

GVO, gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskih omrežij, d.o.o.

LETNO POROČILO

za leto 2015

Ljubljana, februar 2016

Kazalo

PREDSTAVITEV DRUŽBE.....	1
POSŁANSTVO, VIZIJA IN VREDNOTE.....	2
I. POSLOVNO POROČILO.....	4
1. POMEMBNEJŠI DOGODKI V LETU 2015.....	5
2. REALIZACIJA STRATEŠKIH CILJEV V LETU 2015	5
3. KLJUČNE STRATEŠKE USMERITVE ZA POSLOVNO LETO 2016.....	6
4. POSLOVANJE DRUŽBE V POSLOVNEM LETU 2015	7
4.1. Analiza makroekonomskega okolja.....	7
4.2. Trendi v panogi, v kateri družba deluje	10
4.3. GVO danes.....	11
4.4. Ekonomska analiza poslovanja	12
4.4.1. Prihodki.....	12
4.4.2. Odhodki	17
4.4.3. Prosti denarni tok iz poslovanja (EBITDA)	18
4.4.4. Naložbe.....	19
4.4.5. Dobiček iz poslovanja (EBIT) in dobičkonosnost poslovnih prihodkov	20
4.4.6. Sredstva.....	20
4.4.7. Kapital in obveznosti.....	22
4.5. Obratni kapital	25
4.6. Nekateri ključni kazalniki poslovanja.....	26
5. PRODAJA IN NABAVA.....	31
5.1. Naročniki	31
5.2. Dobavitelji	31
6. PROJEKTI JAVNO-ZASEBNEGA PARTNERSTVA	31
7. UČINKOVITOST IZVAJANJA STORITEV VZDRŽEVANJA.....	32
8. UPRAVLJANJE S TVEGANJI.....	33
8.1. Tveganja delovanja	33
8.2. Tržna tveganja.....	34
8.3. Finančna tveganja	34
8.3.1. Kreditno tveganje	34
8.3.2. Plačilnosposobnostno tveganje.....	34
9. ORGANIZIRANOST IN ZAPOSLENI	35
9.1. Organiziranost	35
9.2. Zaposleni.....	36
9.2.1. Število zaposlenih in vrsta delovnega razmerja	36
9.2.2. Polni in skrajšani delovni čas in invalidi.....	37
9.2.3. Struktura zaposlenih po spolu, starosti in delovni dobi	37
9.2.4. Prihodi in odhodi (fluktuacija)	37
9.2.5. Izobrazbena struktura.....	38
9.2.6. Letni ocenjevalni razgovori	38
9.2.7. Organizacijska klima in zadovoljstvo zaposlenih.....	38

9.2.8.	Izobraževanje in razvoj zaposlenih	39
9.2.9.	Študij ob delu	39
9.2.10.	Štipendije, strokovna delovna praksa in pripravništvo	39
9.2.11.	Stroški dela	39
9.2.12.	Povprečna plača	40
9.2.13.	Skrb za zaposlene, upokojene in druge skupine, ki so povezane s podjetjem	40
9.2.15.	Varnost in zdravje pri delu ter požarna varnost	41
9.2.16.	Sodelovanje s sindikati in svetom delavcev	41
10.	SISTEM VODENJA PO STANDARDU ISO 9001 in ISO 14001	42
11.	SKRB ZA OKOLJE	43
12.	RAZISKAVE IN RAZVOJ	46
13.	POMEMBNEJŠI DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA	47
14.	IZJAVA O UPRAVLJANJU	48
15.	IZJAVA O ODGOVORNOSTI POSLOVODSTVA	52
II.	RAČUNOVODSKO POROČILO	53
1.	RAČUNOVODSKI IZKAZI DRUŽBE	54
1.1.	Izkaz poslovnega izida družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo 31.12.2015	54
1.2.	Izkaz drugega vseobsegajočega poslovnega donosa za obdobje, ki se je končalo 31.12.2015	54
1.3.	Bilanca stanja družbe GVO, d.o.o. na dan 31.12.2015	55
1.4.	Izkaz gibanja kapitala družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo 31.12.2015	56
1.5.	Izkaz denarnih tokov družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo 31.12.2015	57
2.	POJASNILA POSTAVK RAČUNOVODSKIH IZKAZOV IN POVZETEK POMEMBNIH RAČUNOVODSKIH USMERITEV GVO, d.o.o.	58
2.1.	Splošno o družbi	58
2.2.	Podlaga za sestavo	59
2.3.	Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev	60
3.	POJASNILA K IZKAZOM	70
3.1.	Čisti prihodki od prodaje	70
3.2.	Drugi prihodki od poslovanja	71
3.3.	Stroški nabavne vrednosti prodanega materiala ter materiala in energije	71
3.4.	Stroški storitev	71
3.5.	Stroški dela	72
3.6.	Drugi odhodki poslovanja	72
3.7.	Finančni prihodki in odhodki	72
3.8.	Davek iz dobička in odloženi davki	73
3.9.	Neopredmetena sredstva	73
3.10.	Opredmetena osnovna sredstva	75
3.11.	Finančne naložbe v odvisna podjetja	76
3.12.	Druge finančne naložbe	76
3.13.	Odložene terjatve za davek	77
3.14.	Zaloge	77
3.15.	Poslovne in druge terjatve	78
3.16.	Denar in denarni ustrezniki	79
3.17.	Kapital in rezerve	79
3.18.	Rezervacije	80
3.19.	Kratkoročne in dolgoročne poslovne in druge obveznosti	81

3.20.	Prejeta posojila	81
3.21.	Vnaprej vračunani stroški in odhodki	82
3.22.	Potencialne in prevzete obveznosti	82
4.	DRUGA RAZKRITJA	83
4.1.	Posli s povezanimi strankami	83
4.2.	Stroški revizorja	84
4.3.	Upravljanje finančnih tveganj	84
5.	DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA	86
6.	POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA	87

PREDSTAVITEV DRUŽBE

PODJETJE	GVO, gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskih omrežij, d.o.o.
NASLOV	Cigaletova 10, 1000 Ljubljana
DEJAVNOST DRUŽBE	Gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskega omrežja
MATIČNA ŠTEVILKA	1507664000
DAVČNA ŠTEVILKA	40917282
ŠT. VPISA V SODNI REGISTER	1/33049/00, registrirana dne 14.04.2004
OSNOVNI KAPITAL DRUŽBE	5.758.157,00 EUR
VELIKOST DRUŽBE	Veliko podjetje
TRANSAKCIJSKI RAČUNI	SI56 0510 0801 0150 169 ABANKA d.d. SI56 3000 0000 0372 710 Sberbank d.d. SI56 3000 0010 0372 726 Sberbank d.d.
ČLAN IZS, evidenčna številka	2593
SPLETNI NASLOV	www.gvo.si
ELEKTRONSKI NASLOV	gvo@telekom.si
TELEFON	+386 1 234 19 50
FAKS	+386 1 234 18 03
ODVISNA DRUŽBA	GVO Telekommunikation GmbH Daimlerstr. 3DE 48703 Stadtlohn, NRW Bundesrepublik Deutschland (Lastništvo 100,00% GVO, d.o.o.)

Družba GVO, d.o.o. je nastala kot uresničenje poslovne zamisli združiti vse lastne zmogljivosti s področja izvajanja del pri gradnji in vzdrževanju telekomunikacijskega kabelskega omrežja družbe Telekom Slovenije d.d. v ločeno družbo, jo ustrezno organizirati in opremiti ter ji zaupati v izvedbo strokovno najzahtevnejša dela s tega področja.

Zamisel se je začela uresničevati v letu 2002, ko je bila v okviru družbe Telekom Slovenije d.d., ustanovljena Enota GVO, ki je s 1. 1. 2004 prerasla v hčerinsko podjetje GVO, d.o.o.

Edini družbenik družbe GVO, d.o.o. je družba Telekom Slovenije, d.d.. Letno poročilo Skupine Telekom Slovenije je na voljo na sedežu družbe Telekom Slovenije, d.d., Cigaletova 15, 1000 Ljubljana.

GVO, d.o.o. ima v Zvezni Republiki Nemčiji hčerinsko družbo GVO Telekommunikation GmbH. Njeno letno poročilo je na voljo na sedežu družbe GVO, d.o.o..

POSLANSTVO, VIZIJA IN VREDNOTE

Poslanstvo

Naše poslanstvo je zagotavljanje celovitih in do okolja prijaznih rešitev s področij projektiranja, geodezije, gradnje, upravljanja in vzdrževanja telekomunikacijskih in elektroenergetskih omrežij. Z visoko kakovostnimi storitvami zadovoljujemo naše kupce in tako nagrajujemo njihovo zvestobo, lastnikom zagotavljamo primeren donos na vloženi kapital, zaposlenim pa poklicni in osebnostni razvoj.

Vizija

Naša vizija je ostati vodilni specializiran ponudnik celovitih rešitev s področij projektiranja, gradnje, upravljanja in vzdrževanja telekomunikacijskih omrežij v Sloveniji, ki del prihodka na teh ključnih segmentih ustvarja tudi na ostali trgih Evropske Unije.

Vrednote

Medsebojno spoštovanje

S spoštovanjem vseh deležnikov gradimo uspešne odnose. Spoštujemo vse sodelavce, ne glede na organizacijsko umeščenost ali vrsto del, ki jih ti opravljajo, dobavitelje, podizvajalce, naročnike in kupce. Prizadevamo si za spoštovanje njihovih želja, predlogov in potreb v okvirih, ki omogočajo stabilno finančno poslovanje in ohranjanje tržne moči našega podjetja.

Prevzemanje odgovornosti

Vsak delavec prevzema odgovornost za svoja dejanja in odločitve. S kakovostno in pravočasno opravljenim delom, z odgovornim ravnanjem z osnovnimi sredstvi, drobnim inventarjem, osebno varnostno opremo in drugimi delovnimi sredstvi. Odgovorni smo tudi do sebe in vseh svojih sodelavcev, s svojimi dejanji pa si prizadevamo ohraniti zdravo in spodbudno delovno okolje.

Učinkovito komuniciranje

Z odprtim in razumljivim komuniciranjem gradimo medsebojno zaupanje, med sodelavci in v odnosih do ostalih deležnikov (dobavitelji, podizvajalci, naročniki, kupci ter ostala, nesegmentirana javnost). Pisno komunikacijo dopolnjujemo z ustno, kadar lahko tako dosežemo višjo stopnjo medsebojnega razumevanja.

Napak ne ponavljamo

Lastne napake in napake sodelavcev razumemo kot priložnosti, da se iz njih čim več naučimo, in jih ne ponavljamo.

Težave rešujemo konstruktivno

Reševanja težav, ki jih zaznamo v delovnem procesu, se lotevamo konstruktivno. Ob identifikaciji težave najprej pomislimo na možne rešitve in korake, ki so potrebni za doseg postavljenih ciljev.

Reklamacije obravnavamo skrbno

Vsako reklamacijo obravnavamo skrbno, spoštljivo in z najvišjo stopnjo prioritete, saj je od načina reševanja reklamacij odvisna podoba podjetja v javnosti ter njegov ugled. Kadar je le mogoče, po zaključku postopka reševanja reklamacije preverimo, ali je stranka zadovoljna z načinom reševanja reklamacije in s končnim rezultatom. Odzive uporabimo za morebitne spremembe postopkov, s ciljem višje stopnje zadovoljstva strank.

Vodenje z zgledom

Vodje na vseh nivojih s svojim odnosom do sodelavcev, osnovnih sredstev, kvalitete dela, spoštovanjem pravilnikov in navodil ter sprejemanjem odgovornosti za svoja dejanja in odločitve dajejo zgled vseh zaposlenim.

Uvodna beseda direktorja družbe

V leto 2015 smo vstopili po zaključku izjemno zahtevnega leta 2014, ki ga je zaznamoval močno povečan obseg del iz naslova odprave posledic žledoloma in drugih vremenskih ujm. Že v začetku leta smo zato pričakovali ponoven upad prihodkov znotraj povezanih družb in glede na stanje v gospodarstvu tudi pomanjkanje večjih investicij na trgu, zato smo se temu primerno že vnaprej organizirali. Zniževali smo število zaposlenih (upokojenih delavcev in tistih, ki so družbo zapustili sporazumno ali iz krivdnih razlogov nismo nadomeščali), osredotočili smo se na izboljševanje procesov in povečevanje učinkovitosti ter zniževali vse ostale stroške poslovanja.

Z namenom povečanja učinkovitosti ter razporejanja kadrovskih in tehničnih resursov smo v preteklem letu optimizirali informacijsko okolje in razvili lastno programsko orodje za strateško in dnevno planiranje opravil za operativno izvedbo, razporejanje resursov potrebnih za izvedbo delovnih nalog ter normativno spremljanje uspešnosti izvedbe posameznih opravil. Z novim orodjem smo začeli povečevati produktivnosti zaposlenih in izboljševati izrabo resursov, omogočilo pa nam bo tudi boljšo spremljavo učinka posameznikov v delovnih procesih in nagrajevanje najboljših, hkrati pa bomo lahko enostavneje in bolj objektivno identificirali tiste posameznike, ki ne dosegajo zastavljenih ciljev. Z optimizacijo razporejanja tehničnih resursov (vozil, gradbene mehanizacije ter specialnih instrumentov in orodij) smo znižali obseg potrebnih osnovnih sredstev za realizacijo načrtovanih prihodkov, s čimer smo optimizirali obseg sredstev ter povečevali prosta likvidnostna sredstva z namenom nadaljnjega zniževanja zadolženosti in vlaganja v morebitne nove dolgoročne investicije.

Leto 2015, ki je bilo glede na obseg poslov dokaj umirjeno, smo tako izkoristili predvsem za optimizacijo procesov, zniževanje stroškov ter optimiziranje sredstev in kapitalske strukture. Ob zniževanju odhodkov in obsega obratnega kapitala smo zagotovili likvidnostna sredstva za nadaljnje zniževanje zadolženosti (ta je bila v preteklosti potrebna za investiranje v gradnjo odprtih širokopasovnih omrežij, ki danes zagotavljajo dolgoročen in stabilen vir prihodkov). Na ta način smo povečali prilagodljivost družbe na hitre spremembe v gospodarskem okolju in se začeli pripravljati na prihodnja leta, v katerih načrtujemo ponovno rast prihodkov in izvedbo nekaterih večjih projektov, za katere bo treba zagotoviti dovolj likvidnostnih sredstev za financiranje obratnega kapitala. Optimistični smo tudi glede morebitnih novih dolgoročnih investicij, s katerimi bomo še povečali obseg stabilnih virov prihodkov in dodatno znižali odvisnost od gospodarskih ciklov.

Kljub nižjemu obsegu prihodkov glede na leto prej smo poslovno leto 2015 zaključili v okviru načrtovanih rezultatov iz poslovanja. Doseženi čisti prihodki od prodaje so načrtovane presegli za 5%, v enakem deležu (5%) so načrtovane presegli tudi realizirani poslovni odhodki, medtem ko smo leto zaključili s 4% višjim rezultatom EBITDA od načrtovanega. Na podlagi omenjenih rezultatov lahko zaključimo, da smo se v preteklem letu znali pravočasno prilagoditi razmeram na trgu ter izpolniti ključne ekonomske cilje ter lastniku zagotoviti pričakovan donos.

Na opravljeno delo v preteklem letu smo upravičeno ponosni, na njegovi podlagi pa v prihodnost zremo z optimizmom in navdušenjem nad novimi izzivi, ki jih prinašajo pričakovani projekti večjih razsežnosti v prihodnjih letih.

Borut Radi
Direktor

I. POSLOVNO POROČILO

1. POMEMBNEJŠI DOGODKI V LETU 2015

- Na območju Občine Ormož smo v obliki javno-zasebnega partnerstva dogradili odprto širokopasovno omrežje v naselju Pavlovci.
- Na odprtih širokopasovnih omrežjih v našem upravljanju se je nadaljevala rast števila zgrajenih in aktivnih priključkov. V mesecu juliju smo vključili desettisočega uporabnika na omrežjih v upravljanju GVO.
- Z uporabo lastnega znanja in resursov smo optimizirali IT okolje ter razvili in vzpostavili Projektno-informacijski sistem (PIS), ki nam omogoča strateško in dnevno planiranje opravil za operativno izvedbo, razporejanje resursov potrebnih za izvedbo delovnih nalog in normativno spremljanje uspešnosti izvedbe posameznih opravil. Z novim sistemom bomo pripomogli k povečanju produktivnosti zaposlenih in boljši izrabi resursov.
- Uspešno smo opravili obnovitveno zunanjo presojo sistema vodenja kakovosti po standardu ISO 9001:2008 ter sistema ravnanja z okoljem po standardu ISO 14001:2004.
- Izdelali smo strateški poslovni načrt, s katerim smo načrtali razvoj družbe v prihodnjih petih letih (2016-2020).

2. REALIZACIJA STRATEŠKIH CILJEV V LETU 2015

V poslovnem letu 2015 smo uspešnost poslovanja spremljali skozi vnaprej opredeljene ključne kazalnike uspešnosti, ki zajemajo celovit in uravnotežen pogled na uspešnost poslovanja družbe. Kazalnike smo opredelili s pomočjo sistema uravnoteženih kazalnikov (ti. Balanced Scorecard), tako da so poleg finančnega vidika upoštevali tudi vidike strank, notranjih procesov ter učenja in rasti. Izhodišče za opredelitev ključnih kazalnikov poslovanja je bila vizija družbe, iz katere izhajajo ključne usmeritve ter posamezni strateški cilji.

S pomočjo sistema uravnoteženih kazalnikov smo za vsakega izmed ključnih strateških ciljev pripravili strateški zemljevid, ga podrobno analizirali ter pretvorili v posamezne aktivnosti. Nadalje smo opredelili posamezne kazalnike, s katerimi je mogoče meriti uspešnost posameznih aktivnosti, ter nazadnje izbrali ključne kazalnike z največjim vplivom na doseganje strateških ciljev in skozi njih zasledovanje vizije družbe.

Štiri vnaprej opredeljene ključne kazalnike uspešnosti smo dosegli v skupni višini 84% ponderirano, in sicer:

- smo kljub znižanju obsega prihodkov skozi optimizacije dosegli načrtovani EBITDA;
- število zgrajenih priključkov na odprtih širokopasovnih omrežjih smo povečali za večje število od načrtovanega;
- uspeli smo pridobiti večino izmed javnih razpisov s področja projektiranja, gradnje, upravljanja in vzdrževanja telekomunikacijskih omrežij, na katere smo se prijavili;
- načrtovanih prihodkov na trgu zaradi zamika nekaterih večjih projektov in pomanjkanja novih investicij na trgu nismo v celoti dosegli, a smo za prihodnje leto že uspeli zagotoviti nekatere večje projekte.

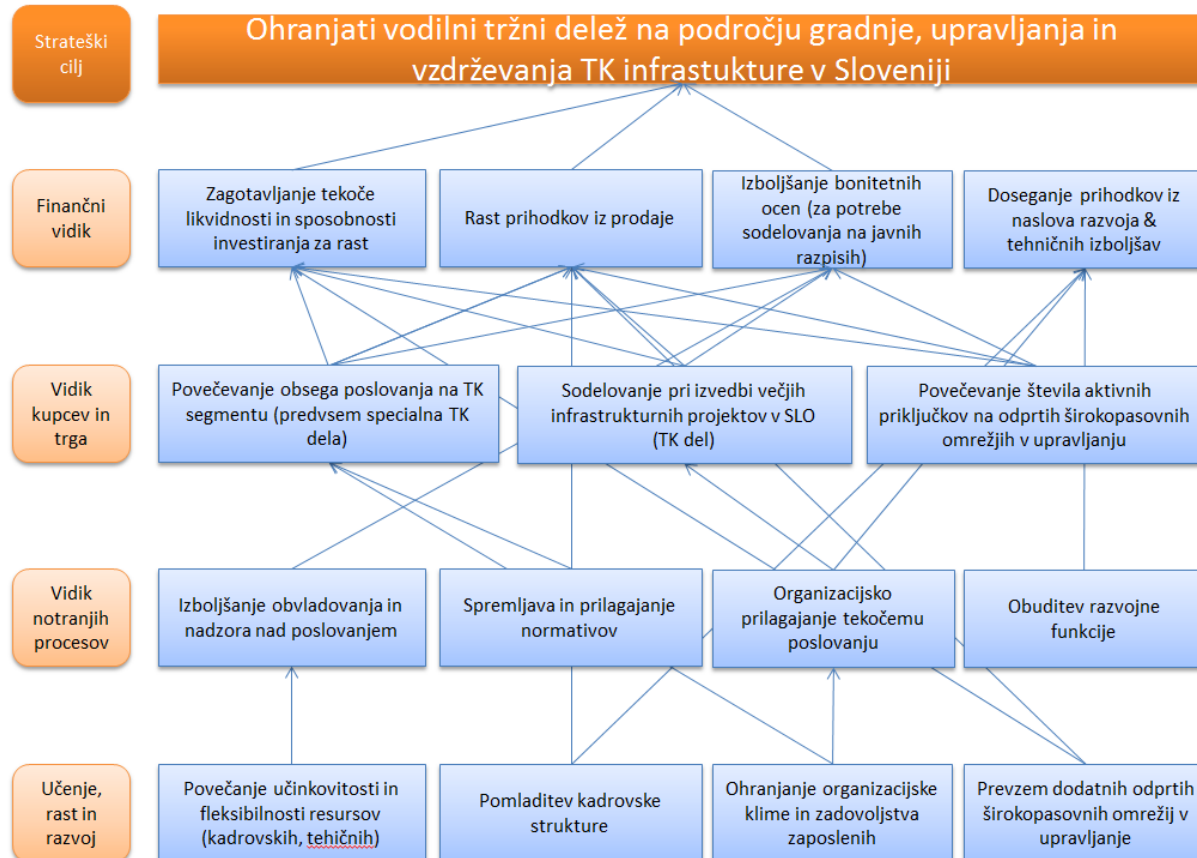
3. KLJUČNE STRATEŠKE USMERITVE ZA POSLOVNO LETO 2016

Na podlagi naše vizije ostati vodilni specializiran ponudnik celovitih rešitev s področij projektiranja, gradnje, upravljanja in vzdrževanja telekomunikacijskih omrežij v Sloveniji, ki del prihodka na teh ključnih segmentih ustvarja tudi na ostali trgu Evropske Unije, smo za poslovno leto 2016 opredelili naslednje ključne strateške usmeritve:

- Obdržati vodilni tržni delež na področju gradnje in vzdrževanja telekomunikacijskih omrežij v Sloveniji.
- Ohraniti vlogo močnega igralca na področju specialnih del na vseh vrstah telekomunikacijskih kabelskih omrežij v regiji.
- Sodelovanje na večjih projektih gradnje telekomunikacijskih omrežij v regiji (projektiranje, montažna dela, izvršilno-tehnična dokumentacija).
- Sodelovanje s podjetji v Skupini Telekom Slovenije na večjih investicijskih projektih v državi in regiji.
- Povečati tržni delež na trgu gradnje, upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij ter prevzem dodatnih omrežij v upravljanje.
- Povečati penetracijo na obstoječih odprtih širokopasovnih omrežjih v upravljanju GVO.
- Pridobiti pomemben tržni delež na področju elektroenergetske infrastrukture (nizki in jaki tok).
- Povečevanje deleža prihodkov izven Skupine TS in v tujini.

Za ključen strateški cilj smo pripravili strateški zemljevid, s pomočjo katerega ga bomo zasledovali in merili našo uspešnost pri njunem zasledovanju. Strateški zemljevid je prikazan na sliki 1.

Slika 1: Strateški zemljevid za strateški cilj »Ohranjati vodilni tržni delež na področju gradnje, upravljanja in vzdrževanja TK infrastrukture v Sloveniji«

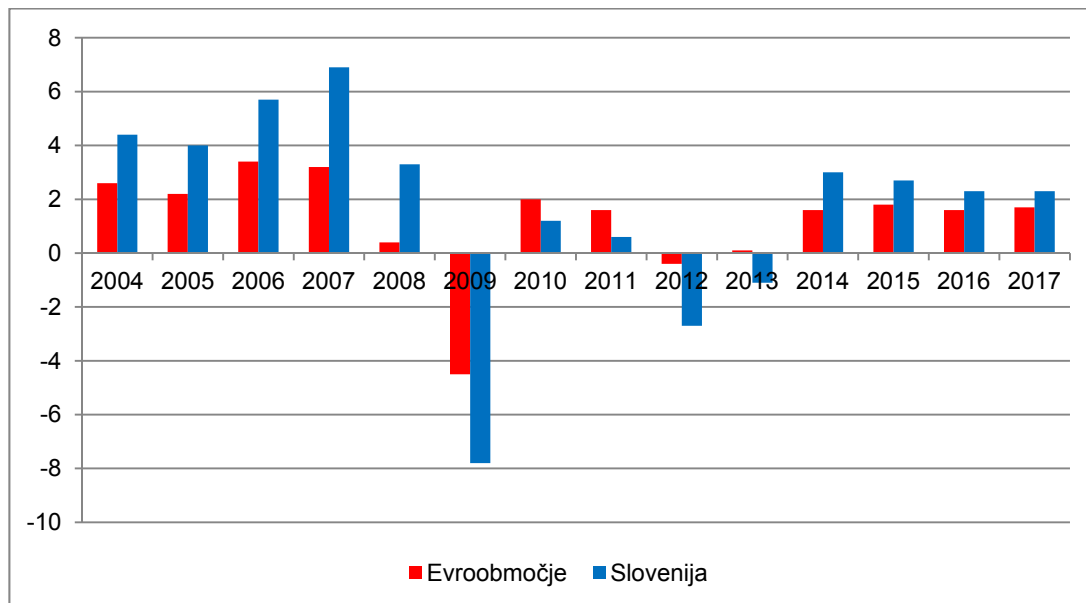
Uspešnost pri zasledovanju strateških ciljev bomo tudi v letu 2016 merili s pomočjo uravnoteženega sistema kazalnikov.

4. POSLOVANJE DRUŽBE V POSLOVNEM LETU 2015

4.1. Analiza makroekonomskega okolja

Recesija je Slovenijo v letih 2012 in 2013 prizadela mnogo bolj kot povprečje EU. V letu 2014 je Slovenija izšla iz recesije, napoveduje pa se, da bo rast realnega BDP v letih 2015 do 2017 nad povprečjem evroobmočja.

Slika 2: Sprememba realnega BDP glede na preteklo leto v %

Vir: Jesenska napoved UMAR in IMF

BDP v evroobmočju že štiri zaporedne kvartale raste po povprečni stopnji 0,4%, tako da je v tretjem četrtletju 2015 glede na enako obdobje 2014 višji za 1,6%.

Ključne ugotovitve iz UMAR-jeve jesenske napovedi gospodarskih gibanj (Vir: *Jesenska napoved gospodarskih gibanj 2015, Urad RS za makroekonomske analize in razvoj, Ljubljana, september 2015*):

- Slovenija je v letu 2014 zabeležila relativno visoko, 3%-no gospodarsko rast, po lanski gospodarski rasti se je okrevanje gospodarstva v prvi polovici leta 2015 nadaljevalo.
- Jesenska napoved rasti bruto domačega proizvoda v letu 2015 je 2,7%, v letu 2016 pa 2,3%. Izvoz in zasebna potrošnja bosta ključna dejavnika gospodarskega okrevanja, nekoliko nižja rast v prihodnjem letu pa bo predvsem posledica nižjih državnih investicij ob prehodu na finančno perspektivo 2014–2020.
- Gospodarska rast bo v letu 2017 (2,3%) podobna kot v letu 2016. Ob izvozu, ki bo sledil predvideni rasti tujega povpraševanja, in nadaljnji rasti zasebne potrošnje, bo k rasti ponovno pomembneje prispevala investicijska potrošnja, kjer se bodo nadalje krepile zasebne investicije. Prispevek domače potrošnje k rasti bruto domačega proizvoda bo tako občutno višji.
- V prihodnjih dveh letih se bo nadaljevalo okrevanje na trgu dela, poleg gospodarske rasti bodo na gibanje zaposlenosti vplivali demografski dejavniki.

- Po letošnji deflaciji v prihodnjih dveh letih pričakujemo rast cen, ki pa bo ostala precej nizka. Letna inflacija bo prihodnje leto 1,2%, v letu 2017 pa 1,6%.

Tveganja so povezana z mednarodnim in domačim okoljem. Ob postopnem izboljševanju gospodarskih razmer in stabilizaciji finančnih trgov v evrskem območju se je v zadnjih mesecih pojavila negotovost glede rasti razvijajočih se gospodarstev, ki bi lahko preko nadaljnjega zmanjšanja obsega svetovne trgovine upočasnila gospodarsko okrevanje naših pomembnejših trgovinskih partneric in ogrozila stabilnost finančnih trgov. Negotovost, ki izhaja iz domačega okolja, je še naprej povezana s procesom konsolidacije javnih financ, za katerega je določen okvir, ne pa tudi vsi ukrepi, s katerimi naj bi dosegli znižanje javnofinančnega primanjkljaja.

Tabela 1: Pomembnejši makroekonomski kazalniki Sloveniji

Kazalci	2011	2012	2013	2014	Jesenska napoved 2015		
					2015	2016	2017
BDP (realna rast v %)	0,6	-2,7	-1,1	3,0	2,7	2,3	2,3
BDP v mio EUR (tekoče cene)	36.896	35.988	35.907	37.303	38.520	39.919	41.153
Stopnja registrirane brezposelnosti v %	11,8	12,0	13,1	13,1	12,3	11,8	11,1
Produktivnost dela (BDP na zaposlenega)	2,4	-1,8	0,3	2,5	1,2	1,2	1,4
Inflacija (konec leta)	2,0	2,7	0,7	0,2	0,1	1,2	1,6
Inflacija (povprečje leta)	1,8	2,6	1,8	0,2	-0,4	0,8	1,4
Zasebna potrošnja (realna rast v %)	0,0	-2,5	-4,1	0,7	2,0	2,6	2,2
Državna potrošnja (realna rast v %)	-0,7	-2,3	-1,5	-0,1	-0,1	-0,4	-0,3
Letni primanjkljaj proračuna, % od BDP	-6,7	-4,1	-15,0	-5,0	-3,6	-1,98	-1,74
Letni primanjkljaj proračuna brez izdatkov finančne krize, % od BDP	-5,7	-3,9	-4,3	-3,3	n.p.	n.p.	n.p.
Javni dolg, v % od BDP	46,4	53,7	70,8	80,8	84,0	n.p.	n.p.

Vir: SURS, BS, MF, ECB, preračuni in napovedi UMAR, Jesenska napoved gospodarskih gibanj 2015, september 2015

Ključni predpostavki jesenske napovedi sta ohranjanje veljavnih usmeritev ekonomskih politik ter ohranjanje stabilnih razmer v evrskem območju. Pri pripravi jesenske napovedi se je izhajalo iz ugodnih gibanj v letu 2015 in pričakovanju nadaljnjega gospodarskega okrevanja in stabilnih razmer na finančnih trgih, na evrskem področju se predpostavlja tudi, da ne bo prišlo do večjih sprememb na področju denarne politike. V domačem okolju se bo nadaljevala konsolidacija javnih financ, predpostavlja se, da bo del ukrepov za omejevanje odhodkov veljal tudi v prihodnje. Nadaljevalo se bo razdolževanje podjetniškega sektorja, s sanacijo bančnega sistema pa se bo ustvarilo pogoje za oživitve financiranja podjetniškega sektorja.

Kratkoročni kazalniki nakazujejo nadaljevanje okrevanja gospodarstva v evrskem območju v zadnjem četrtletju 2014; cene nafte so se decembra še znižale in dosegle najnižjo raven v zadnjih petih letih. Po padcu v tretjem četrtletju so se obseg proizvodnje predelovalnih dejavnosti, vrednost opravljenih del v gradbeništvu in prihodek v trgovini na drobno oktobra povečali (desezonirano) in bili večji kot pred letom. Oktobra in novembra se je nekoliko izboljšal tudi kazalnik gospodarske klime. Podobno

kot ostale institucije je decembra tudi ECB znižala napovedi za gospodarsko rast v letu 2015 (1,0 %), in sicer zaradi slabših pričakovanj glede rasti izvoza in investicij. Decembra so se cene nafte znižale za nadaljnjih 20 % in znašale 50 EUR/sod.

Vrednosti kratkoročnih kazalnikov gospodarske aktivnosti v Sloveniji, vezanih predvsem na tuje povpraševanje, so se na prehodu v zadnje četrletje ohranile na visoki ravni, kazalnikov, vezanih predvsem na domače povpraševanje, pa so se zmanjšale. Realni izvoz blaga je oktobra sicer ostal na podobni ravni kot predhodni mesec, ki pa je precej večja medletno. Ob rasti v vseh skupinah panog po tehnološki zahtevnosti se je oktobra povečal obseg proizvodnje predelovalnih dejavnosti, ki je tudi medletno precej večji. Aktivnost v gradbeništvu pa se je oktobra znova zmanjšala in je bila po daljšem obdobju manjša tudi medletno. Po rasti v predhodnih mesecih se je oktobra zmanjšal tudi prihodek v trgovini na drobno, ki ostaja na podobni ravni kot pred letom. Kazalnik gospodarske klime, ki se je do sredine leta izboljševal, je v drugi polovici leta ostal na podobni ravni, ki pa je bila precej višja kot konec leta 2013.

Razmere na trgu dela se še izboljšujejo. Naraščanje števila delovno aktivnih se je oktobra nadaljevalo, v desetih mesecih pa je bilo medletno večje za 6.294 oseb. Vidno medletno rast so beležili v nekaterih dejavnostih zasebnega sektorja, kjer so tudi kazalniki aktivnosti večji kot pred letom. Podjetja pa ostajajo previdna pri zaposlovanju, tako da je več kot polovica skupne rasti posledica povečanja v zaposlovalnih dejavnostih, ki se ukvarjajo s posredovanjem delovne sile, po naši oceni predvsem v gradbeništvu in predelovalne dejavnosti. Med glavnimi razlogi za nadaljnje zmanjšanje števila registriranih brezposelnih (desez.) je večje zaposlovanje. Konec decembra jih je bilo 119.458, kar je 3,7 % manj kot konec leta 2013. K oktobrskemu nadaljnjemu povišanju povprečne bruto plače na zaposlenega sta prispevala zasebni in javni sektor.

Medletna inflacija konec leta 2014 (0,2 %) je bila najnižja po osamosvojitvi. Ob nadaljevanju šibkega domačega povpraševanja in občutnem znižanju cen surovin v drugi polovici leta so bile cene v večini skupin decembra medletno nižje. K nizki inflaciji so prispevale predvsem nižje cene energentov, pa tudi hrane in trajnih dobrin, prispevek storitev pa je bil pozitiven. Slednje je v pomembni meri posledica enkratnega dejavnika ob koncu leta, ko so se premije dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja po novembrskem znižanju decembra vrnila na predhodno raven, v letu 2013 pa je do znižanja prišlo decembra. Podobna cenovna gibanja so značilna tudi za celotno evrsko območje, kjer je bila decembra zabeležena deflacija (-0,2 %).

Zniževanje kreditne aktivnosti bank se nadaljuje. Obseg kreditov domačim nebančnim sektorjem se je, brez upoštevanja oktobrskega prenosa terjatev na DUTB v višini 1,1 mrd EUR, v enajstih mesecih 2014 znižal za 1,3 mrd EUR, kar je za približno tretjino manjše znižanje kot v enakem obdobju leta 2013. Povečuje se samo kreditiranje države, obseg kreditov podjetjem in NFI ter gospodinjstvom pa se znižuje, vendar se je slednje več kot prepolovilo. Obseg vlog gospodinjstev in države se je v letu 2014 povečal, banke pa so še naprej zmanjševale obveznosti do tujine in tudi do ECB. Delež terjatev z zamudami nad 90 dni se je po septembrskem občutnem povišanju oktobra zmanjšal na 13,2 %.

Javnofinančni primanjkljaj je po prvih desetih mesecih leta 2014 znašal 1,138 mrd EUR, kar je 266,7 mio EUR manj kot v enakem obdobju leta 2013. Medletno znižanje je predvsem posledica ukrepov in enkratnih

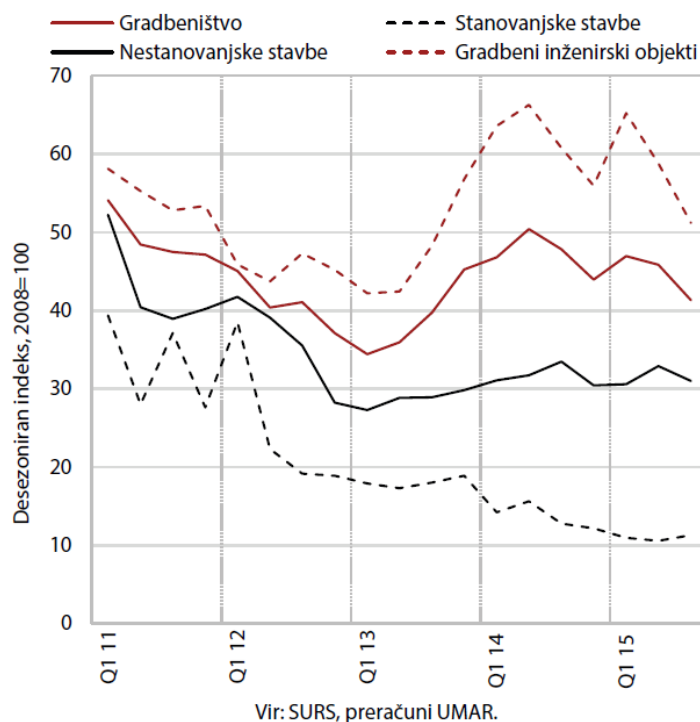
dogodkov na strani prihodkov, delno pa krepitve gospodarske aktivnosti, ki je dodatno prispevala k rasti glavnih kategorij davčnih prihodkov. Na izdatkovni strani so se znižali izdatki za nekatere tekoče transfere, za blago in storitve, rezervo in plačila v proračun EU. Višja kot v enakem obdobju predhodnega leta pa so plačila obresti in investicijski izdatki.

4.2. Trendi v panogi, v kateri družba deluje

Vrednost opravljenih gradbenih del se je v tretjem četrtletju znatno znižala (desez.). Na znižanje je najbolj vplivala gradnja inženirskih objektov, kjer se je vrednost opravljenih del znižala za 12,9 % (desez.) in bila za 15,8 % nižja kot v enakem obdobju lani. Tudi v gradnji nestanovanjskih stavb se je vrednost opravljenih del znižala, v gradnji stanovanjskih stavb pa se je v tretjem četrtletju nekoliko povečala, vendar je ostala blizu najnižjih ravni v zadnjih letih.

Zaloga pogodb in vrednost novih pogodb v gradbeništvu sta se nadalje znižali. Zaloga pogodb v gradbeništvu se je v vseh treh segmentih gradbeništva v tretjem četrtletju znižala. Znižala se je tudi vrednost novih pogodb, ki je bila najnižja po letu 2000.

Slika 3: Vrednost opravljenih gradbenih del

Vir: UMAR, *Ekonomsko ogledalo* – januar 2016

Kazalniki zaupanja in poslovnih tendenc v gradbeništvu so se skozi leto 2015 večinoma izboljševali vse do tretjega kvartala, v zadnjem kvartalu pa so začeli upadati. Kljub temu so kazalniki večinoma na višjih nivojih, kot so bili v istem obdobju prejšnje leto, kar nakazuje na povečanje zaupanja v nadaljnje okrevanje gospodarstva in s tem povečanje javnih in zasebnih investicij. Ugodnejši so kazalniki zaupanja, poslovnega stanja, pričakovanega zaposlovanja in pričakovanih skupnih naročil, kot tudi nivoja cen in pričakovanih cen v prihodnjem obdobju. Nižji je le kazalnik ustreznosti tehničnih zmogljivosti, kar gre pripisati predvsem razdolževanju podjetij v gradbeni panogi in postopnemu povečevanju povpraševanja.

Vir: *Anketa o poslovnih tendencah v gradbeništvu*, november 2015

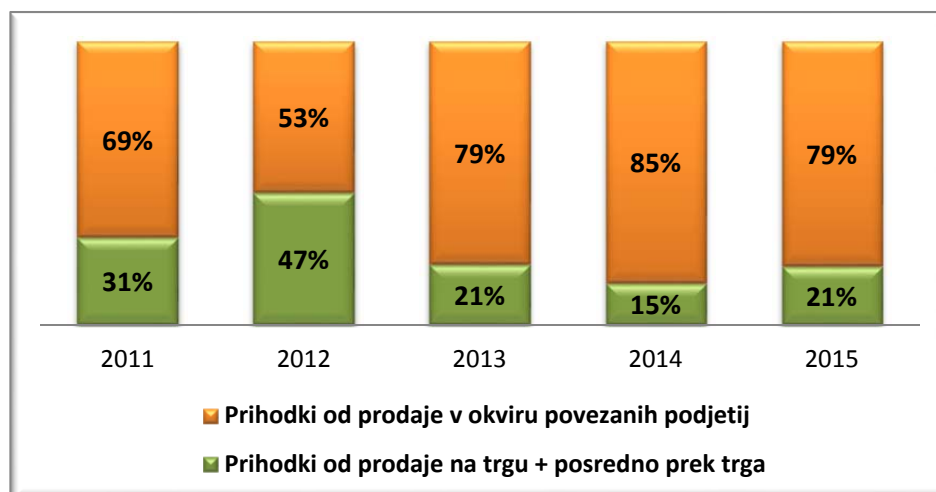
4.3. GVO danes

GVO je danes vodilni ponudnik celovitih storitev projektiranja, gradnje in vzdrževanja telekomunikacijskih omrežij na območju Republike Slovenije, tako po tržnem deležu, kot tudi po obsegu proizvodnje na teh področjih dela.

Pomemben delež prihodkov GVO še vedno realizira znotraj Skupine Telekom Slovenije, čeprav se je v zadnjih petih letih delež finančne realizacije del, izvedenih neposredno na trgu ali posredno prek trga, gibal med 15% in 47% vseh prihodkov. Ključni preboj na trgu je GVO dosegel leta 2008, ko je pogumno zakorakal v prva projekta javno-zasebnega partnerstva s področja gradnje, upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij, hkrati pa je intenziviral svoje aktivnosti na področju pridobivanja poslov neposredno na trgu, kar se danes odraža na poslovanju. V preteklih letih je k večjemu obsegu prihodkov na trgu pomembno pripomogla tudi pridobitev novih projektov javno-zasebnega partnerstva ter poslov na novih trgih, predvsem na trgu gradnje elektroinstalacij, sončnih elektrarn in na trgu Zvezne Republike Nemčije.

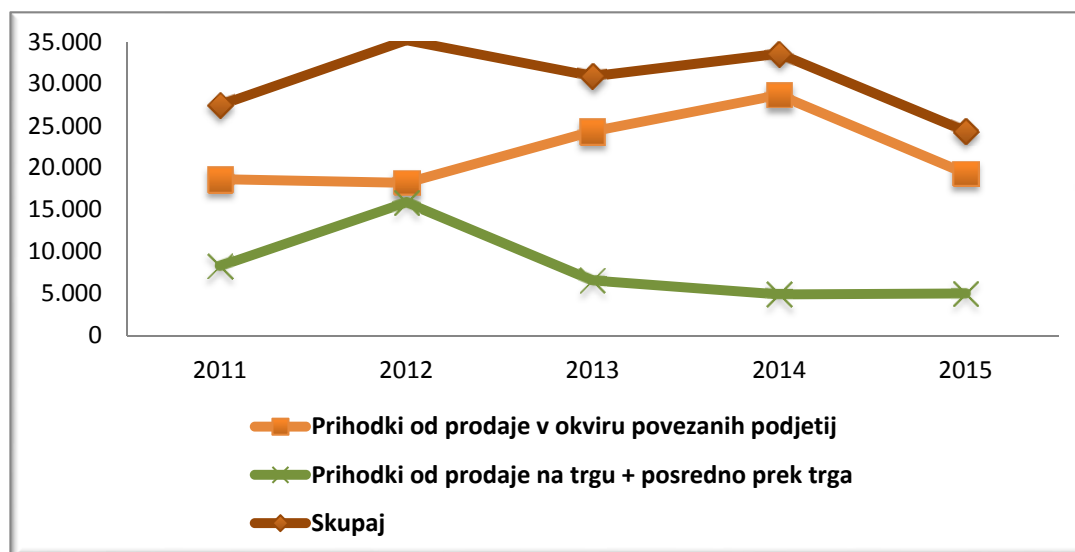
V letu 2015 se je delež prihodkov, ustvarjenih na trgu ali za povezana podjetja posredno prek trga, znova začel povečevati, predvsem zaradi rasti prihodkov iz naslova upravljanja odprtih širokopasovnih omrežij, hkrati pa tudi zaradi upada obsega prihodkov, ustvarjenih neposredno znotraj povezanih družb.

Slika 4: Struktura prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij in na trgu v obdobju 2011 – 2015

Slika št. 5 v nadaljevanju grafično prikazuje glavne trende gibanja čistih prihodkov od prodaje po ključnih skupinah prihodkov. Zaradi poenostavitve prikaza smo smiselno združili prihodke, realizirane neposredno na trgu, ter prihodke, realizirane v okviru povezanih podjetij prek trga. Kot bomo podrobneje pojasnili v nadaljevanju, so se prihodki v okviru povezanih podjetij stabilizirali na običajnem nivoju, prav tako se je po zaključku večjih projektov gradnje odprtih širokopasovnih omrežij stabiliziral obseg prihodkov na trgu in v okviru povezanih podjetij prek trga, ki je znova začel počasi, a stabilno, naraščati.

Slika 5: Gibanje prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij ter na trgu in v okviru povezanih podjetij prek trga v obdobju 2011 – 2015 (v 000 EUR)

4.4. Ekonomska analiza poslovanja

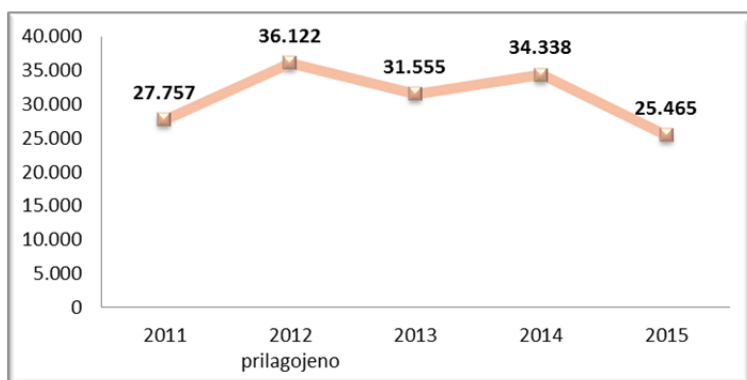
4.4.1. Prihodki

Prihodki družbe so v letu 2015 znašali 25.465 tisoč EUR, od tega je 24.382 tisoč EUR (95,7%) čistih prihodkov od prodaje, 1.067 tisoč EUR (4,2%) je drugih prihodkov iz poslovanja in 16 tisoč EUR (0,1%) finančnih prihodkov. Glavnino prihodkov GVO ustvarja z izvajanjem poslovne dejavnosti, le 4,3% prihodkov pa iz naslova neposlovnih aktivnosti. V primerjavi z letom 2014 se je obseg čistih prihodkov od prodaje znižal za 27%. Drugi prihodki iz poslovanja so v primerjavi z letom 2014 višji za 47%, finančni prihodki pa za 32%.

Tabela 2: Struktura prihodkov primerjalno 2015 in 2014

Prihodki v 000 EUR	2015		2014		Indeks 2015/2014
Čisti prihodki od prodaje	24.382	95,7%	33.598	97,8%	73
Drugi prihodki od poslovanja	1.067	4,2%	728	2,1%	147
Finančni prihodki	16	0,1%	12	0,0%	132
Skupaj prihodki	25.465		34.338		74

Slika 6: Gibanje prihodkov v obdobju 2011 – 2015 (v 000 EUR)

Čisti prihodki od prodaje

Čiste prihodke od prodaje GVO realizira neposredno v okviru povezanih podjetij (predvsem letne investicijske in vzdrževalne pogodbe), v okviru povezanih podjetij prek trga (kjer so posli pridobljeni na trgu, a so prihodki realizirani do povezanih podjetij) ter neposredno na trgu (za naročnike izven Skupine Telekom Slovenije).

V strukturi čistih prihodkov od prodaje predstavljajo prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij 79%, prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij prek trga 11%, prihodki od prodaje na trgu pa 10%. V primerjavi z letom prej so se največ (za 33%) znižali prihodki v okviru povezanih podjetij, kar je predvsem posledica višje realizacije v letu 2014 (zaradi sanacije posledic žledoloma). Prihodki v okviru povezanih podjetij prek trga so višji za 19%, prihodki neposredno na trgu pa nižji za 11%.

Povečanje prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij prek trga je posledica predvsem povečanja obsega prihodkov iz naslova del, kjer GVO posel za povezana podjetja pridobi na trgu kot prvi med enakimi.

Tabela 3: Struktura čistih prihodkov od prodaje primerjalno 2015 in 2014

Čisti prihodki od prodaje (v 000 EUR)	2015		2014		Indeks 2015/2014
Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij	19.346	79%	28.678	85%	67
Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij prek trga	2.594	11%	2.186	7%	119
Prihodki od prodaje na trgu*	2.442	10%	2.734	8%	89
Skupaj	24.382		33.598		73

*vključno s prihodki od prodaje materiala

Na podlagi analize gibanja čistih prihodkov od prodaje v obdobju zadnjih petih let lahko ugotovimo, da so bili v letu 2015 čisti prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij na običajnem nivoju (na nivoju povprečja v obdobju 2011-2013). Prihodki znotraj povezanih podjetij prek trga imajo še naprej naraščajoč trend (po obsegu so ti prihodki izstopali le v letu 2013, ko je GVO večji obseg prihodkov realiziral do povezanega podjetja GVO Telekommunikation GmbH, v času največje dinamike izvajanja projektov v Zvezni Republiki Nemčiji). Prihodki od prodaje neposredno na trgu pa so se v letih 2014 in 2015 ustalili na običajnem nivoju za obdobja, ki jih zaznamuje izostanek večjih investicij na trgu oz. na nivoju iz leta 2007; ob tem je treba upoštevati, da je GVO v obdobju 2009-2012 zabeležil izredno povečanje obsega prihodkov na trgu iz naslova gradnje večjih odprtih širokopasovnih omrežij, ki so bila sofinancirana iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj in proračuna Republike Slovenije.

Tabela 4: Gibanje čistih prihodkov od prodaje v obdobju 2011 – 2015

Čisti prihodki od prodaje (v 000 EUR)	2011	2012	2013	2014	2015
Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij	18.641	18.180	21.799	28.678	19.346
Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij prek trga	76	255	3.073	2.186	2.594
Prihodki od prodaje na trgu*	8.754	16.752	6.037	2.734	2.442
Skupaj	27.470	35.188	30.910	33.598	24.382

*Vključno s prihodki od prodaje materiala

Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij

V strukturi prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij največji delež predstavljajo prihodki iz naslova vzdrževanja in odprave napak v višini 50% ter prihodki od investicijskih gradenj TK v višini 46%. Vsi ostali prihodki, doseženi neposredno v okviru povezanih podjetij (geodetske storitve, izdelava izvršilno-tehnične dokumentacije za zgrajena omrežja, projektiranje in ostale storitve) predstavljajo skupaj 4% vseh prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij.

V letu 2015 smo glede na leto prej zabeležili upad prihodkov tako na segmentu investicijskih gradenj (za Telekom Slovenije), kot tudi na segmentu vzdrževanja in odprave napak. V primerjavi z letom 2014, ko so potekale večje sanacije žledoloma in hkrati tudi večje investicije za zamenjavo poškodovanih delov omrežja z novimi, se je prvi znižal za 37%, drugi pa za 30%. Vsi ostali prihodki v okviru povezanih podjetij skupaj so se v letu 2015 povečali za 24%.

Tabela 5: Struktura prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij primerjalno 2015 in 2014

Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij neposredno (v 000 EUR)	2015		2014		Indeks 2015/2014
Prihodki od investicijskih gradenj	8.906	46%	14.160	49%	63
Prihodki od vzdrževanja in odprave napak	9.726	50%	13.941	49%	70
Geodetske storitve, ITD, projektiranje in ostale storitve	714	4%	577	2%	124
Skupaj	19.346		28.678		67

Slika 7: Gibanje prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij v obdobju 2011 – 2015

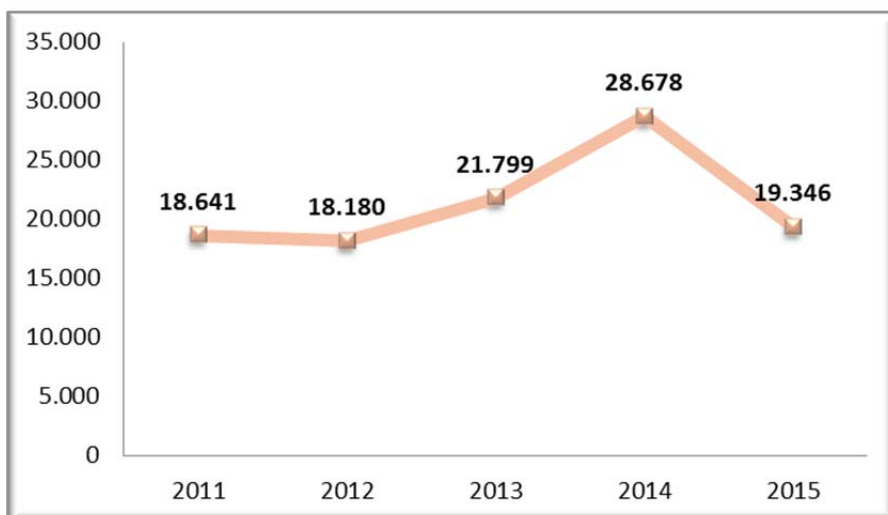

Tabela 6: Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij v obdobju 2011 - 2015

Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij neposredno (v 000 EUR)	2011	2012	2013	2014	2015
Prihodki od investicijskih gradenj	10.442	10.072	10.677	14.160	8.906
Prihodki od vzdrževanja in odprave napak	8.198	7.546	10.433	13.941	9.726
Geodetske storitve, ITD, projektiranje in ostale storitve	n.p.	563	689	577	714
Skupaj	18.641	18.180	21.799	28.678	19.346

Obseg prihodkov iz naslova ključnih storitev, ki prinašajo tudi najvišji obseg prihodkov, je v zadnjih letih stabilen. Le v letu 2014 so bili prihodki od investicijskih gradenj višji zaradi dodatnih investicij Telekoma Slovenije ob sanaciji posledic žledoloma, prihodki od vzdrževanja in odprave napak pa so bili močno povečani tako zaradi žledoloma, kot tudi zaradi poplav in vremenskih ujm, ki so Slovenijo prizadele v letu 2014.

Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij prek trga

V strukturi čistih prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij prek trga največji strukturni delež v višini 46% predstavljajo prihodki iz naslova investicij TK do Telekoma Slovenije, z deležem 42% sledijo prihodki od uporabnine iz naslova upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij, medtem ko ostali prihodki skupaj (zaradi rasti prvih dveh skupin prihodkov) predstavljajo 12% delež.

Prihodki od investicij v okviru povezanih podjetij prek trga so v letu 2015 narasli za 18% v primerjavi z letom prej, kar je predvsem posledica projekta ARNES, ki sta ga TS in GVO pridobila na javnem razpisu (GVO kot podizvajalec) in je bil v preteklem letu tudi zaključen. Nadaljnjo rast beležimo na segmentu prihodkov od uporabnine iz naslova upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij do Telekoma Slovenije, ki so se glede na leto prej povečali za 63% (predvsem zaradi začetka trženja razpoložljivih kapacitet na odprtih širokopasovnih omrežjih v drugi polovici leta 2013). Ostali prihodki v okviru povezanih družb (kamor sodijo predvsem storitve na elektroenergetskih omrežjih in električnih instalacijah ter investicije do drugih povezanih podjetij – GVO Telekommunikation GmbH in TSmedia, d.o.o.) so nižji za 39%.

Tabela 7: Struktura prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij prek trga primerjalno 2015 in 2014

Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij posredno prek trga (v 000 EUR)	2015		2014		Indeks 2015/2014
Prihodki od investicij TK v okviru povezanih podjetij prek trga	1.199	46%	1.016	46%	118
Prihodki od uporabnine za OŠO v okviru povezanih podjetij	1.091	42%	671	31%	163
Ostali prihodki v okviru povezanih družb prek trga	303	12%	499	23%	61
Skupaj	2.594		2.186		119

Kot je razvidno iz tabele 8, imajo prihodki od uporabnine iz naslova upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij stalen trend rasti, medtem ko je obseg ostalih prihodkov odvisen predvsem od razpoložljivosti posameznih poslov, na katerih konkurira tudi GVO.

Tabela 8: Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij prek trga v obdobju 2011 - 2015

Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij posredno prek trga (v 000 EUR)	2011	2012	2013	2014	2015
Prihodki od investicij TK v okviru povezanih podjetij prek trga	n.p.	17	2.206	1.016	1.199
Prihodki od uporabnine za OŠO v okviru povezanih podjetij	76	238	367	671	1.091
Ostali prihodki v okviru povezanih družb prek trga	n.p.	0	501	499	303
Skupaj	76	255	3.073	2.186	2.594

Prihodki od prodaje na trgu

V strukturi prihodkov od prodaje na trgu (izven Skupine Telekom Slovenije) največji strukturni delež v višini 65% predstavljajo prihodki iz naslova investicijskih gradenj TK omrežij, drugi največji delež pa prihodki od uporabnine za odprta širokopasovna omrežja do operaterjev na trgu v višini 25%. Prihodki iz naslova gradnje odprtih širokopasovnih omrežij v obliki javno-zasebnega partnerstva v letu 2015 (projekt gradnje odprtega širokopasovnega omrežja v občini Ormož, faza III – naselje Pavlovci) predstavljajo 7% strukturni delež, vse ostale vrste prihodkov (storitve na elektroenergetskih omrežjih, geodetske, projektantske in druge storitve) pa skupaj predstavljajo 8% vse prihodkov od prodaje neposredno na trgu.

Segment prihodkov od investicijskih gradenj TK na trgu, ki ima največji strukturni delež in s tem predstavlja najpomembnejši segment prihodkov na trgu, je v letu 2015 največ zrasel v primerjavi z letom prej, in sicer za 42%. Prav tako se je povečal za 10% obseg prihodkov iz naslova uporabnine za odprta širokopasovna omrežja. Ostali prihodki na trgu so se v primerjavi z letom prej znižali za 81%, saj se je GVO v letu 2015 bolj osredotočil na specializirana dela na telekomunikacijskih kabelskih omrežjih, kjer ima največ znanja in izkušenj ter ima najmočnejšo tržno pozicijo pri pridobivanju poslov.

Tabela 9: Struktura prihodkov od prodaje na trgu primerjalno 2015 in 2014

Prihodki od prodaje na trgu (v 000 EUR)	2015		2014		Indeks 2015/2014
Prihodki od investicijskih gradenj TK	1.478	61%	1.038	38%	142
Prihodki od uporabnine za OŠO	561	23%	512	19%	110
Prihodki gradnje OŠO v obliki JZP	176	7%	0	0%	-
Ostali prihodki*	227	9%	1.184	43%	19
Skupaj	2.442		2.734		89

*vključno s prihodki od prodaje materiala

Prihodki iz naslova upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij

S povečevanjem obsega odprtih širokopasovnih omrežij v upravljanju GVO in povečevanjem števila novih priključkov na teh omrežjih in števila aktivnih priključkov na njih še naprej dosegamo stabilno rast prihodkov iz tega naslova. Prihodki na tem segmentu so se v primerjavi z letom prej povečali za skupaj 40%.

Tabela 10: Prihodki od upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij primerjalno 2015 in 2014

Prihodki od upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij (v 000 EUR)	2015		2014		Indeks 2015/2014
Prihodki znotraj povezanih podjetij	1.091	66%	671	57%	163
Prihodki na trgu	561	34%	512	43%	110
Skupaj	1.652		1.183		140

GVO je v letu 2015 upravljal odprta širokopasovna omrežja:

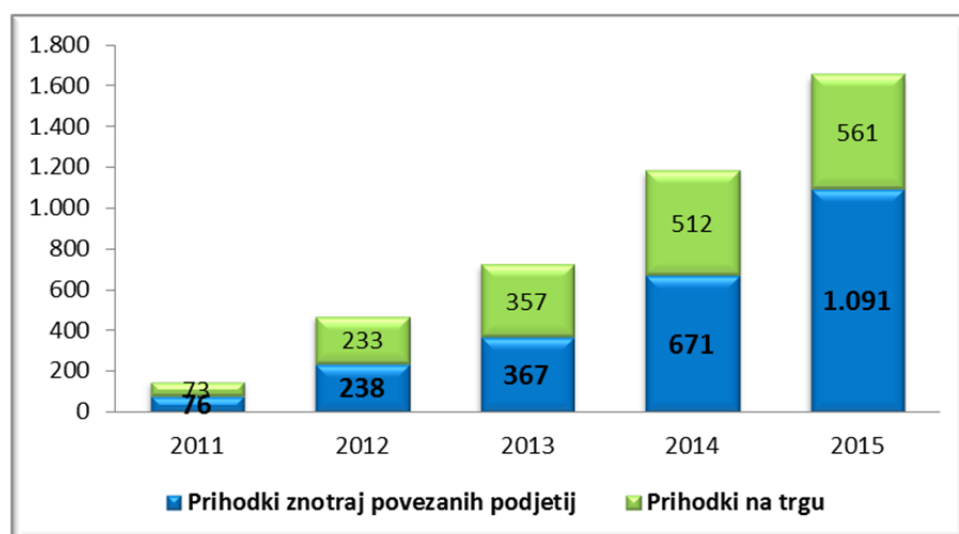
- v Mislinjski in Dravski dolini (občine Slovenj Gradec, Mislinja, Vuzenica, Dravograd, Radlje ob Dravi, Muta in Ribnica na Pohorju),
- v občinah Ormož, Sveti Tomaž in Središče ob Dravi,
- v občinah Mokronog-Trebelno, Mirna Peč, Trebnje, Mirna, Šentrupert in Žužemberk,
- v občini Sevnica ter
- v občini Slovenske Konjice.

Na vseh omrežjih beležimo vsakoletno rast števila aktivnih priključkov, hkrati pa se na obstoječih omrežjih pojavljajo novi priključki, ki so predvsem posledica novogradenj in naknadnega priključevanja obstoječih objektov na omrežje, kjer se lastniki za priključitev sprva niso odločili.

Tabela 11: Prihodki od upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij v obdobju 2011 – 2015

Prihodki od upravljanja in vzdrževanja odprtih širokopasovnih omrežij (v 000 EUR)	2011	2012	2013	2014	2015
Prihodki znotraj povezanih podjetij	76	238	367	671	1.091
Prihodki na trgu	73	233	357	512	561
Skupaj	149	471	724	1.183	1.652

Slika 8: Gibanje prihodkov od upravljanja in vzdrževanja OŠO v obdobju 2011 – 2015 po vrsti kupcev

Stalno rast beležimo tako pri prihodkih znotraj povezanih podjetij, kot tudi pri prihodkih na trgu.

4.4.2. Odhodki

Odhodki v letu 2015 znašajo skupaj 24.272 tisoč EUR, od tega je 99,6% poslovnih odhodkov, 0,4% pa finančnih odhodkov. Poslovni odhodki so se v letu 2015, glede na leto prej, znižali za 28%, predvsem zaradi manjšega obsega posla in racionalizacij poslovanja, finančni odhodki pa so se zaradi izboljšane likvidnosti in zniževanja zadolženosti znižali za 58%.

Tabela 12: Struktura odhodkov primerjalno 2015 in 2014

Odhodki (v 000 EUR)	2015		2014		Indeks 2015/2014
Poslovni odhodki	24.184	99,6%	33.757	99,4%	72
Finančni odhodki	88	0,4%	208	0,6%	42
Skupaj	24.272		33.965		71

Poslovni odhodki

V strukturi poslovnih odhodkov v letu 2015 največji strukturni delež predstavljajo stroški dela, ki znašajo 43% vseh poslovnih odhodkov. Sledijo stroški podizvajalcev v višini 19%, stroški materiala v

višini 17%, stroški storitev v višini 10%, amortizacija v višini 7% ter stroški energije (predvsem goriva za vozni park in delovne stroje) v višini 2% poslovnih odhodkov. Drugi odhodki (rezervacije, prevrednotovanje terjatev in preostala prevrednotovanja, usredstvena lastna režija in drugi stroški) predstavljajo 2% vseh poslovnih odhodkov.

Tabela 13: Struktura poslovnih odhodkov primerjalno 2015 in 2014

Poslovni odhodki (v 000 EUR)	2015		2014		Indeks 2015/2014
Stroški Materiala in nabavna vrednost prodanega blaga	3.997	17%	6.686	20%	60
Stroški energije	498	2%	638	2%	78
Stroški storitev	2.440	10%	2.871	9%	85
Stroški podizvajalcev	4.504	19%	8.974	27%	50
Stroški dela	10.439	43%	11.388	34%	92
Amortizacija	1.755	7%	1.567	5%	112
Drugi odhodki	550	2%	1.633	5%	34
Skupaj	24.184		33.757		72

Kot je razvidno iz zgornje tabele, smo znižanju obsega poslovanja primerno uspešno nižali vse vrste poslovnih odhodkov, z izjemo stroškov amortizacije, ki so se zaradi aktiviranja preostalega dela odprtih širokopasovnih omrežij v letu 2014 povečali za skupaj 12%.

Poleg drugih odhodkov poslovanja, ki so se v primerjavi z letom prej znižali za 66%, so se največ v primerjavi z letom prej znižali neposredni stroški podizvajalcev (za 50%), materiala (za 40%) ter energije (za 22%). Stroške storitev smo v primerjavi z letom prej znižali za 15%, stroške dela pa za 8%.

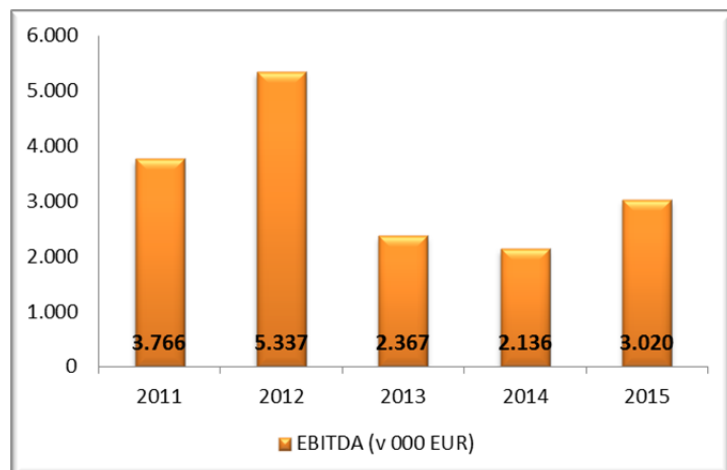
4.4.3. Prosti denarni tok iz poslovanja (EBITDA)

Približek prostega denarnega toka iz poslovanja (EBITDA) za leto 2015 znaša 3.020 tisoč EUR in je za 41% višji od leta 2014. V obdobju 2011 – 2015 znaša povprečen dosežen EBITDA 3.325 tisoč EUR.

Tabela 14: EBITDA primerjalno 2015 in 2014, povprečje 2011-2015

	2015	2014	Indeks 2015/2014	Povprečno 2011-2015
EBITDA (v 000 EUR)	3.020	2.136	141	3.325

Slika 9: Dosežen EBITDA v obdobju 2011 – 2015 (v 000 EUR)

4.4.4. Naložbe

V letu 2015 smo investirali predvsem v redne naložbe iz poslovanja (zamenjava dotrajanih osnovnih sredstev in nov informacijski sistem za planiranje opravil za operativno izvedbo, razporejanje resursov in normativno spremljanje uspešnosti, ki smo ga razvili v lastni režiji), in sicer skupaj 436 tisoč EUR, v izgradnjo širokopasovnih omrežij pa smo investirali 73 tisoč EUR.

V redne naložbe iz poslovanja (nakup novih in zamenjava dotrajanih osnovnih sredstev, ki so potrebna za ohranjanje visokega nivoja storitev, ki jih zagotavljamo na področjih svojega delovanja), smo v obdobju 2011-2015 investirali v povprečju 588 tisoč EUR. V izredne naložbe iz poslovanja se odločamo sproti, glede na razpoložljiva likvidnostna sredstva in tržne priložnosti.

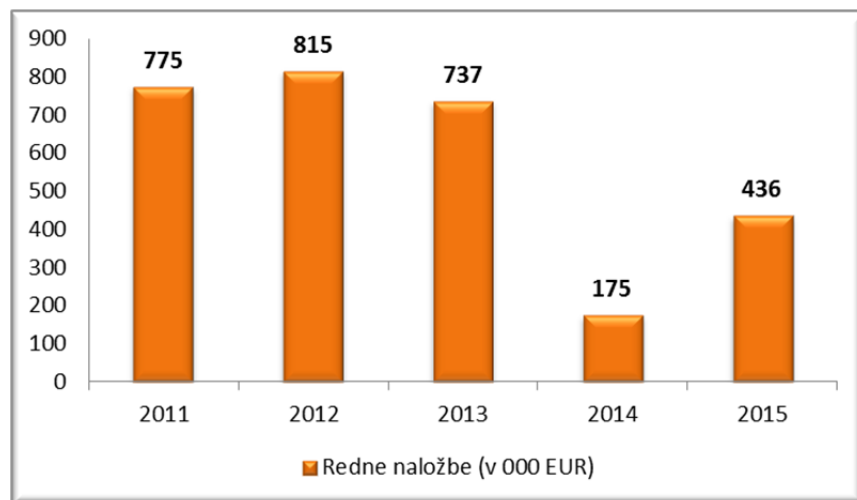
Tabela 15: Naložbe (CAPEX) primerjalno 2015 in 2014, povprečje 2011-2015

CAPEX	2015	2014	Indeks 2015/2014	Povprečno 2011-2015
Redne naložbe (v 000 EUR)	436	175	249	588
Naložbe v gradnjo širokopasovnih omrežij (v 000 EUR)	73	0	-	
Skupaj	509	175	291	

Tabela 16: Naložbe/CAPEX v obdobju 2011 – 2015

CAPEX (v 000 EUR)	2011	2012	2013	2014	2015
Redne naložbe	775	815	737	175	436
Naložbe v gradnjo širokopasovnih omrežij	4.124	9.037	168	0	73
Skupaj	4.899	9.852	905	175	509

Slika 10: Redne naložbe iz poslovanja v obdobju 2011 – 2015

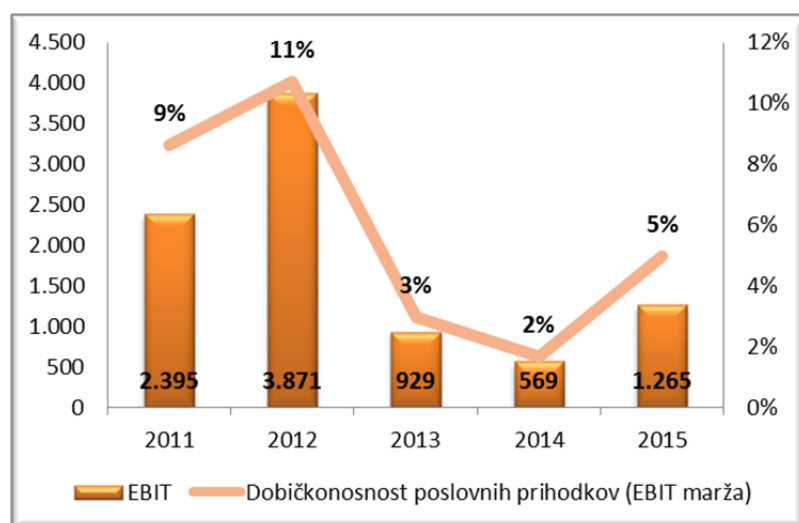
4.4.5. Dobiček iz poslovanja (EBIT) in dobičkonosnost poslovnih prihodkov

Dobiček iz poslovanja pred finančnim izidom in davki (EBIT) za leto 2015 znaša 1.265 tisoč EUR in je za 122% višji od dobička iz poslovanja v letu 2014. EBIT je bil glede na leto 2014 višji tudi zaradi enkratnega dogodka iz leta 2014, ki je znižal dobiček iz poslovanja v preteklem letu. V obdobju 2011 – 2015 znaša povprečen dosežen EBIT 1.806 tisoč EUR.

Tabela 17: EBIT, EBIT marža primerjalno 2015 in 2014

EBIT in EBIT marža	2015	2014	Indeks 2015/2014	Povprečno 2011-2015
EBIT (v 000 EUR)	1.265	569	222	1.806
Dobičkonosnost poslovnih prihodkov (EBIT marža)	5%	2%	300	4%

Slika 11: Gibanje in dobičkonosnost EBIT v obdobju 2011 – 2015 (v 000 EUR)

4.4.6. Sredstva

Sredstva

Obseg sredstev družbe GVO je konec leta 2015 znašal 29.425 tisoč EUR in je za 16% nižji kot leto prej. Dolgoročna sredstva so ob koncu leta 2015 znašala 20.696 tisoč EUR, kar je za 7% manj kot v letu prej in predstavljajo 70% bilančne vsote, kratkoročna sredstva pa 8.729 tisoč EUR, kar je za 32% manj in predstavljajo 30% bilančne vsote.

Tabela 18: Struktura sredstev primerjalno 2015 in 2014

Sredstva (v 000 EUR)	2015		2014		Indeks 2015/2014
Kratkoročna sredstva	8.729	30%	12.905	37%	68
Dolgoročna sredstva	20.696	70%	22.166	63%	93
Skupaj	29.425		35.071		84

Slika 12: Gibanje sredstev v obdobju 2011 – 2015 (v 000 EUR)

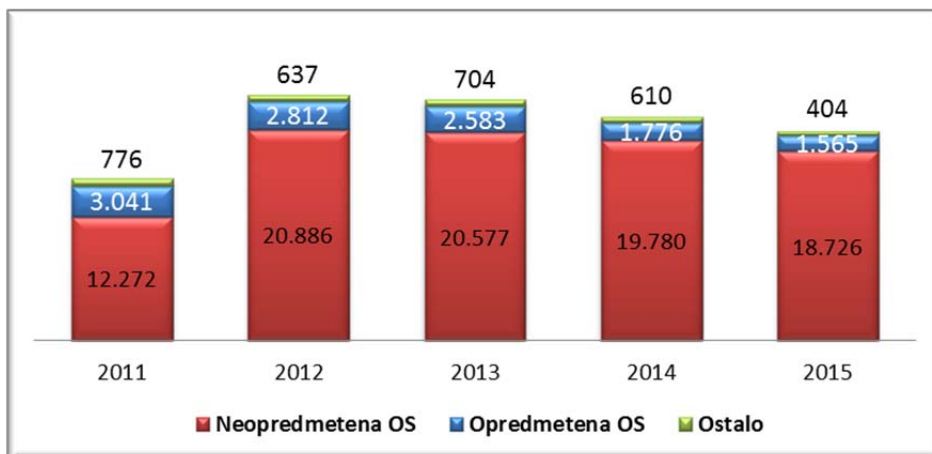
Dolgoročna sredstva

Med dolgoročnimi sredstvi predstavljajo največji del neopredmetena osnovna sredstva (90%), sledijo opredmetena osnovna sredstva (8%), ostalo pa predstavljajo odložene terjatve za davek, finančne naložbe in ostala dolgoročna sredstva (3%). V neopredmetenih osnovnih sredstvih daleč največji strukturni delež predstavljajo pravice iz naslova upravljanja širokopasovnih omrežij, ki jih je GVO v obliki javno-zasebnega partnerstva v največji meri zgradil v letih 2009 – 2012. Opredmetena osnovna sredstva so se v letu 2015 v primerjavi z 2014 dodatno znižala za 12%, in sicer iz naslova amortizacije ter zaradi racionalizacij pri investicijah v opredmetena osnovna sredstva. Skupna vrednost dolgoročnih sredstev je bila na dan 31.12.2015 za 7% nižja, kot leto prej.

Tabela 19: Struktura dolgoročnih sredstev primerjalno 2015 in 2014

Dolgoročna sredstva (v 000 EUR)	2015		2014		Indeks 2015/2014
Opredmetena OS	1.565	8%	1.776	8%	88
Neopredmetena OS	18.726	90%	19.780	89%	95
Ostalo	404	2%	610	3%	66
Skupaj	20.696		22.166		93

Slika 13: Gibanje dolgoročnih sredstev v obdobju 2011 – 2015 (v 000 EUR)

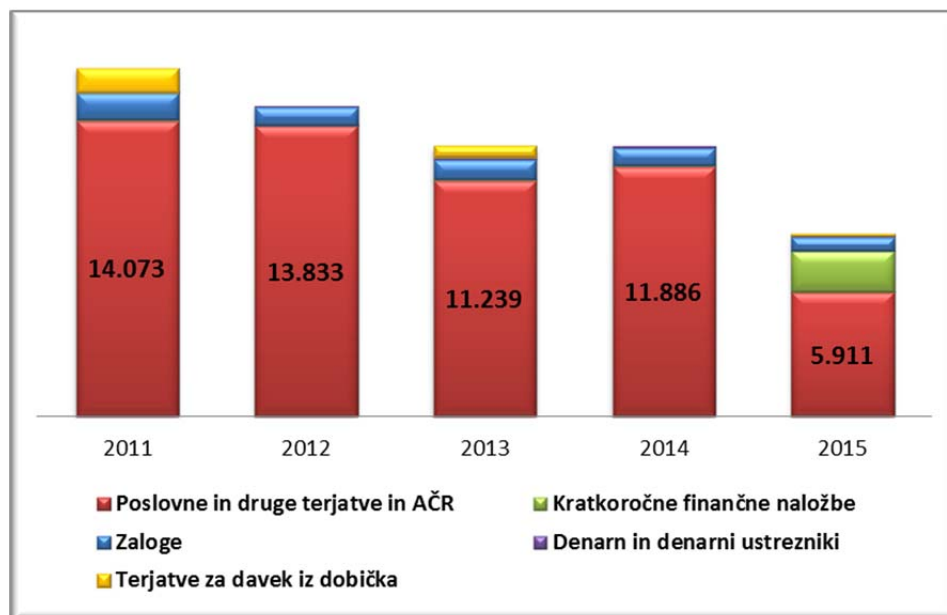
Kratkoročna sredstva

Kratkoročna sredstva so na dan 31.12.2015 znašala 8.729 tisoč EUR in so za 32% nižja v primerjavi z letom prej. Največji strukturni delež predstavljajo poslovne in druge terjatve ter AČR (68%), ki so se v primerjavi z letom prej, predvsem zaradi nižjega obsega prihodkov iz poslovanja, znižala za 50%. Sledijo kratkoročne finančne naložbe (23% strukturni delež) iz naslova začasnih viškov denarnih sredstev, ki so naložena v obliki kratkoročnega revolving kredita matični družbi. Sledijo zaloge s strukturnim deležem 8% ter terjatve za davek iz dobička in denar ter denarni ustrezniki z 1% strukturnim deležem.

Tabela 20: Struktura kratkoročnih sredstev primerjalno 2015 in 2014

Kratkoročna sredstva (v 000 EUR)	2015		2014		Indeks 2015/2014
Zaloge	657	8%	887	7%	74
Poslovne in druge terjatve in AČR	5.911	68%	11.886	92%	50
Kratkoročne finančne naložbe	1.973	23%	26	0%	7560
Denar in denarni ustrezniki	65	1%	106	1%	62
Terjatve za davek iz dobička	123	1%	0	0%	
Skupaj	8.729		12.905		68

Slika 14: Gibanje kratkoročnih sredstev v obdobju 2011 – 2015 (v 000 EUR)

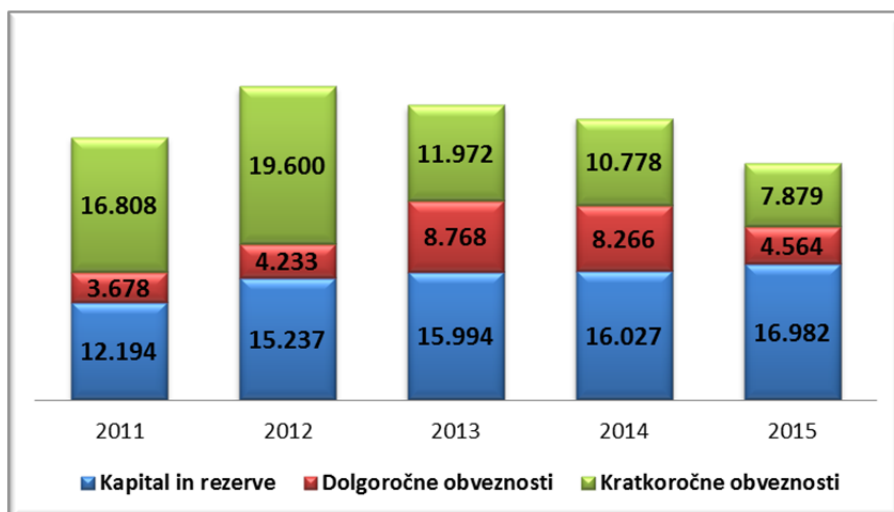
4.4.7. Kapital in obveznosti

Kapital in obveznosti družbe GVO so na zadnji dan leta 2015 znašali 35.071 tisoč EUR. Kapital in rezerve so se v letu 2015 povečali za skupaj 6%, medtem ko so se dolgoročne obveznosti znižale za 45%, kratkoročne pa za 27%.

Tabela 21: Struktura kapitala in obveznosti do virov primerjalno 2015 in 2014

Kapital in obveznosti (v 000 EUR)	2015		2014		Indeks 2015/2014
Kapital in rezerve	16.982	58%	16.027	46%	106
Dolgoročne obveznosti	4.564	16%	8.266	24%	55
Kratkoročne obveznosti	7.879	27%	10.778	31%	73
Skupaj	29.425		35.071		84

Slika 15: Gibanje kapitala in obveznosti v obdobju 2011 – 2015 (v 000 EUR)

Kapital in rezerve

Kapital družbe GVO je vključno z rezervami ob koncu leta 2015 znašal 16.982 tisoč EUR in v strukturi virov sredstev predstavlja 58% delež.

Znotraj kapitala družbe predstavlja največjih strukturni delež (61%) zadržani čisti poslovni izid, ki se je v primerjavi z letom prej povečal za 10%. Sledita osnovni kapital in rezerve, katerih višina se ni spreminjala, ter presežek iz prevrednotenja iz naslova aktuarskih primanjkljajev in presežkov, ki znižuje vrednost kapitala.

Tabela 22: Kapital in rezerve primerjalno 2015 in 2014

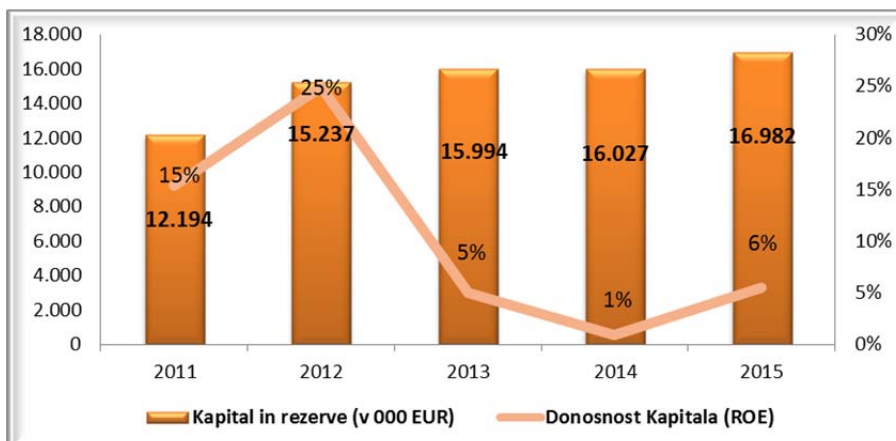
Kapital in rezerve (v 000 EUR)	2015		2014		Indeks 2015/2014
Osnovni kapital	5.758	34%	5.758	36%	100
Zadržani čisti poslovni izid	10.763	63%	9.822	61%	110
Rezerve	576	3%	576	4%	100
Presežek iz prevred.aktuarskih prim	-115	-1%	-129	-1%	89
Skupaj	16.982		16.027		106

Donosnost kapitala (ROE) je v letu 2015 znašala 6% in se je v primerjavi z letom 2014 povečala za 5 odstotnih točk.

Tabela 23: Kapital in ROE primerjalno 2015 in 2014

Kapital in ROE	2015	2014	Indeks 2015/2014
Kapital in rezerve (v 000 EUR)	16.982	16.027	106
Donosnost kapitala (ROE)	6%	1%	

Slika 16: Gibanje kapitala in kazalnika ROE v obdobju 2011 – 2015 (v 000 EUR)

Dolgoročne in kratkoročne obveznosti

Obseg dolgoročnih in kratkoročnih obveznosti na zadnji dan leta 2015 se je v primerjavi z letom prej znova znižal, predvsem zaradi zniževanja dolgoročne in kratkoročne zadolženosti (odplačila kreditov) pri matični družbi ter zaradi zniževanja poslovnih in drugih obveznosti.

Slika 17: Gibanje dolgoročnih in kratkoročnih obveznost v obdobju 2011 – 2015 (v 000 EUR)

Dolgoročne obveznosti v višini 4.564 tisoč EUR na dan 31.12.2015 so sestavljene iz dolgoročnega posojila pri matični družbi (33% strukturni delež) ter oblikovanih rezervacij za odpravo napak oz. tožbe (67% strukturni delež). Obseg dolgoročnega posojila se je v primerjavi z letom prej znižal za 3.200 tisoč EUR oz. za 68%, in sicer za 1.200 tisoč EUR iz naslova delnega poplačila kredita ter za 2.000 tisoč EUR iz naslova preknjiženja na kratkoročne finančne obveznosti (saj bo ta znesek posojila predvidoma odplačan v letu 2016). Obseg rezervacij se je v letu 2015 znižal za 442 tisoč

EUR oz. za 13%, znižal pa se je tudi obseg drugih dolgoročnih poslovnih obveznosti, ki jih na zadnji dan v letu 2015 ni bilo.

Tabela 24: Dolgoročne obveznosti primerjalno 2015 in 2014

Dolgoročne obveznosti (v 000 EUR)	2015		2014		Indeks 2015/2014
Dolgoročna posojila in krediti	1.500	33%	4.700	57%	32
Rezervacije	3.064	67%	3.506	42%	87
Druge dolgoročne poslovne obveznosti	0	0%	60	1%	0
Skupaj	4.564		8.266		55

Kratkoročne obveznosti so ob koncu leta 2015 znašale 7.879 tisoč EUR in so sestavljene iz kratkoročnih finančnih obveznosti do matične družbe (25%), poslovnih in drugih obveznosti (64%) ter vnaprej vračunanih stroškov in prihodkov (11%). Poslovne in druge obveznosti, ki predstavljajo največji delež v strukturi kratkoročnih obveznosti, so se v primerjavi z letom prej zaradi nižjega obsega stroškov znižale za 49%. Kratkoročne finančne obveznosti so se v primerjavi z letom prej povečale za 1.998 tisoč EUR, zaradi preknjiženja dela dolgoročnega posojila do matične družbe, ki bo odplačan v letu 2016, vnaprej vračunani stroški in prihodki pa so se povečali za 18%.

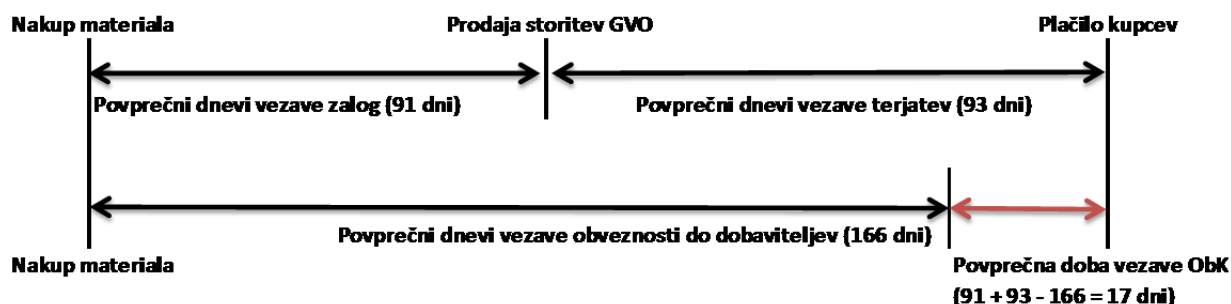
Tabela 25: Kratkoročne obveznosti primerjalno 2015 in 2014

Kratkoročne obveznosti (v 000 EUR)	2015		2014		Indeks 2015/2014
Kratkoročne finančne obveznosti	2.005	25%	7	0%	27993
Poslovne in druge obveznosti	5.029	64%	9.920	92%	51
Obveznost za davek od dobička	0	0%	135	1%	0
Vnaprej vračunani stroški in prihodki	845	11%	716	7%	118
Skupaj	7.879		10.778		73

4.5. Obratni kapital

Za upravljanje obratnega kapitala se za osnovo njegovega merjenja največkrat uporablja krogotok denarja. Učinkovitost upravljanja obratnega kapitala je odvisna od čim hitrejših plačil in čim počasnejših izplačil. Operativni cikel je čas med pridobitvijo materiala in plačilom kupcev, ki so posredno povezana s prihodki od prodaje. Ker se operativni cikel osredotoča predvsem na finančne tokove iz zalog, terjatev in obveznosti, se krogotok denarja zajema le iz finančnih tokov iz naslova poslovanja. Krogotok denarja tako lahko opredelimo kot čas med izplačilom obveznosti do dobaviteljev materiala in prejetih plačil kupcev.

Slika 18: Operativni cikel družbe GVO v letu 2015

Povprečna vezava zalog materiala je v letu 2015 znašala 91 dni, povprečni dnevi vezave terjatev 93 dni in povprečni dnevi vezave obveznosti 166 dni. To pomeni, da ima družba povprečno dobo vezave obratnega kapitala 17 dni oziroma je družba v letu 2015 za financiranje tekočega poslovanja potrebovala dodatne vire v povprečju za čas 17 dni.

Tabela 26: Operativni cikel GVO primerjalno 2015 in 2014

Operativni cikel	2015	2014	Indeks 2015/2014
Dnevi vezave zalog	91	67	136
Dnevi vezave terjatev	93	104	89
Dnevi vezave obveznosti	166	149	111
Dnevi vezave obratnega kapitala	17	22	80

4.6. Nekateri ključni kazalniki poslovanja

Ključni kazalniki poslovanja so glede na vsebino razdeljeni v posamezne vsebinsko zaključene skupine. Iz množice kazalnikov, ki so na razpolago in se danes uporabljajo, smo izbrali tiste, ki so po našem mnenju glede na dejavnost in specifiko poslovanja GVO najpomembnejši. Pri vsakem kazalniku, kjer je smiselno, je podan tudi način izračuna.

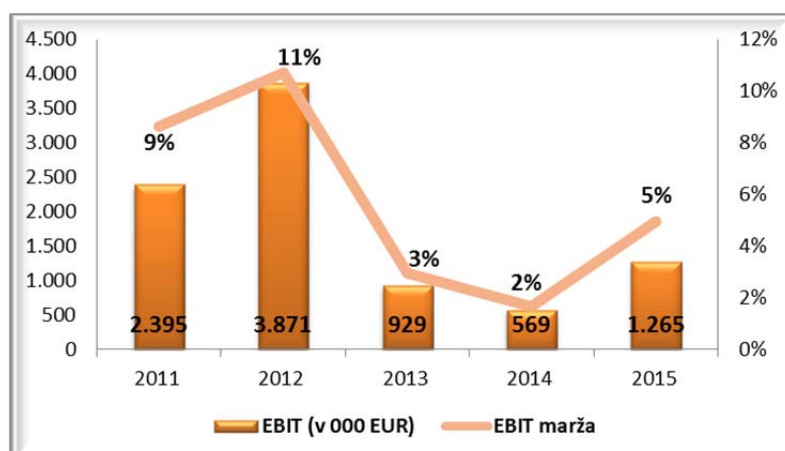
V okviru kazalnikov finančnega stanja kazalniki kratkoročne likvidnosti niso podani, saj se na osnovi vrednosti teh koeficientov na stanje zadnjega dne v letu ne da odločati. Uporabnejši je izračun in spremljanje kratkoročnih koeficientov likvidnosti glede na mesečne vrednosti bilance stanja.

EBIT marža; tudi čisti donos prodaje. Kazalnik izkazuje, koliko EUR dobička iz poslovanja ustvari podjetje na 100 EUR prihodkov. Na vrednost kazalnika vpliva vsaka sprememba prihodkov tako navzgor (novi trgi, novi kupci, nove storitve) kot navzdol (znižanje cen, izguba trga, izguba kupcev).

Kazalnik je izračunan kot poslovni izid poslovnega dela (EBIT) / poslovni prihodki.

V letu 2015 je EBIT marža znašala 5% in je za 3 odstotne točke višja od leta prej ter najvišja po letu 2012.

Slika 19: Gibanje EBIT in EBIT marže v obdobju 2011 – 2015

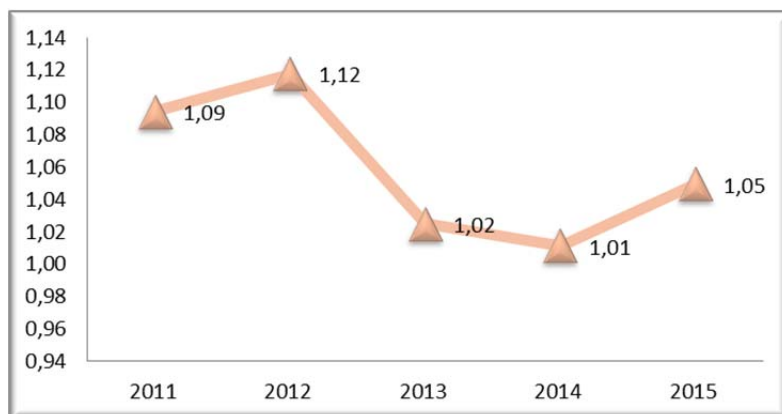

Gospodarnost (ekonomičnost) poslovanja; kazalnik prikazuje razmerje med prihodki in odhodki. Odraža doseganje cilja, kako z minimalnimi stroški opraviti dejavnost v potrebnem obsegu. Vrednostno kazalnik izkazuje, koliko EUR prihodkov je podjetje ustvarilo na 100 EUR odhodkov. Izračunamo ga kot razmerje med celotnimi prihodki in celotnimi odhodki.

Kazalnik je izračunan kot celotni prihodki / celotni odhodki.

Vrednost kazalnika gospodarnosti v 2015 znaša 1,05, kar pomeni, da je GVO na 100 EUR odhodkov ustvaril 105 EUR prihodkov. Kazalnik je v opazovanem obdobju ves čas višji od 1, najnižji pa je bil v letu 2014 zaradi omenjenega enkratnega dogodka.

Slika 27: Gibanje kazalnika gospodarnosti v obdobju 2011 – 2015

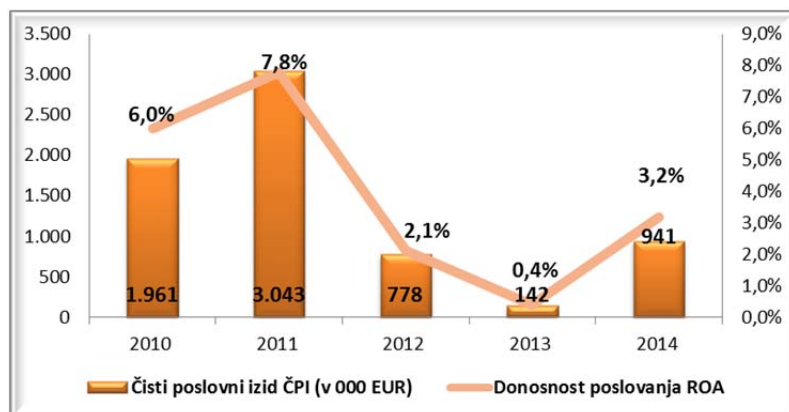

Donosnost poslovanja (ROA); Kazalnik kaže, kako uspešno je bilo poslovanje pri upravljanju sredstev. Kaže, koliko čistega dobička oziroma čiste izgube je gospodarska družba ugotovila na vsakih 100 evrov obstoječih sredstev, ne glede na to, kako so financirana. Gospodarska družba posluje uspešneje, če je vrednost tega kazalnika višja. Čista donosnost sredstev je zmnožek dveh drugih kazalnikov, izraženih v obliki razmerja, čiste dobičkonosnosti prihodkov ter proizvodnosti sredstev. Večja kot je vrednost obeh kazalnikov, večja je vrednost kazalnika čiste donosnosti sredstev.

Kazalnik je izračunan kot čisti dobiček / sredstva.

V letu 2015 je vrednost ROA znašala 3,2% in je bila za 2,8 odstotne točke višja od leta prej, ki ga je zaznamoval enkratni dogodek. Vrednost ROA pomeni, da je imel GVO v letu 2015 na 100 EUR obstoječih sredstev 3,2 EUR čistega dobička.

Slika 21: Gibanje kazalnika donosnosti poslovanja ROA in ČPI v obdobju 2011 – 2015

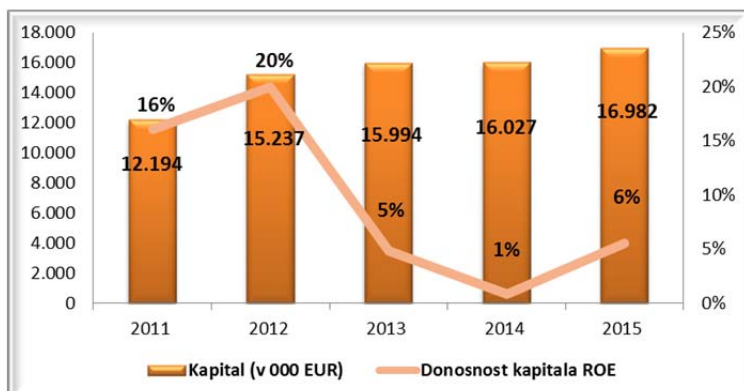
Donosnost kapitala (ROE); Čista donosnost kapitala je s stališča lastnikov gospodarske družbe najpomembnejši in eden najpogostejše uporabljenih kazalnikov poslovne uspešnosti. Kazalnik pojasnjuje, kako uspešno upravlja poslovanje s premoženjem lastnikov. Pokaže, koliko čistega dobička je gospodarska družba dosegla na vsakih 100 evrov vloženega kapitala. Gospodarska družba je poslovno uspešnejša, če je vrednost tega kazalnika čim višja (pozitivna). Vendar pa višja vrednost kazalnika lahko pomeni tudi večje tveganje na račun velikega zadolževanja gospodarske družbe. Čista donosnost kapitala je namreč odvisna od sestave virov financiranja sredstev.

Čisto donosnost kapitala je mogoče primerjati z zahtevano donosnostjo kapitala: lastniki za svojo udeležbo pri financiranju gospodarske družbe zahtevajo določen donos, v odvisnosti od tveganja. Če poslovanje ne zmore zagotavljati zahtevanega donosa, potem ne uresničuje cilja lastnikov. Gospodarske družbe s precej podobno donosnostjo kapitala le-to dosegajo na različne načine. Donosnost kapitala je namreč zmnožek treh kazalnikov - dobičkovnosti prihodkov, obračanja vseh sredstev ter razmerja med sredstvi in kapitalom, ki izraža finančno tveganje.

Kazalnik je izračunan kot čisti poslovni izid tekočega leta / kapital na dan 31.12. tekočega leta.

V letu 2015 je donosnost kapitala ROE znašala 6% in je za 5 odstotnih točk višja od leta prej.

Slika 22: Gibanje kazalnika donosnosti kapitala ROE in kapitala v obdobju 2011 – 2015 (v 000 EUR)

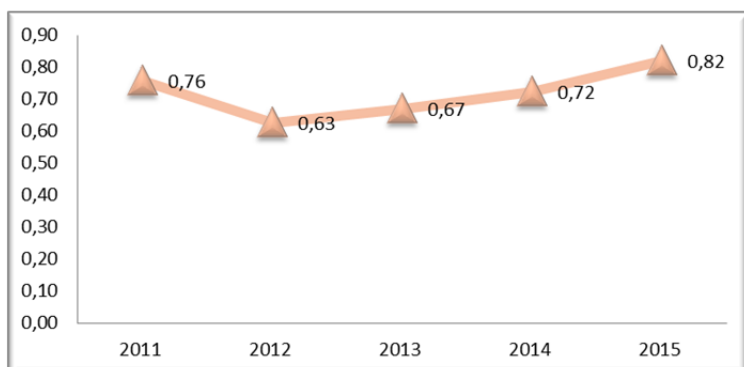

Koeficient kapitalske pokritosti dolgoročnih sredstev je kazalnik dolgoročne likvidnosti, ki kaže, kolikšen del dolgoročnih sredstev ima podjetje pokritih z lastnim kapitalom.

Kazalnik je izračunan kot kapital / dolgoročna sredstva.

Dolgoročna sredstva družbe GVO so bila na dan 31.12.2015 v 82% pokrita z lastnim kapitalom, kar je največ v opazovanem obdobju od leta 2011 dalje.

Slika 23: Gibanje kazalnika kapitalske pokritosti dolgoročnih sredstev v obdobju 2011 – 2015

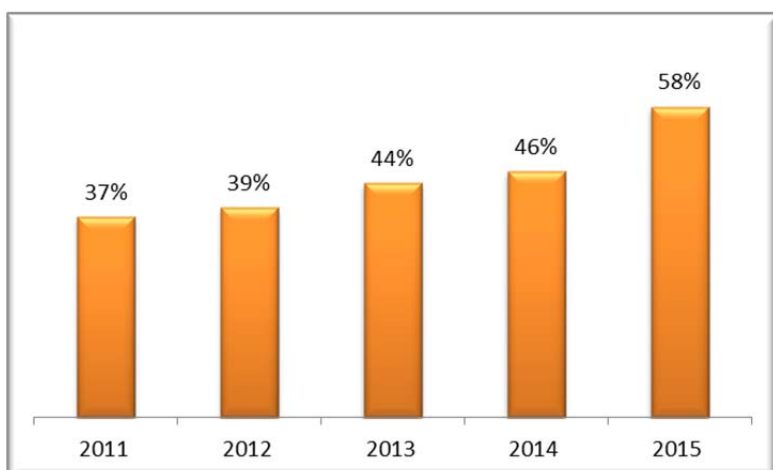

Finančna samostojnost je kazalnik, ki izkazuje, koliko odstotkov sredstev je financiranih z lastnim kapitalom. Višji, kot je ta odstotek, višja je finančna samostojnost podjetja.

Kazalnik je izračunan kot kapital / pasiva.

V letu 2015 je imela družba GVO 58% sredstev financiranih z lastnim kapitalom, kar je v primerjavi z letom prej za 12 odstotnih točk več in največ v opazovanem obdobju od leta 2010 dalje. Kazalnik ves čas v opazovanem obdobju stabilno narašča.

Slika 24: Gibanje kazalnika finančne samostojnosti v obdobju 2011 – 2015

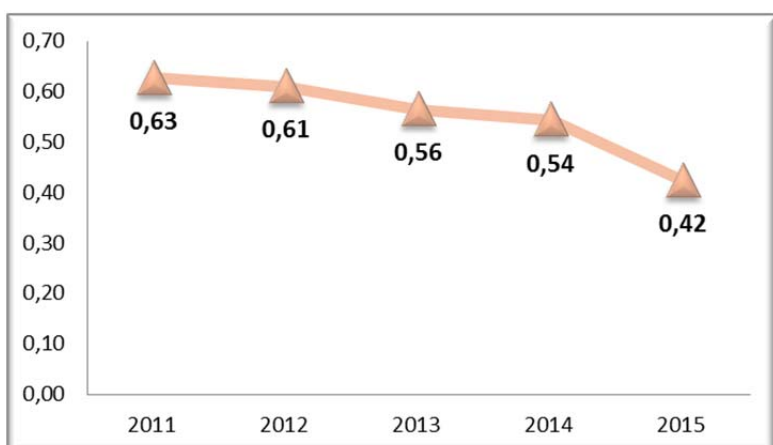

Zadolženost je kazalnik, komplementaren kazalniku finančne samostojnosti. Kazalnik namreč kaže, koliko sredstev je financiranih s tujimi viri, za kreditno sposobnost pa je pomembno, da je čim nižji.

Kazalnik je izračunan kot obveznosti / sredstva.

Na dan 31.12.2015 je imela družba GVO 42% sredstev financiranih s tujimi viri, kar je za 12 odstotnih točk od leta prej in najmanj v opazovanem obdobju. Kazalnik jasno prikazuje povečevanje kreditne sposobnosti družbe.

Slika 25: Gibanje kazalnika zadolženosti v obdobju 2011 – 2015

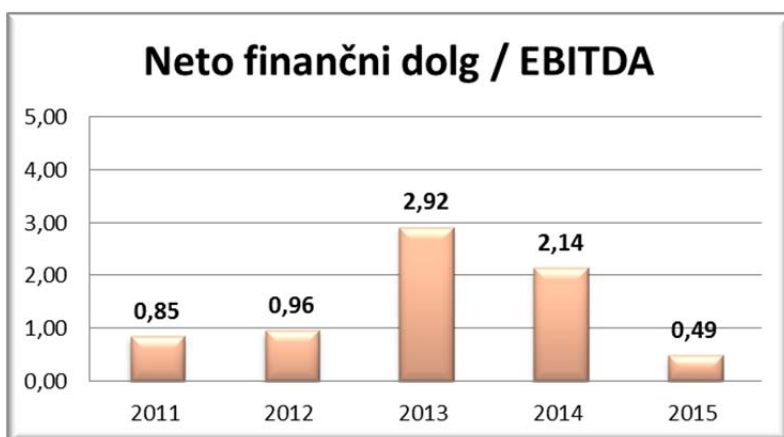

Neto finančni dolg / EBITDA; Kazalnik neto finančni dolg z EBITDA izkazuje, v koliko letih bi podjetje poplačalo celoten neto finančni dolg z ustvarjenim kosmatim denarnim tokom. Ta kazalnik je eden ključnih pri presoji bankirjev o sposobnosti podjetja poravnati svoje finančne obveznosti. Priporočena najvišja vrednost se giblje med 3 in 5 ter je odvisna od panoge, v kateri podjetje deluje, ter drugih specifičnih dejavnikov.

Neto finančni dolg je izračunan kot dolgoročne in kratkoročne finančne obveznosti – kratkoročne finančne naložbe – denar in denarni ustrezniki.

Kazalnik neto finančni dolg z EBITDA se je v letu 2015 znižal že drugo leto zapored in znaša le še 0,49, kar nakazuje na visoko kreditno sposobnost družbe, saj bi družba v danem trenutku bila zmožna svoje finančne obveznosti poplačati v manj kot pol leta. Ob tem velja izpostaviti tudi, da v celotnem opazovanem obdobju neto finančni dolg ni presegel trikratnika EBITDA.

Slika 26: Gibanje kazalnika Neto finančni dolg / EBITDA v obdobju 2011 – 2015

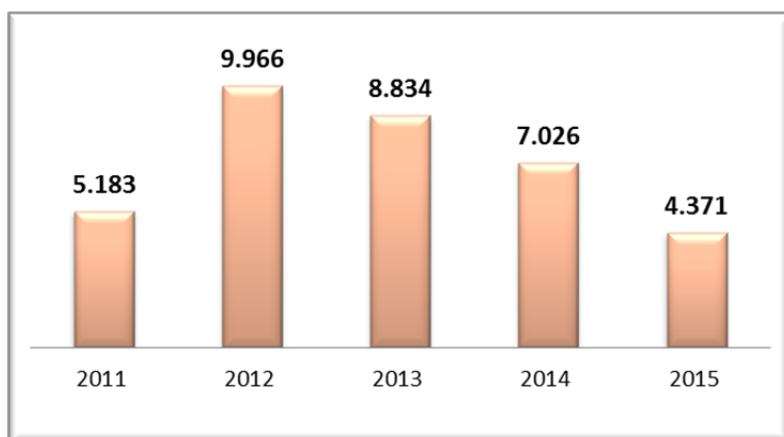

Neto upnik ali neto dolžnik; V primeru, da je vrednost kazalnika pozitivna, je podjetje neto dolžnik. To pomeni, da so dolgoročna sredstva financirana s tujimi viri (dobavitelji, banka, država, zaposleni). V primeru, da je vrednost kazalnika negativna, pa je podjetje neto upnik in financira svoje kupce. Vsekakor je bolje, če je podjetje neto dolžnik, ob pogoju, da je cena (obresti) takšnega financiranja ugodna.

Kazalnik je izračunan kot dolgoročna sredstva + zaloge – kapital.

Družba GVO je bila v letu 2015 neto dolžnik, svoj dolg pa je znižala že drugo leto zapored.

Slika 27: Gibanje kazalnika finančno posredniškega položaja v obdobju 2011 – 2015 (v 000 EUR)

5. PRODAJA IN NABAVA

5.1. Naročniki

Največji naročnik GVO v letu 2015 je bila matična družba Telekom Slovenije, d.d., sledijo večja storitvena in gradbena podjetja, telekomunikacijski operaterji, organi javne uprave ter številna komunalna, nepremičninska in projektantska podjetja. Med naročniki najdemo tudi druga povezana podjetja, vključno s hčerinsko družbo GVO Telekommunikation GmbH.

Naročila za izvedbo dela za druge zunanje naročnike so se nanašala na novogradnje, zaščite in prestativne TK vodov, za potrebe gradnje prometne in druge infrastrukture, kakor tudi na dela ob novogradnjah raznih poslovnih, stanovanjskih in gospodarsko obrtnih objektih oz. conah. Naročila so se nanašala tudi na elektroinstalacijska dela, projektiranje, zakoličbe in geodetske storitve.

5.2. Dobavitelji

Največji domači dobavitelj je Telekom Slovenije, d.d. s storitvami poslovne podpore, storitvami najema poslovnih in skladiščnih prostorov, telekomunikacijskimi storitvami in dobavljenim materialom iz lastnih zalog. Sledijo podizvajalci gradbenih del in ostali kooperanti, dobavitelji energentov ter dobavitelji materialov, ki jih GVO vgrajuje pri izvajanju storitev.

6. PROJEKTI JAVNO-ZASEBNEGA PARTNERSTVA

Uspešno poslovanje in finančna stabilnost nam omogočata ustrezne pogoje, zajetno znanje in izkušnje pa zaupanje v projekte javno-zasebnega partnerstva. Odprti smo za nove poslovne priložnosti in pripravljeni vanje vlagati svoje znanje, izkušnje in kapital.

Trenutno smo aktivno udeleženi v več projektih javno-zasebnega partnerstva, ki jih sofinancirata Evropska Unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Republika Slovenija iz proračuna. Gre za projekte gradnje in upravljanja odprtih širokopasovnih omrežij na (pretežno ruralnih) območjih, kjer zaradi redke poseljenosti ni komercialnega interesa za gradnjo tovrstnih omrežij. V teh projektih nastopamo kot zasebni partner in sofinancer, kot izvajalec gradnje in nazadnje tudi kot upravljavec in vzdrževalec omrežja, ki vsem zainteresiranim ponudnikom omogoča ponujanje širokopasovnih storitev (širokopasovni dostop do svetovnega spleta, IP televizija in IP telefonija) pod enakimi pogoji.

Odprta širokopasovna omrežja v Mislinjski in Dravski dolini ter v občinah Ormož, Sveti Tomaž in Središče ob Dravi upravljamo in vzdržujemo od leta 2011, odprta širokopasovna omrežja na območju občin Mokronog-Trebelno, Mirna, Mirna Peč, Trebnje, Šentrupert, Žužemberk, Sevnica in Slovenske Konjice pa od leta 2013 dalje.

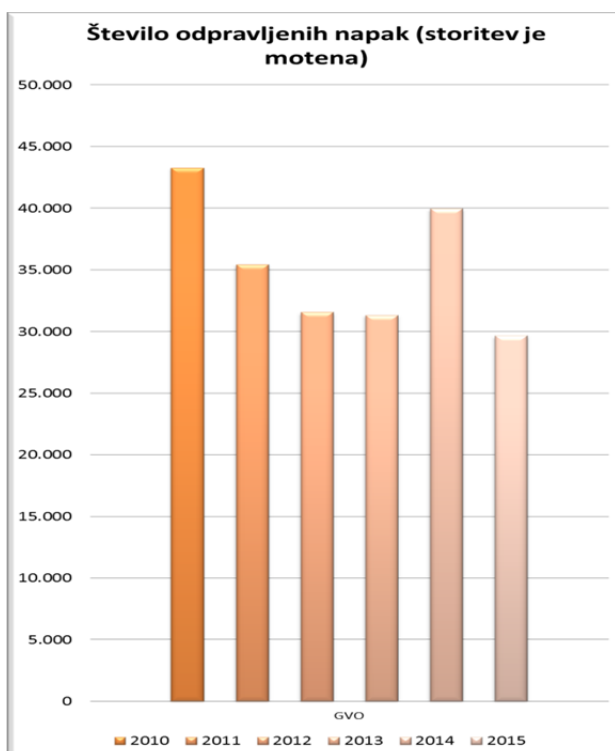
Odprta širokopasovna omrežja v upravljanju GVO, d.o.o. so na dan 31.12.2015 omogočala širokopasovni dostop skupaj več kot 17.000 končnim uporabnikom (gospodinjstvom, poslovnim in drugim uporabnikom).

7. UČINKOVITOST IZVAJANJA STORITEV VZDRŽEVANJA

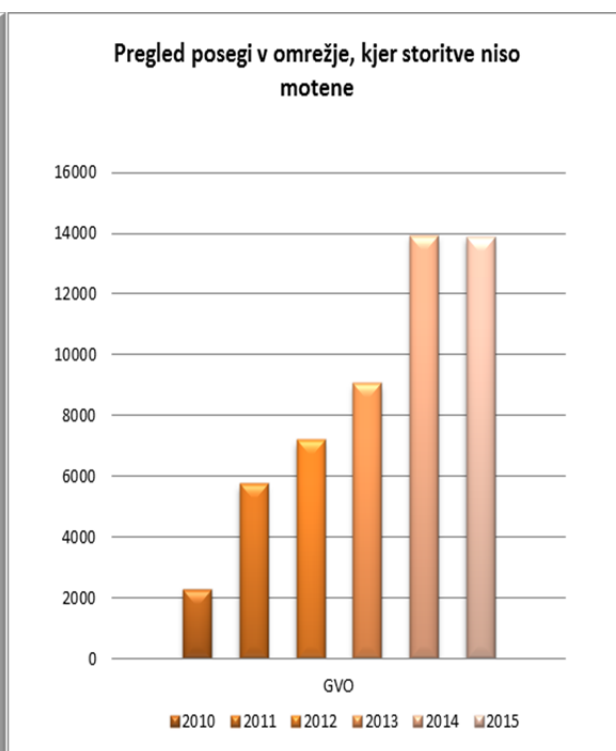
Na področju celovite odprave napak za Telekom Slovenije je bilo leto 2015 v primerjavi s predhodnim letom, ko smo zaradi žledu, neurij in povodenj, ki so prizadele določene predele Slovenije, odpravili rekordno število napak, bolj umirjeno. Tako smo na področju motenih storitev zaključili 25% manj opravil kot v predhodnem letu oz. 18% manj od petletnega povprečja predhodnih let. Smo pa tudi v letu 2015 ponovno zaključili nadpovprečno veliko opravil na incidentih, kjer storitev ni bila motena in je pa bilo potrebno na omrežju opraviti določene posege oz. vzdrževanje. Skupno število vseh zaključenih opravil je bilo tako v letu 2015 na povprečju zadnjih petih let.

Pri odpravi napak se še naprej kaže strokovna usposobljenost naših ekip, ki s svojim učinkovitim delom omogočajo vzpostavitev in delovanje telekomunikacijskih povezav. Zaradi povečanega deleža širokopasovnih storitev na telekomunikacijskem omrežju se sorazmerno povečuje tudi diagnostika, ki je potrebna ob takšnih napakah.

Slika 28: Število odpravljenih napak za Telekom Slovenije v obdobju 2010 - 2015

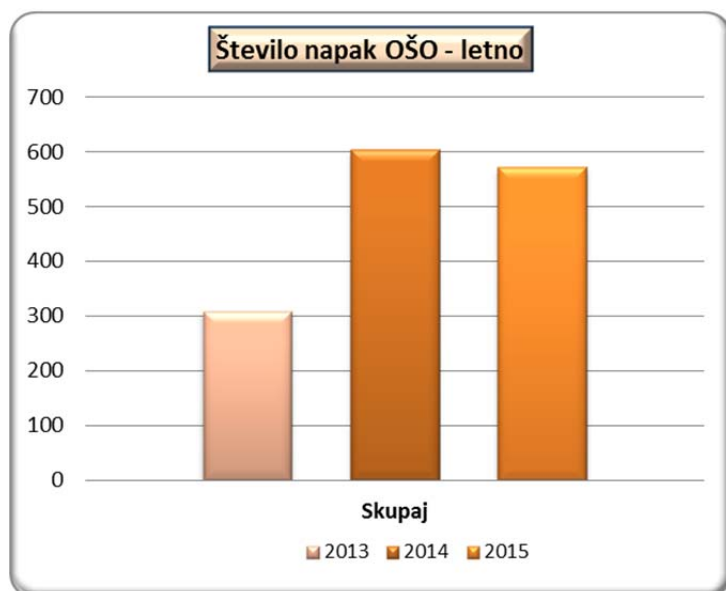

Slika 29: Pregled posegov v omrežje Telekoma Slovenije, kjer storitev ni motena, primerjalno v obdobju 2010-2015

Na odprtih širokopasovnih omrežjih (OŠO), ki jih upravljamo in vzdržujemo na območju 37 funkcijskih lokacij na področju Koroške, Podravja, Štajerske, Posavja in Dolenjske, smo v letu 2015 učinkovito odpravili in zaključili 572 incidentov, kar je 5% manj kot v predhodnem letu.

Slika 30: Število odpravljenih napak na odprtih širokopasovnih omrežjih

8. UPRAVLJANJE S TVEGANJI

Celovito obvladovanje tveganj pripomore k obvladovanju procesov in pomaga voditi podjetje v pravi smeri, kar poveča verjetnost doseganja boljših rezultatov podjetja ter omeji verjetnost ustvarjanja izgub.

8.1. Tveganja delovanja

Tveganja s področja ravnanja z okoljem smo zmanjšali z uvedbo standarda ISO 14001:2004 ter jasnimi navodili zaposlenim v zvezi s poslovnimi procesi.

Tveganje nepravočasnega potrjevanja faktur in situacij naših naročnikov predstavlja večje tveganje, še posebej v zapletenih razmerah na trgu in finančni krizi. Da bi se tem tveganjem čim bolj izognili, se zavarujemo že v fazi priprave pogodbe.

Tveganje nedoseganja rokov je zlasti na področju odprave napak zelo veliko. Vsak izpad linije predstavlja za Telekom Slovenije izpad prihodkov, vpliva pa tudi na ugled podjetja. Večji izpadi, ki povzročijo večje število napak na povezavah, so večinoma posledica višje sile, predvsem vremenskih vplivov (strela, veter, sneg, žled, poplave ipd.). To tveganje obvladujemo z ustrezno organizacijo dela in geografsko razpršenostjo lokacij, s čimer skušamo čim bolj skrajšati čase odprave napak. Število napak in čase, potrebne za odpravo, spremljamo dvakrat dnevno.

Tveganje neustreznega organiziranja poslovnega procesa ocenjujemo kot zmerno. Velik napor vlagamo v poenotenje in optimizacijo procesov v posameznih centrih gradnje in uveljavljanje najboljših praks ter tudi v opremo in vozila, ki omogočajo nemoten poslovni proces.

8.2. Tržna tveganja

Družba je s svojim poslovanjem zelo povezana z matično družbo, Telekom Slovenije d.d., zato se tveganja, ki jim je izpostavljena matična družba, prenašajo tudi na GVO, d.o.o..

S povečanjem aktivnosti družbe na trgu se povečujejo tveganja, vezana na poslovanje poslovnih partnerjev, po drugi strani pa se zmanjšujejo tveganja, ki so posledica odvisnosti od matične družbe.

Na trgu se krepi konkurenca, ki agresivno nastopa zlasti na javnih razpisih. To se je še posebej izkazalo na javnih razpisih za večje investicijske (gradbene) projekte, saj tovrstnih projektov na trgu še vedno primanjkuje.

8.3. Finančna tveganja

Finančna tveganja, med katera uvrščamo likvidnostno tveganje, kreditno tveganje, obrestno tveganje, valutno tveganje, tveganje neustreznega zavarovanja plačil oz. nezavarovanja terjatev in tveganje neusklajenih plačilnih pogojev, smo v letu 2015 uspešno obvladovali. S temi tveganji upravlja Sektor za finance Telekoma Slovenije, v sodelovanju z Enoto komercialne in marketinga. Glede na lastniška razmerja in s tem povezanim načinom financiranja, obrestnega tveganja ni oziroma je minimalno. Prav tako glede na trge, na katerih pretežno delujemo, ni prisotno valutno tveganje.

8.3.1 Kreditno tveganje

Kreditno tveganje, ki izhaja iz terjatev do kupcev in kratkoročnih finančnih naložb, je nizko, saj ima v strukturi terjatev iz poslovanja največji delež Telekom Slovenije, d.d., ki je hkrati tudi naš lastnik in pri katerem je tveganje neplačila minimalno. S povečevanjem deleža poslovanja na trgu se tveganje terjatev do kupcev povečuje, sploh v primeru zaostrenih gospodarskih razmer.

V družbi oblikujemo popravek vrednosti kratkoročnih terjatev po kriteriju starosti posamezne terjatve (od 50 do 100 %), za tiste terjatve, ki postanejo predmet prisilne poravnave ali stečaja pa je poslovna praksa takojšen 100% odpis, ne glede na starost ali višino. Kreditno tveganje obvladujemo z aktivnimi procesi izterjave.

8.3.2 Plačilnosposobnostno tveganje

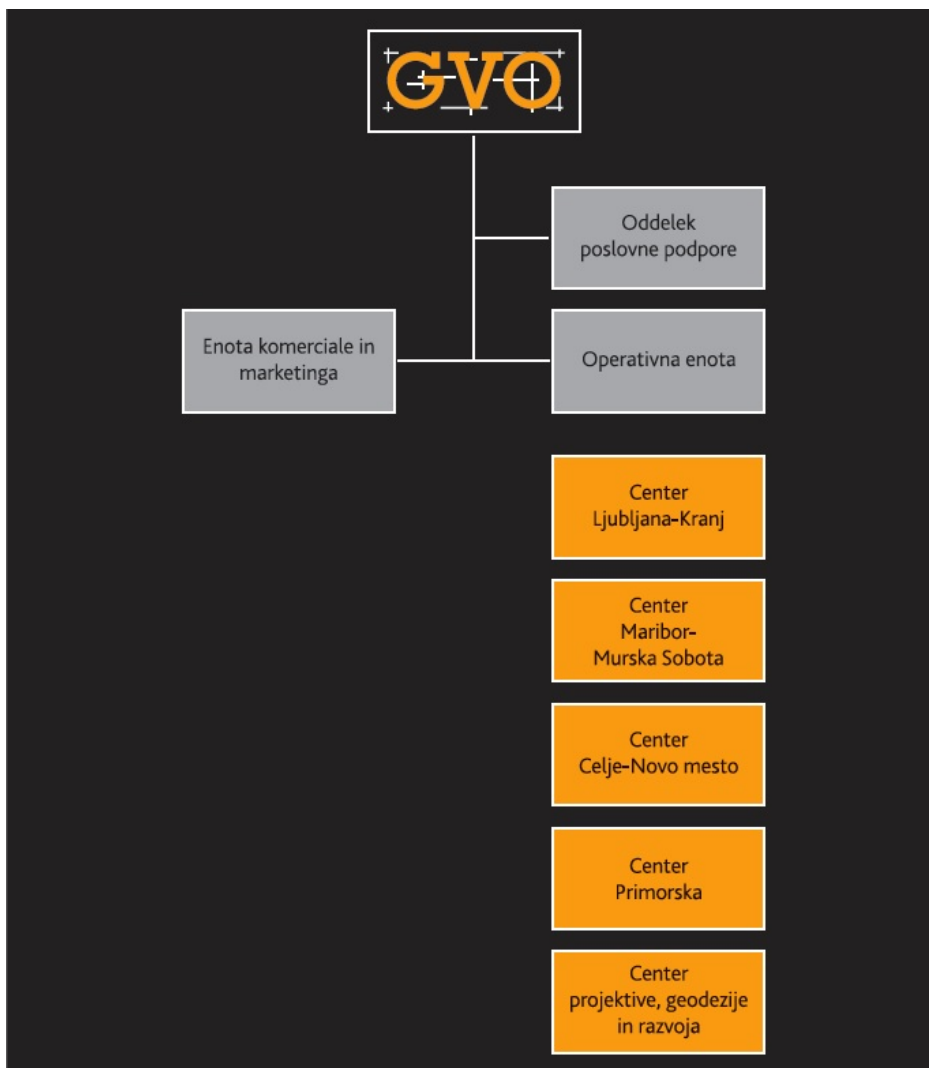
Eno od glavnih ciljev finančne poslovne funkcije je zagotavljanje likvidnosti, ki je odvisna od učinkovitosti ravnanja s finančnimi sredstvi in dinamike investiranja. Plačilno sposobnost za družbo uravnavamo v GVO v sodelovanju s Sektorjem za finance Telekoma Slovenije s pomočjo usklajevanja likvidnostne strukture sredstev in virov sredstev. Vsebinski nadzor in spremljava likvidnosti ter odločanje o posameznih aktivnostih je na strani GVO.

9. ORGANIZIRANOST IN ZAPOSLENI

9.1. Organiziranost

Organizacijska struktura družbe GVO je tri nivojska in je funkcijsko organizirana. Takšna organiziranost nam omogoča jasno razmejitev pristojnosti in odgovornosti na vseh hierarhičnih ravneh, medtem ko nam projektni pristop na nižjih ravneh omogoča visoko stopnjo odzivnosti in prilagodljivosti potrebam naročnikov.

Slika 31: Organizacijska struktura družbe GVO v letu 2015

Družba GVO je organizacijsko sestavljena iz dveh enot, Enote komercialne in marketinga ter Operativne enote, in Oddelka poslovne podpore, ki je umeščen kot štabna služba, neposredno podrejena direktorju družbe.

Enota Komercialne in marketinga se nahaja na sedežu družbe, na Cigaletovi 10 v Ljubljani. Ključne aktivnosti, ki jih ta enota izvaja, so pridobivanje poslov in prodaja storitev v skupini Telekom Slovenije in neposredno na domačem in tujem trgu, vodenje postopkov izbora podizvajalcev in dobaviteljev, izbor in priprava pogodb, raziskovanje in poročanje o tržni poziciji GVO, d.o.o. in konkurence, marketinška podpora pri uvajanju novih storitev in skrb za celostno podobo družbe.

Operativna enota gradnje je organizacijsko razdeljena na pet centrov, ki so lokacijsko razporejeni na 12 lokacij po celotnem ozemlju Slovenije, s čimer je omogočena hitra odzivnost na zahteve kupcev, kot tudi bližina lokalnim skupnostim. Ključne aktivnosti, ki jih ta enota izvaja, so projektiranje, izvajanje projektov gradnje telekomunikacijskih omrežij, redno in kurativno vzdrževanje ter odprava napak na telekomunikacijskih omrežjih, in izdelava izvršilne tehnične dokumentacije v skladu z zahtevami kupcev. Razvoj in projektiranje sta centralizirana v Celju, kjer je projektivni biro, geodetske storitve pa zagotavljamo na lokacijah, kjer se nahajajo posamezni centri gradnje, saj je narava dela tesno vpeta v celovite procese, ki potekajo na posameznih lokacijah.

Oddelek poslovne podpore je centraliziran na sedežu družbe in na izpostavi v Mariboru. Skrbi za strateško in finančno načrtovanje, kontroling, spremljavo poslovanja ter poročanje vodstvu in organom lastnika, izvajanje okoljskega planiranja in skrb za celovito izvajanje podpore poslovanju. V letu 2015 je oddelek poslovne podpore prevzel tudi koordiniranje kadrovske funkcije.

9.2. Zaposleni

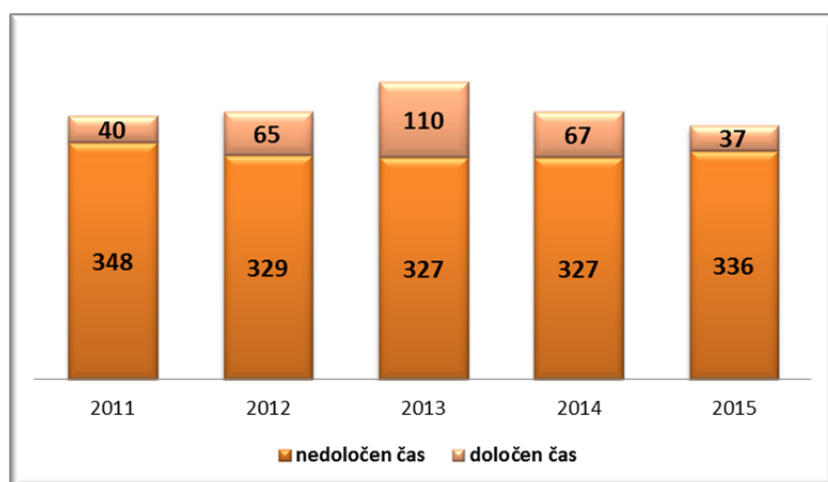
9.2.1. Število zaposlenih in vrsta delovnega razmerja

Konec leta 2015 je bilo v GVO, d.o.o. zaposlenih 373 delavcev, od tega 336 z delovnim razmerjem za nedoločen čas (90%) in 37 z delovnim razmerjem za določen čas (10%). V primerjavi z letom 2014 se je število zaposlenih za nedoločen čas povečalo za 3%, predvsem zaradi zaposlitve delavcev za nedoločen čas, ki so pred tem v GVO, d.o.o. opravljali delo za določen čas. Število zaposlenih za določen čas pa se je znižalo za 45 odstotkov.

Tabela 27: Kategorije zaposlenih primerjalno 2015 in 2014

Kategorije zaposlenih	2015		2014		Indeks 2015/2014
nedoločen čas	336	90%	327	83%	103
določen čas	37	10%	67	17%	55
Vsi zaposleni	373		394		95

Slika 32: Gibanje števila zaposlenih v obdobju 2011 – 2015 po vrsti zaposlitve

Število zaposlenih za določen čas je predvsem odvisno od dejanskih potreb družbe glede na obseg pridobljenih poslov, zaradi česar se je v letu 2015 tudi znižalo. Od 37 delavcev, zaposlenih za določen čas, jih je 36 zaposlenih iz razloga povečanega obsega dela, 1 pa iz razloga opravljanja mandata direktorja družbe.

9.2.2. Polni in skrajšani delovni čas in invalidi

Skupno število invalidov II. in III. kategorije na dan 31.12.2015 je 25 oziroma 6,7% vseh zaposlenih. Uredba o določitvi kvote za zaposlovanje invalidov (Ur. l. RS, št. 21/08), ki velja od 1.3.2008 dalje, za dejavnost gradbeništva določa 3 % kvoto.

Družba GVO, d.o.o. je v obdobju januar – december 2015 ves čas presegala predpisano kvoto. Na dan 31.12.2015 je družba presegla kvoto za 14 invalidov, zato je oproščena plačila prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter upravičena do nagrade za preseganje kvote, ki znaša 25 % minimalne plače na mesec, in sicer oboje za vsakega zaposlenega invalida nad predpisano kvoto, katerega invalidnost ni nastala zaradi poškodbe pri delu ali poklicne bolezni pri delodajalcu.

Tabela 28: Spremembe v strukturi invalidov primerjalno 2015 in 2014

Kategorije Invalidov	2015		2014		Indeks 2015/2014
invalidi II. kategorije	4	16%	4	15%	100
invalidi III. kategorije	21	84%	23	85%	91
Skupaj	25		27		93

Tabela 29: Struktura invalidov v 2015

Kategorije Invalidov	Trajanje dela	2015
invalidi II. kategorije	polovični delovni čas (20 ur / teden)	1
invalidi II. kategorije	polni delovni čas	3
invalidi III. kategorije	polovični delovni čas (20 ur / teden)	4
invalidi III. kategorije	skrajšani delovni čas (30 ur / teden ali drugo)	2
invalidi III. kategorije	polni delovni čas	15
Skupaj		25

9.2.3. Struktura zaposlenih po spolu, starosti in delovni dobi

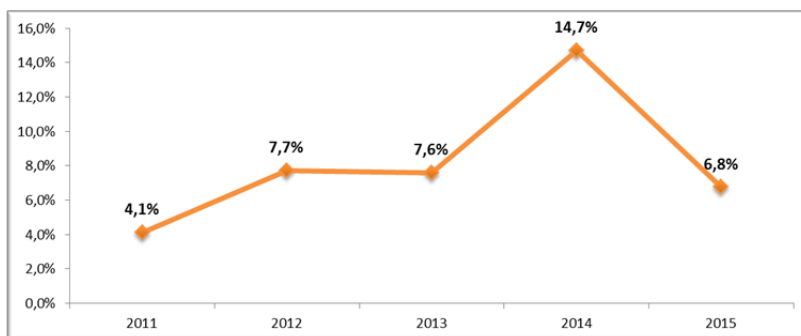
V družbi prevladuje delež moških, ki znaša 95%, njihova povprečna starost je 43,4 let, delež žensk znaša 5%, njihova povprečna starost je 43,4 let. Povprečna delovna doba moških je 22,8 let, žensk pa 21,5 let.

9.2.4. Prihodi in odhodi (fluktuacija)

V letu 2015 je GVO zaposlil 6 novih delavcev. Z delom je v letu 2015 prenehalo 27 delavcev, in sicer je 9 delavcem potekla pogodba za določen čas, 11 delavcev je delovno razmerje prekinilo sporazumno, 4 delavcem je bilo delovno razmerje odpovedano izredno zaradi disciplinskega postopka, 3 pa so se upokojili.

Fluktuacija je v letu 2015 znašala 6,8% in je bila za 7,9 odstotne točke nižja kot v letu 2014. Gibanje fluktuacije v obdobju zadnjih petih let je prikazano na sliki 33 v nadaljevanju.

Slika 33: Fluktuacija v obdobju 2011 – 2015

9.2.5. Izobrazbena struktura

Iz pregleda izobrazbene strukture zaposlenih je mogoče ugotoviti, da je imelo v letu 2015 skupaj 21% delavcev doseženo VI. – VIII. Stopnjo izobrazbe, 35% je imelo doseženo V. stopnjo izobrazbe, 44% delavcev pa manj kot V. stopnjo izobrazbe.

Tabela 30: Izobrazbena struktura primerjalno 2015 in 2014

st. izob./leto	st. dejanske izobrazbe na dan 31.12.			
	2015		2014	
I. do IV.	165	44%	182	46%
V.	129	35%	134	34%
VI.	50	13%	48	12%
VII.	28	8%	29	7%
VIII.	1	0%	1	0%
Skupaj	373		394	

9.2.6. Letni ocenjevalni razgovori

V začetku leta 2015 smo izvedli letne ocenjevalne razgovore, v okviru katerih smo izvedli naslednje aktivnosti:

- v skladu z vpeljanim sistemom ciljnega vodenja smo ocenili doseganje ciljev za leto 2015;
- v skladu z vpeljanim sistemom ciljnega vodenja smo postavili cilje za leto 2016;
- določeni so bili obvezni cilji za vodje in vse zaposlene.

Ocena delovne uspešnosti je bila v letu 2015 neposredno vezana na giblivi del plače ter ima posredni vpliv na napredovanje zaposlenih.

9.2.7. Organizacijska klima in zadovoljstvo zaposlenih

Spremljanje organizacijske klime in zadovoljstva zaposlenih je praksa uspešnih podjetij. Pozornost je usmerjena predvsem na povezavo zadovoljstva z rezultati pri delu. S tem postane ključno vprašanje, kako podjetje zaposlenim omogoča, da uveljavljajo svoje znanje in ideje ter tako dosegajo uspeh pri svojem delu. To namreč vpliva tako na zadovoljstvo pri delu kot tudi na uspešnost podjetja.

V GVO d.o.o. od leta 2005 merimo organizacijsko klimo, odziv zaposlenih pa je bil zaradi načina izvajanja meritev v vseh letih merjenja dober. Ta trend se je nadaljeval tudi v letu 2015, ko je bila udeležba 80,4%, kar je za 4,4% več kot leto prej.

V letu 2015 smo merili indeks organizacijske vitalnosti, ki je poleg merjenja sklopov odzivnosti,

sistemov in vodenja, pravičnosti vodij, delovnega okolja in zadovoljstva zaposlenih prvič meril tudi zavzetost zaposlenih, ki pa se je izkazala za izrazito visoko in znaša 3,92. Srednja vrednost vseh kategorij, zajetih v raziskavi, znaša 3,31, kar je za 0,02 več kot leta 2014.

Med ključnimi prednostmi so v okviru raziskave zabeležili visoko zadovoljstvo zaposlenih (s sodelavci, stalnostjo zaposlitve, delovnim časom ipd.), visoko zavzetost zaposlenih, dober odnos in komunikacijo z vodjem ter visoko pripadnost zaposlenih podjetju.

9.2.8. Izobraževanje in razvoj zaposlenih

V letu 2015 smo zabeležili 318 udeležb na izobraževanjih in usposabljanjih, kar je za 47% manj kot leto prej. Manj udeležb na izobraževanjih je posledica izobraževanj iz varnosti in zdravja pri delu ter požarne varnosti, ki jih izvajamo na dve leti in jih je večina zaposlenih opravila v letu 2014.

V izobraževanje in usposabljanje je bilo vključenih 210 oziroma 56,3% vseh zaposlenih. V povprečju se je vsak zaposleni izobraževal 9,6 ure. Glede na tematiko je bila večina izobraževanj in usposabljanj s področja varnosti in zdravja pri delu ter vodenja.

Tabela 31: Ključni kazalniki na segmentu izobraževanja primerjalno 2015 in 2014

Izobraževanje	2015	2014	Indeks 2015/2014
Število zaposlenih po stanju na dan leta	373	394	95
Število udeležencev izobraževanj	210	332	63
Delež zaposlenih, vključenih v izobraževanje	56%	84%	67
Štev. ur izobraževanja	3.587	3.427	105
Št. ur izobraževanja na zaposlenega	10	9	111
Neposredni stroški izobraževanja (v EUR)	53.835	27.976	192
Neposredni str.izobraževanja na zaposlenega (v EUR)	144	71	203
Skupaj število izobraževanj	318	600	53

9.2.9. Študij ob delu

Na dan 31.12.2015 sta imela sklenjeno pogodbo o študiju ob delu 2 zaposlena. V letu 2015 eden od zaposlenih s sklenjeno pogodbo o študiju ob delu uspešno zaključil visokošolski študij, eden pa je zaradi neuspešnega zaključka vrnil nastale stroške.

9.2.10. Štipendije, strokovna delovna praksa in pripravništvo

Štipendiranje smo v družbi GVO izvajali od leta 2006 do leta 2011, ko so vsi štipendisti uspešno zaključili šolanje. Odtlej novih pogodb o štipendiranju v GVO nismo sklepali.

Obvezno delovno prakso je v letu 2015 opravljalo 12 dijakov in študentov, večina jih je opravila enomesečno strokovno prakso.

9.2.11. Stroški dela

Družba GVO je dober in odgovoren delodajalec, ki nagraduje dobro opravljeno delo s konkurenčnimi plačami in dobrimi delovnimi pogoji. Vodstvo družbe se zaveda, da je pomemben del motivacije zaposlenih tudi plača oziroma gibljivi del plače, ki je vezan na doseganje načrtovanih poslovnih ciljev.

V stroških dela predstavlja delež stroškov plač in nadomestil 69 %, delež stroškov za socialno in

pokojninsko zavarovanje 11 %, delež za dodatno pokojninsko zavarovanje 3 %, delež regresa 3 % in delež ostalih stroškov dela 14 %.

Regres za letni dopust za leto 2015 je bil izplačan pri plači za mesec februar 2015 v višini 790,73 EUR na zaposlenega.

Božičnica je bila izplačana v mesecu decembru 2015, v višini 300,00 EUR na zaposlenega.

Primerjalno z letom 2014 so stroški dodatkov k plačam podani v naslednji tabeli.

Tabela 32: Stroški za dodatke primerjalno 2015 in 2014

Stroški za dodatke (v EUR)	2015	2014	Indeks 2015/2014
dodatki	280.756	283.193	99
nadure	102.949	237.534	43
mesečna stimulacija	107.742	129.409	83
božičnica	111.600	59.250	188

9.2.12. Povprečna plača

V letu 2015 so se izplačevale plače na podlagi Kolektivne pogodbe GVO, d.o.o. Izhodiščna vrednost prvega plačnega razreda je v letu 2015 znašala 568,72 EUR.

Tabela 33: Povprečna bruto plača GVO in v RS primerjalno 2015 in 2014

Povprečna bruto plača	2015	2014	Indeks 2015/2014
Povprečna bruto plača GVO (v EUR)	1.655,07	1.704,73	97
Povprečna bruto plača v RS (v EUR)*	1.552,31	1.537,74	101
Indeks GVO / RS	106,62	110,86	96
Indeks nominalne rasti GVO	97,1		
Indeks letne realne rasti GVO	97,6		
Indeks cen življenjskih potrebščin	99,5		

* podatek za povprečno plačo v RS 2015 je za obdobje januar – november 2015

9.2.13. Skrb za zaposlene, upokojece in druge skupine, ki so povezane s podjetjem

GVO svojim zaposlenim namenja posebno skrb tudi izven delovnega okolja. Za zaposlene so organizirane rekreativne športne aktivnosti in športna tekmovanja, zaposleni so bili napoteni na preventivne zdravstvene preglede in na aktivni zdravstveni oddih v zdravilišča. Za delovne jubilate smo organizirali srečanje in jih obdarili s priložnostnim darilom. V primerih posebnih socialnih in zdravstvenih razmer so bile dodeljene solidarnostne pomoči.

Pozornost namenjamo novo rojenim družinskim članom naših zaposlenih, otroke pa smo obdarovali tudi ob božično-novoletnih praznikih in ob vstopu v prvi razred osnovne šole.

Družba podpira različna interesna društva s področij humanitarnih dejavnosti, kulture, športa in izobraževanja, v katera so včlanjeni delavci GVO in njihovi družinski člani.

9.2.15. Varnost in zdravje pri delu ter požarna varnost

Varnost in zdravje pri delu

Strokovni delavci za varnost in zdravje pri delu Telekom Slovenije, d.d., so za GVO, d.o.o. izvajali naloge skladno z določili zakonodaje oziroma pogodbe o izvajanju storitev. Največ aktivnosti je bilo usmerjenih k izvajanju aktivnosti po Izjavi o varnosti z ocenami tveganj ter vsemi prilogami, ki pomenijo zmanjšanje nevarnosti na najmanjšo možno raven. Dodatne aktivnosti so bile pregledi delovnih ekip in delovne opreme na terenu, usposabljanja iz varnosti pri delu in požarne varnosti in ostale aktivnosti v zvezi s tehnično varnostjo.

Na usposabljanjih iz varnosti pri delu, so bili delavci posebej opozorjeni na potrebne ukrepe pri delu na višini, za področje varnosti v cestnem prometu ter na ukrepe varstva pred požarom. Na seminarjih iz varnosti in zdravja pri delu ter požarne varnosti je bilo skupaj 16 delavcev (ker gre glavnina GVO-ja skozi usposabljanja vsaki 2 leti). Vsi udeleženci usposabljanj so na koncu opravili preizkus znanja o poznavanju nevarnosti in predpisanih ukrepov za varno delo.

Zdravstveno varstvo

V skladu z določili Zakona o varnosti in zdravju pri delu, Pravilnika o preventivnih zdravstvenih pregledih delavcev ter priloge k izjavi o varnosti so bili izvedeni preventivni zdravstveni pregledi. Obdobni preventivni zdravstveni pregled je opravilo 170 delavcev, predhodni preventivni zdravstveni pregled pa 5 delavcev.

Nadaljevali smo s postopki cepljenja proti klopnemu meningoencefalitisu za delavce, katerih delo je povezano z gibanjem v gozdovih, ter organizirali preventivna cepljenja proti gripi. Vsa cepljenja je izvedel Nacionalni inštitut za javno zdravje.

Osebna varovalna oprema

Nadzirana je bila uporaba osebne varovalne opreme ter v vsakdanji praksi uporabljena določila o zamenjavi osebne varovalne opreme po ugotovljeni dotrajanosti.

Požarna varnost

Usposabljanje delavcev iz požarne varnosti je bilo sestavni del izobraževanj iz varnosti pri delu. Vsi delavci so bili seznanjeni s požarnim redom. Ob usposabljanju je bila delavcem prikazana praktična uporaba gasilnikov. V službenih vozilih so bili pregledani in servisirani vsi gasilniki. Pristopili smo k sklenitvi novih pogodb o vzdrževanju in servisiranju ročnih in prevoznih gasilnih aparatov ter servisiranju in preizkušanju hidrantnih omrežij.

9.2.16. Sodelovanje s sindikati in svetom delavcev

Vodstvo družbe dobro sodeluje tako s Konferenco sindikatov GVO, d. o. o., kot tudi s Svetom delavcev GVO, d. o. o.. Člane na skupnih sestankih direktor družbe redno informira o njenem poslovanju ter o ostalih aktualnostih v podjetju in poslovnem okolju.

10. SISTEM VODENJA PO STANDARDU ISO 9001 in ISO 14001

Usmeritev in temeljni cilj družbe GVO, d.o.o. je opravljanje visoko kakovostnih storitev na področju projektiranja, gradenj in vzdrževanja telekomunikacijskih kabelskih omrežij, kar še naprej ostaja naša osnovna dejavnost, ki jo dopolnjujemo tudi z deli na elektroenergetskih omrežjih.

Zahteve in pričakovanja poslovnih partnerjev in javnosti, zakoni, predpisi, varnostna določila, kakor tudi notranja navodila nas zavezujejo k nenehnemu zagotavljanju kakovosti, hkrati pa tudi k skrbnemu ravnanju z okoljem. Skrbimo, da bi relacije med našo družbo in poslovnimi partnerji potekale čim bolj enostavno, jasno, hitro in transparentno. Pri tem uporabljamo in nenehno nadgrajujemo sistem, ki zaposlenim pri delu omogoča čim večjo učinkovitost, zanesljivost, natančnost in ažurnost, uporabnikom in partnerjem pa zagotavlja kakovostno in hitro storitev. Nenehno razvijamo, nadgrajujemo in izboljšujemo delovne procese in postopke.

Velik poudarek dajemo tudi na uveljavljane načel vrednot, kot so vodenje z zgledom, spoštovanje, odgovornost, komunikacija, reševanje reklamacij, reševanje težav, tolerance do napak, učinkovitost.

Politika in poslanstvo podjetja GVO, d.o.o. je v zagotavljanju celovitih in do okolja prijaznih storitev s področij projektiranja, geodezije, gradenj, upravljanja in vzdrževanja telekomunikacijskih in elektroenergetskih omrežij. Z visoko kakovostnimi storitvami zadovoljujemo naše kupce in tako nagradujemo njihovo zvestobo, lastnikom zagotavljamo primeren donos na vloženi kapital, zaposlenim pa poklicni in osebni razvoj. Uveljavljena imamo načela vrednot, ki so skupna vsem zaposlenim.

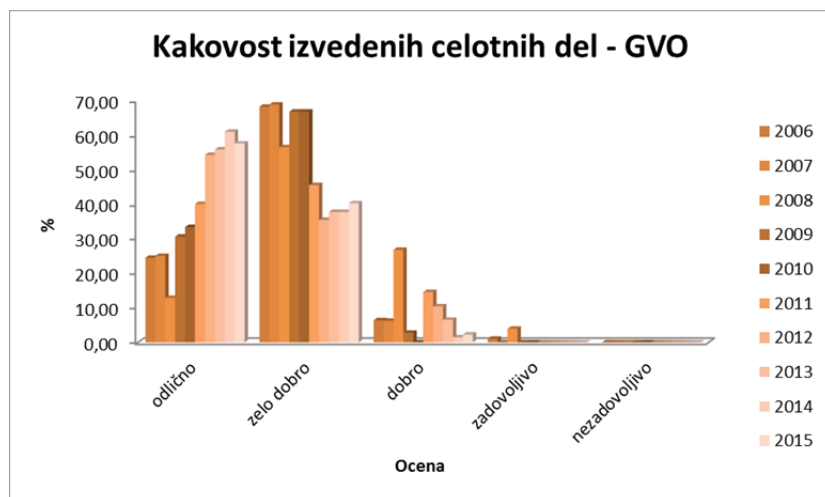
Naša tradicionalna skrb za telekomunikacijsko omrežje se izkazuje tudi skozi strokovno opravljanje vloge skrbnika omrežja. Politika kakovosti in ravnanja z okoljem se kaže tudi skozi:

- visoko strokovno usposobljenost, ozaveščenost in motivacijo zaposlenih;
- sodobno tehnološko opremljenost;
- spoštovanje zakonodajnih zahtev, regulative in standardov;
- zmanjševanje vplivov na okolje s poudarkom na preprečevanju onesnaževanja;
- nenehno izboljševanje.

Politika kakovosti in ravnanja z okoljem je sestavni del celotne politike in poslanstva podjetja in je ključnega pomena za doseganje zastavljenih ciljev GVO. Zasnovana je dolgoročno, je odprta za spremembe, poznamo, razumemo in uresničujemo jo vsi zaposleni ter naši pogodbeni izvajalci. Naša vizija je ostati vodilni specializiran ponudnik celovitih rešitev s področij projektiranja, gradnje, upravljanja in vzdrževanja telekomunikacijskih omrežij v Sloveniji, ki del prihodka na teh ključnih segmentih ustvarja tudi na ostalih trgih Evropske Unije. Zagotavljamo tudi dostopnost politike zainteresiranim javnostim.

Kakovost izvedenih storitev potrjujejo tudi ocenitve, ki jih dobimo s strani naših naročnikov. Tako je skupni delež ocenitev z oceno odlično in zelo dobro v letu 2015 ostal na visokih 98%.

Slika 34: Kakovost izvedenih del v obdobju 2006 – 2015

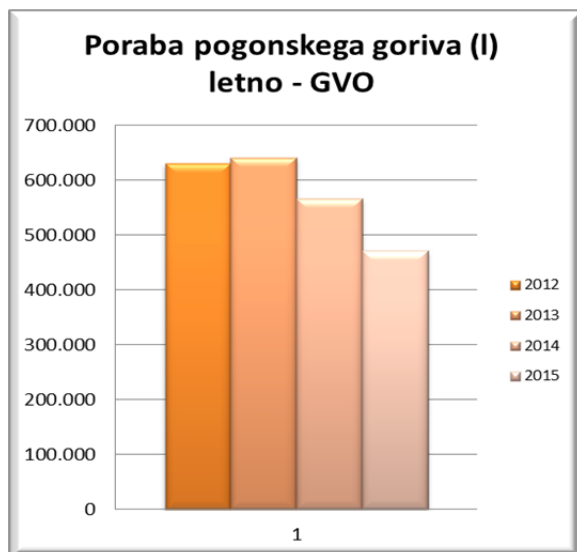
V mesecu decembru smo uspešno opravili redno zunanjo presojo sistema vodenja po standardu ISO 9001:2008 ter sistema ravnanja z okoljem po standardu ISO 14001:2004.

11. SKRB ZA OKOLJE

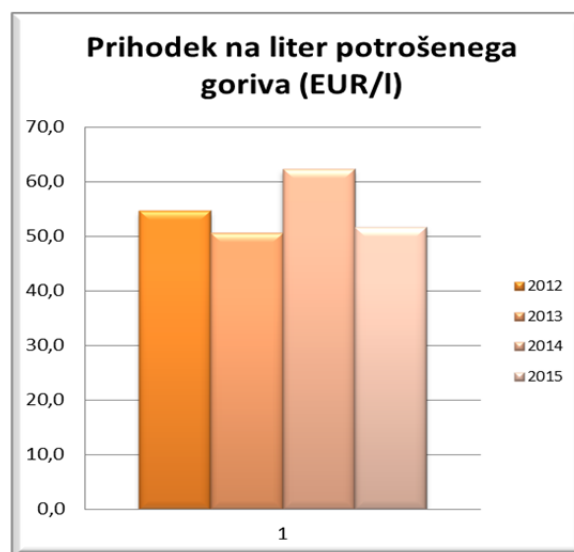
Dejavnost projektiranja, geodezije, gradenj in vzdrževanja telekomunikacijskih in elektroenergetskih omrežij z vidika varstva okolja ni problematična ter ne zahteva posebne obravnave. Kljub temu se družba zaveda odgovornosti varstva okolja in posveča posebno pozornost ravnanju z okoljem.

Na področju ravnanja z okoljem smo imeli za obdobje 2012-2015 postavljen cilj zmanjšati porabo goriva za 3% glede na relativni odnos poraba (l) in prihodek (EUR), kar smo uresničevali tako s postopno zamenjavo starih vozil z novimi vozili z ekološko sprejemljivimi motorji, kakor tudi z ozaveščanjem zaposlenih za varčno vožnjo. Tako smo v letu 2015 petnajstim sodelavcem, ki so v predhodnem letu najučinkoviteje pripomogli k zmanjševanju porabe goriva, kot tudi v odnosu do delovnih sredstev in do okolja, za nagrado omogočili udeležbo na tečaju varne in varčne vožnje. V letu 2015 smo na nivoju družbe zabeležili približno za 17% manjšo porabo pogonskega goriva kot v predhodnem letu oz. 23% manjšo porabo od povprečja predhodnega triletnega obdobja, kar pa ob manjših prihodkih v letu 2015 ni bistveno vplivalo na izboljšanje kazalnika prihodka na liter potrošenega goriva. Smo pa izboljšali učinkovitost prevozov, saj smo z litrom goriva prevozili večjo razdaljo kot v predhodnih letih.

Slika 35: Poraba goriva v obdobju 2012-2015

Slika 36: Prihodek na liter potrošenega goriva v obdobju 2012-2015

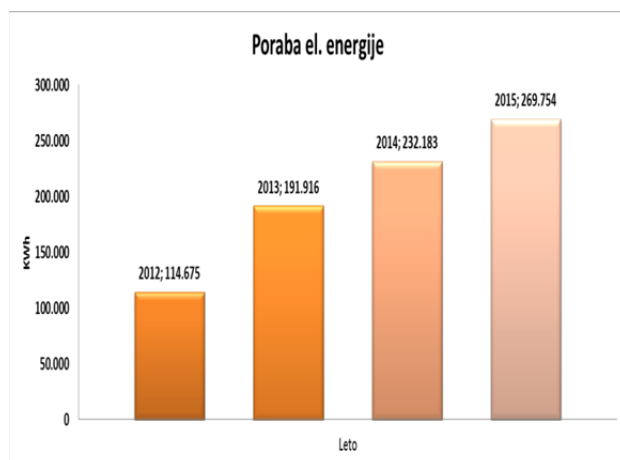

Slika 37: Prevoženi kilometri z 1 l goriva v obdobju 2012-2015

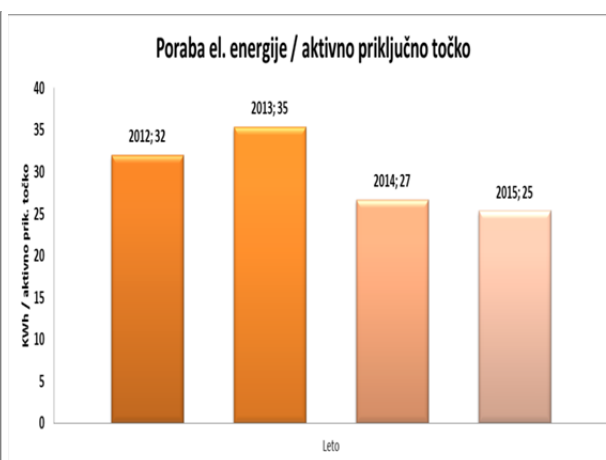

Vzpostavljeno imamo tudi mesečno spremljanje porabe električne energije funkcijskih lokacij odprtega širokopasovnega omrežja (OŠO), kjer smo imeli postavljen cilj zmanjšanja porabe za 3% (kWh) v obdobju 2013-2015. Primerjava podatkov nam pokaže, da je poraba v kWh v letu 2015 ponovno narasla, saj so bile s strani operaterjev z aktivno opremo dodatno obremenjene funkcijske lokacije na območju Dolenjske, Sevnice in Slovenskih Konjic, kjer se je povečalo število aktivnih uporabnikov. Primerjalno je tako poraba električne energije na aktivno priključno točko v letu 2015 v primerjavi s predhodnimi leti upadla.

Slika 38: Skupna poraba električne energije za potrebe delovanja funkcijskih lokacij v obdobju 2012 – 2015

Slika 39: Poraba električne energije na aktivno priključno točko v obdobju 2012 – 2015

Z lastnim sistemom ravnanja z okoljem smo neposredno vpeti tudi v sistem ravnanja z okoljem v Telekomu Slovenije. Z intenzivnim medsebojnim sodelovanjem se dopolnjujemo oz. spoštujemo zahteve, ki jih postavlja Telekom Slovenije, tako na področju ravnanja z odpadki, kakor tudi na področju učinkovite rabe električne energije, učinkovite rabe energentov za ogrevanje, porabe pitne vode, itd.

Na področju ravnanja z odpadki skrbimo, da so vsi odpadki oddani pooblaščenim odjemalcem. V letu 2015 so se količine oddanih gradbenih odpadkov v primerjavi s predhodnim letom zmanjšale za 19%. Veliko manjše so bile tudi oddane količine odpadnih olj, filtrov in antifrizov, ki nastanejo v sklopu del vzdrževanja diesel elektro agregatov za Telekom Slovenije. Ostale odpadke odlagamo v sklopu ločenega zbiranja odpadkov Telekoma Slovenije.

12. RAZISKAVE IN RAZVOJ

Na področju raziskav in razvoja smo se v letu 2015 osredotočili na tri vsebinska področja, in sicer:

- Optimizacija IT okolja in vzpostavitev Projektno informacijskega sistema;
- Optimizacija in poenostavitev načina izvajanja meritev na bakrenih in optičnih omrežjih;
- Razvoj programa nadgradnje in vzdrževanja mobilnih anten na baznih postajah.

Vsebinsko področje: Optimizacija IT okolja in vzpostavitev Projektno informacijskega sistema

V okviru prvega vsebinskega področja smo razvili programsko rešitev PIS, ki nam omogoča strateško in dnevno planiranje opravil za operativno izvedbo, razporejanje resursov, potrebnih za izvedbo delovnih nalog, in normativno spremljanje uspešnosti izvedbe posameznih opravil.

Slika 40: Shematski prikaz programske rešitve PIS

Z navedeno programsko rešitvijo smo začeli izboljševati produktivnost zaposlenih in dosegati boljšo izrabo resursov (vozil, delovnih strojev, instrumentov in orodij). Odgovorni vodje del sedaj na bolj sistematičen način in informatizirano načrtujejo delo, dnevno izdajajo delovne naloge za posamezne delovne skupine in spremljajo dejansko realizacijo planiranih opravil.

Delovno skupino in tudi posameznika spremljamo po načrtovanem in izvedenem delu na dnevnem nivoju. Posamezna opravila je mogoče neposredno primerjati z ostalimi skupinami in posamezniki v celotnem podjetju, kar pomeni, da je mogoča ocena delovne uspešnosti skupine oziroma posameznika na nivoju celotne družbe. Na podlagi obdelave večjega števila podatkov bo v prihodnje mogoče izluščiti razloge za dobro oziroma slabo realizacijo zadanih nalog. Te informacije pa smo že začeli uporabljati za prenos dobre prakse in poenotenje procesov.

Vse to nam omogoča doseganje prihrankov iz naslova:

- učinkovitejšega planiranja in priprave del (pogoj za izdajo delovnega naloga);
- učinkovitejšega koordiniranja izvajanja posameznih projektov (dodatna vloga koordinatorja);
- zagotovitve pravočasnega prihoda na delovišče (delovni nalog določa kraj in čas začetne aktivnosti);
- višje kvalitete izvedenih del, ker se sistemsko beležijo vse aktivnosti (kdo in kdaj jo je izvajal);
- večje produktivnosti, ker se dnevno spremlja realizacija in je posameznik o tem tudi seznanjen;
- bolj optimalne izkoriščenosti vozil, delovnih strojev in opreme;
- manj prekoračenih pogodbenih rokov pri izvajanju storitev za ključne naročnike (SLA).

Vsebinsko področje: Optimizacija in poenostavitev načina izvajanja meritev na bakrenih in optičnih omrežjih

V okviru drugega vsebinskega področja smo optimizirali in poenostavili način izvajanja meritev na bakrenih in optičnih omrežjih. Pomemben delež storitev GVO, d.o.o. namreč predstavlja izvajanje meritev na telekomunikacijskih bakrenih in optičnih omrežjih, pri čemer meritve predstavljajo ključni element tako kvalitativnega kot tudi kvantitativnega izvajanja dela zaposlenih. Z implementacijo novih tehnoloških rešitev v produkcijske procese podjetja smo povečali učinkovitost izvajanja storitev in dosegli naslednje učinke:

- skrajšanje časa izvajanja posameznih meritev, kot tudi kumulativno;
- zaradi tehnološko naprednih instrumentov smo zmanjšali nabor instrumentov, zastarele instrumente pa smo zamenjali s tehnološko bolj naprednimi, ki imajo možnost izvajanja več različnih meritev v enem instrumentu;
- izboljšali smo povezljivost in obdelavo podatkov s programi za splošno uporabo;
- znižali smo stroške meritev;
- optimizirali smo ekipe skozi združevanje merilno-montažnih ekip v enovit proces.

Vsebinsko področje: Razvoj programa nadgradnje in vzdrževanja mobilnih anten na baznih postajah

V okviru tretjega vsebinskega področja smo razvili novo storitev nadgradnje in vzdrževanja mobilnih anten na baznih postajah ter usposobili večje število obstoječih delavcev znotraj GVO, d.o.o. za izvajanje nadgradenj baznih postaj na novo LTE tehnologijo.

Sestavili smo ekipe za delo na novem področju, ki ustrezajo vsem zdravstvenim zahtevam, nakupili potrebna dodatna orodja in merilne instrumente, ki so potrebni za izvajanje nadgradnje mobilnih sistemov. Zaposlenim smo zagotovili visoko kakovostno varovalno opremo za varno delo na višini, jih izšolali za potrebe varnega dela na višini ter jih usposobili za rokovanje z opremo in instrumenti mobilnih sistemov.

S tem smo razširili nabor storitev, ki jih GVO, d.o.o. ponuja na trgu ter zagotovili nadaljnji razvoj družbe na področju, ki je bilo ocenjeno za dolgoročno perspektivno.

13. POMEMBNEJŠI DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA

Drugih pomembnejših dogodkov po datumu bilance stanja ni bilo.

14. IZJAVA O UPRAVLJANJU

Poslovodstvo družbe GVO, d.o.o. (v nadaljevanju: družba GVO) izjavlja, da je bilo v obdobju poslovnega leta 2015 upravljanje družbe GVO skladno z Zakonom o gospodarskih družbah-1 in z drugimi veljavnimi predpisi.

Izjava o upravljanju je sestavni del Letnega poročila GVO, d.o.o. za leto 2015 in je dostopna na spletnih straneh družbe www.gvo.si.

Pojasnila v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah

V skladu s petim odstavkom 70. člena Zakona o gospodarskih družbah-1, ki določa minimalne vsebine izjave o upravljanju, družba GVO podaja naslednja pojasnila:

- Opis glavnih značilnosti sistemov notranjih kontrol in upravljanja tveganj v družbi v povezavi s postopkom računovodskega poročanja:
Skupina Telekom Slovenije in družba GVO upravljata s tveganji in izvajata postopke notranjih kontrol na vseh ravneh. Sistem upravljanja tveganj zagotavlja prepoznavanje in oceno pomembnih tveganj, opredelitev ukrepov za obvladovanje tveganj ter poročanje o tveganjih. Sistem notranjih kontrol daje primerno zagotovilo o doseganju ciljev in obvladovanju ključnih tveganj. Za vzpostavitev delovanja sistema notranjih kontrol so odgovorni vodstvo matične družbe in vodstva družb v skupini. Notranje kontrole so vgrajene v poslovne procese in sisteme. Cilji delovanja notranjih kontrol so zagotavljanje skladnosti delovanja z zakonodajo in drugimi predpisi, s standardi, pogodbami in z internimi akti družbe, zagotavljanje zanesljivih in neoporečnih računovodskih in izvajalnih informacij, varovanje premoženja, doseganje učinkovitosti in uspešnosti poslovanja ter doseganje zastavljenih strateških ciljev. Nadzor nad delovanjem notranjih kontrol se izvaja z vodstvenim nadzorom, z notranjimi revizijskimi pregledi, z zunanjo revizijo računovodskih izkazov ter z drugimi neodvisnimi presojami (ISO in druge).
- Omejitve glasovalnih pravic:
Omejitev ni.
- Pravila družbe o imenovanju ter zamenjavi članov organov vodenja ali nadzora in spremembah akta o ustanovitvi:
Uprava družbe je enočlanska. Direktorja družbe GVO imenuje in razrešuje ustanovitelj v skladu z zakonskimi pristojnostmi in določbami Statuta družbe Telekom Slovenije, d.d., po katerih uprava s soglasjem nadzornega sveta imenuje poslovodje, člane nadzornih svetov in člane upravnih odborov odvisnih družb.
Družba GVO nima posebnih pravil o spremembah akta o ustanovitvi. Morebitne spremembe akta o ustanovitvi se izvajajo skladno z zakonom in samim aktom.
- Podatki o delovanju skupščine družbe in njenih ključnih pristojnostih ter opis pravic delničarjev in načina njihovega uveljavljanja:
Pristojnosti in delovanje skupščine opredeljujejo Zakon o gospodarskih družbah-1 in akt o ustanovitvi družbe.
Edini ustanovitelj samostojno odloča o vseh vprašanih upravljanja družbe, za katere je pristojen po zakonu, predvsem pa o:
 - spremembah in dopolnitvah akta o ustanovitvi,
 - temeljih poslovne in razvojne politike družbe, poslovnem načrtu in programu razvoja družbe,
 - povečanju ali znižanju osnovnega kapitala,
 - ustanovitvah odvisnih družb ter kapitalskih in stvarnih vlaganj v druge subjekte,
 - nabavi, prodaji ali obremenitvah nepremičnin,

- najemu posojil,
 - pristopu novih družbenikov in vsakem razpolaganju s poslovnim deležem,
 - postavitvi prokurista in poslovnega pooblaščenca,
 - letni bilanci stanja, izkaza uspeha in razdelitvi dobička,
 - drugih zadevah, če tako določa zakon ali akt o ustanovitvi.
- Podatki o sestavi in delovanju organov vodenja ali nadzora ter njihovih komisij:
 Uprava ima enega člana – direktorja. Imenuje ga ustanovitelj.
 Mandat direktorja je štiri leta, z možnostjo ponovne izvolitve.
 V času trajanja mandata lahko ustanovitelj odpokliče direktorja.
 Direktor vodi posle družbe v dobro družbe, samostojno in na lastno odgovornost. Za izpolnjevanje te naloge sprejema potrebne okoliščine in ukrepe. Direktor je pristojen za vse zadeve, ki niso v pristojnosti ustanovitelja, zlasti pa:
- predlaga temelje poslovne in razvojne politike družbe, poslovni načrt in program razvoja družbe ustanovitelju,
 - sprejema splošne akte družbe,
 - odloča o pravicah in obveznostih delavcev, v skladu z zakonom in kolektivno pogodbo,
 - poroča ustanovitelju o rezultatih poslovanja družbe,
 - izvaja druge naloge, določene z aktom o ustanovitvi in zakonom.
- Direktor mora imeti soglasje ustanovitelja za sklepanje pravnih poslov, ki za družbo predstavljajo obveznost in ne pomenijo pridobivanja prihodkov, katerih vrednost je nad 500.000 EUR z DDV. Statutarna ali druga omejitev nima pravnega učinka proti tretjim osebam.
 Direktor je lahko razrešen pred iztekom mandata:
- na lastno zahtevo,
 - če so bili zaradi izvajanja akta ali sklepa, ki ga je predlagal, kršeni interesi družbe,
 - če je prekoračil pooblastila,
 - če ustanovitelj ni sprejel letne balance stanja in izkaza uspeha ter razdelitve dobička,
 - če je kršil pravila o prepovedi neojalne konkurence in poslovne tajnosti,
 - če so nastopili tehtni razlogi, zaradi katerih je ustanovitelj izgubil zaupanje vanj.

Pri izvajanju navedenih kodeksov in priporočil v letu 2015 v družbi GVO večjih odstopanj ni bilo, v nadaljevanju pa družba GVO pojasnjuje odstopanja od posameznih priporočil.

Odvisne družbe Telekom Slovenije spoštujejo Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države ter Priporočila in pričakovanja Slovenskega državnega holdinga preko določil Pravilnika korporativnega upravljanja Skupine Telekom Slovenije, ki zavezuje vse družbe v Skupini Telekom Slovenije in je objavljen na spletnih straneh matične družbe <http://www.telekom.si/o-podjetju/predstavitev/organiziranost-in-upravljanje/upravljanje-druzbe>.

Družba GVO spoštuje interne akte, vključno s Kodeksom poslovne etike družbe Telekom Slovenije, d.d., z dne 27. 3. 2012 in 5. 6. 2012, ki je dostopen na spletnih straneh matične družbe www.telekom.si.

Na podlagi Slovenskih smernic korporativne integritete, h katerim je družba Telekom Slovenije pristopila 14. 10. 2014, in obveznosti po 64. členu Zakona o Slovenskem državnem holdingu (ZSDH-1) je matična družba v novembru 2015 sprejela krovni dokument »Politika upravljanja skladnosti poslovanja Skupine Telekom Slovenije«. Dokument je sprejet z namenom vzpostavitve sistema upravljanja skladnosti poslovanja v Skupini Telekom Slovenije. Cilji sistema skladnosti poslovanja so:

- soustvarjanje dobre korporativne kulture ter uresničevanje družbene odgovornosti z zakonitimi, preglednim, poštenim in etičnim odločanjem in ravnanjem,
- zagotavljanje preglednosti in varnosti poslovanja,
- zmanjšanje tveganj za nastanek neskladnosti in posledično zmanjševanje izgub zaradi neskladnosti,
- izkazovanje transparentnosti pri odločanju in ravnanju,
- zaščita zaposlenih pred poskusi neprimernega vpliva in pritiskov,

- uresničevanje zunanjih in notranjih predpisov v dejanskih procesih družbe,
- določitev enotnih minimalnih standardov ravnanja v Skupini Telekom Slovenije in za vse, ki se na trgu povezujejo s korporativno znamko Telekoma Slovenije,
- doseganje konkurenčne prednosti na zakonit in etičen način.

Sistem upravljanja skladnosti poslovanja vključuje vzpostavitev organov za izvajanje funkcije zagotavljanja skladnosti poslovanja, sprejem, izvajanje in vzdrževanje aktov s področja skladnosti poslovanja in integritete ter opredelitev aktivnosti izvajanja funkcije zagotavljanja skladnosti poslovanja.

Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države

Okvir upravljanja družb s kapitalsko naložbo države

Politika upravljanja - tč. 3.2:

Upravljanje družbe GVO temelji na zakonskih določilih, priporočilih iz kodeksov ter poslovne prakse vodenja, upravljanja in internih aktov. Politika upravljanja družbe Telekom Slovenije iz leta 2011 kot lasten kodeks upravljanja matične družbe ter Pravilnik korporativnega upravljanja Skupine Telekom Slovenije predstavljata podlago za delovanje na tem področju.

Položaj družb s kapitalsko naložbo države

Javne obveznosti in naloge - tč. 5.1.2:

Družba GVO nima javnih obveznosti in nalog.

Neekonomski cilji - tč. 5.1.3:

Družba GVO nima neekonomskih ciljev.

Uprava oziroma poslovodstvo

Prejemki članov uprave – tč. 7.3:

Edini ustanovitelj pri določanju prejemkov članov uprave spoštuje Zakon o prejemkih poslovnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 21/10 in 8/11).

D&O zavarovanje – tč. 7.3.10:

Pri zavarovanju odgovornosti direktorja družbe družba GVO delno odstopa od priporočila, saj v obstoječi zavarovalni polici ni bila predvidena lastna udeležba.

Sprejem etičnega kodeksa in korporativna integriteta

Etični kodeks – tč. 10.1.1:

V družbi GVO je v smiselno uporabo prevzet Kodeks poslovne etike družbe Telekom Slovenije, d. d..

Priporočila in pričakovanja Slovenskega državnega holdinga

Triletno poslovno načrtovanje družbe/skupine – tč. 1:

Družba GVO delno odstopa od priporočila, saj letne in strateške poslovne načrte obravnava kot poslovno skrivnost. Njihovo razkritje bi negativno vplivalo na konkurenčni položaj družbe in Skupine Telekom Slovenije. Povzetek Strateškega poslovnega načrta Skupine Telekom Slovenije za obdobje 2016-2020 s poudarki Letnega poslovnega načrta za leto 2016 je javno objavljen na sistemu SEOnet Ljubljanske borze, d. d. (http://seonet.ljse.si/default.aspx?doc=SEARCH&doc_id=58889).

Periodično poročanje o poslovanju družbe/skupine – tč. 2:

Družba GVO delno odstopa od priporočila; o poslovanju družbe in skupine poroča skladno z veljavno zakonodajo, ki zavezuje matično družbo kot javno delniško družbo.

Transparentnost postopkov sklepanja poslov, ki zadeva izdatke družbe (naročilo blaga in storitev, donatorstvo in sponzorstvo) – tč. 3.6:

Družba GVO delno odstopa od priporočila. Družba v skladu s poslovnimi interesi ter zaradi varovanja poslovnih skrivnosti iz pogodbenih razmerij in podatkov, katerih razkritje bi lahko škodilo konkurenčnemu položaju družbe ali družbi povzročilo škodo, na svoji spletni strani ne objavlja podatkov o izbranem ponudniku (naročilo blaga in storitev), vrstah poslov in vrednosti sklenjenega posla. Na svojih spletnih straneh (www.gvo.si) skladno z Zakonom o dostopu do informacij javnega značaja, redno objavlja informacije javnega značaja, ki se nanašajo na donatorske, sponzorske, svetovalne in druge avtorske ali intelektualne storitve.

Optimizacija stroškov dela v letu 2015Javna objava podatka o nameravanih izplačilih – tč. 4.3:

Družba GVO delno odstopa od priporočila. Podatke o stroških dela razkriva v letnih poročilih.

Javna objava podatka o realizaciji plačil – tč. 4.4:

Družba GVO delno odstopa od priporočila. Podatke o stroških dela razkriva v letnih poročilih.

Javna objava besedila veljavnih kolektivnih pogodb za družbo in skupino ter dogovorov s predstavniki delavcev, ki se nanašajo na plačilo za delo – tč. 4.5:

Družba GVO delno odstopa od priporočila. Zavezujoče kolektivne pogodbe oz. dogovore s predstavniki delavcev, ki se nanašajo na plačilo za delo, niso javno objavljene, saj za objavo nima soglasja predstavnikov delavcev.

Izjava o upravljanju se nanaša na obdobje od 1. 1. 2015 do 31. 12. 2015. V obdobju od zaključka obračunskega obdobja do objave te izjave ni prišlo do sprememb in novih odstopanj. Ob morebitnem odstopanju od podane izjave o spoštovanju v izjavi navedenih kodeksov in priporočil bo družba poskrbela za pravočasno ustrezno objavo.

Družba GVO bo tudi v prihodnje izpopolnjevala sistem korporativnega upravljanja v sodelovanju z matično družbo in drugimi družbami v Skupini Telekom Slovenije. Pri tem bo sledila priporočilom Kodeksa [korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države](#), ter Priporočilom in pričakovanjem Slovenskega državnega holdinga.

Ljubljana, 22.2.2016

Podpis:

Borut Radi
direktor

15. IZJAVA O ODGOVORNOSTI POSLOVODSTVA

Poslovodstvo potrjuje računovodske izkaze družbe GVO d.o.o. za leto, končano na dan 31. decembra 2015.

Poslovodstvo potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve in da poročilo predstavlja resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja družbe in izidov njenega poslovanja za leto 2015.

Poslovodstvo je odgovorno tudi za ustrezno vodenje računovodstva, za vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitvijo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake ter za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja in drugih sredstev ter potrjuje, da so računovodski izkazi s pojasnili izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju družbe ter v skladu z veljavno zakonodajo in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, ki jih je sprejela Evropska unija.

Davčne oblasti lahko kadarkoli v roku 5 let po poteku leta, v katerem je bilo potrebno davek odmeriti, preverijo poslovanje družbe, kar lahko posledično povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova DDPO ali drugih davkov ter dajatev. Poslovodstvo družbe ni seznanjeno z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost iz tega naslova.

Ljubljana, 22.2.2016

Podpis:

Borut Radi
Direktor

II. RAČUNOVODSKO POROČILO

1. RAČUNOVODSKI IZKAZI DRUŽBE

1.1. Izkaz poslovnega izida družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo 31.12.2015

v tisoč EUR	Pojasnilo	2015	2014
Čisti prihodki od prodaje	3.1	24.382	33.598
Drugi prihodki od poslovanja	3.2	1.067	728
Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	3.3	0	0
Stroški materiala in energije	3.3	4.495	7.324
Stroški storitev	3.4	6.945	11.845
Stroški dela	3.5	10.439	11.388
Amortizacija	3.9, 3.10	1.755	1.567
Drugi odhodki poslovanja	3.6	550	1.633
Skupaj odhodki poslovanja		24.184	33.757
Dobiček iz poslovanja		1.265	569
Finančni prihodki	3.7	16	12
Finančni odhodki	3.7	88	208
Dobiček pred obdavčitvijo		1.193	373
Davek iz dobička	3.8	65	188
Odložen davek	3.8	187	43
Čisti dobiček/izguba poslovnega leta		941	142

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

1.2. Izkaz drugega vseobsegajočega poslovnega donosa za obdobje, ki se je končalo 31.12.2015

v tisoč EUR	Pojasnilo	2015	2014
Čisti dobiček/izguba poslovnega leta		941	142
Drugi vseobsegajoči donos, ki se v prihodnosti sme prenesti v izkaz poslovnega izida:		0	
Presežek iz prevrednotenja aktuarskih presežkov in primanjkljajev		14	-108
Drugi vseobsegajoči donos poslovnega leta		14	-108
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega leta		955	34

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

1.3. Bilanca stanja družbe GVO, d.o.o. na dan 31.12.2015

v tisoč EUR	Pojasnilo	31.12.2015	31.12.2014
DOLGOROČNA SREDSTVA		20.696	22.166
Neopredmetena sredstva	3.9	18.726	19.780
Opredmetena osnovna sredstva	3.10	1.565	1.776
Finančne naložbe v odvisna podjetja	3.11	25	25
Druge finančne naložbe	3.12	37	57
Ostala dolgoročna sredstva		2	0
Odložene terjatve za davek	3.13	341	528
KRATKOROČNA SREDSTVA		8.729	12.905
Sredstva za odtujitev		0	0
Zaloge	3.14	657	887
Poslovne in druge terjatve	3.15	5.844	11.617
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	3.15	67	269
Terjatve za davek iz dobička	3.15	123	0
Kratkoročne finančne naložbe	3.12	1.973	26
Denar in denarni ustrezniki	3.16	65	106
SREDSTVA SKUPAJ		29.425	35.071
KAPITAL IN REZERVE		16.982	16.027
Vpoklicani kapital	3.17	5.758	5.758
Kapitalske rezerve	3.17	1	1
Rezerve iz dobička	3.17	575	575
Zadržani čisti poslovni izid	3.17	10.763	9.822
Presežek iz prevrednotenja aktuarskih primanjkljajev in presežkov	3.17	-115	-129
DOLGOROČNE OBVEZNOSTI		4.564	8.266
Dolgoročno odloženi prihodki		0	0
Rezervacije	3.18	3.064	3.506
Prejeta dolgoročna posojila in krediti	3.20	1.500	4.700
Druge dolgoročne finančne obveznosti		0	0
Dolgoročne poslovne obveznosti	3.19	0	60
Obveznosti za odložene davke		0	0
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI		7.879	10.778
Poslovne in druge obveznosti	3.19	5.029	9.920
Obveznost za davek iz dobička	3.19	0	135
Prejeta kratkoročna posojila in krediti	3.20	2.005	7
Druge kratkoročne finančne obveznosti		0	0
Kratkoročno odloženi prihodki		0	0
Vnaprej vračunani stroški in odhodki	3.21	845	716
SKUPAJ KAPITAL IN OBVEZNOSTI		29.425	35.071

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

1.4. Izkaz gibanja kapitala družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo 31.12.2015

v tisoč EUR	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička	Zadržani čisti poslovni izid	Prev. rezerve za opredm. osnovna sredstva	Presežek iz prevr. aktuarskih prim. in presežkov	Skupaj
Stanje 1. 1. 2015	5.758	1	575	9.822	0	-129	16.027
Čisti poslovni izid obdobja				941			941
Drug vseobsegajoči poslovni izid obdobja						14	14
Celotni vseobsegajoči poslovni izid	0	0	0	941	0	14	955
Transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0
Drugo					0		0
Stanje 31. 12. 2015	5.758	1	575	10.763	0	-115	16.982

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

Izkaz gibanja kapitala družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo 31.12.2014

v tisoč EUR	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička	Zadržani čisti poslovni izid	Prev. rezerve za opredm. osnovna sredstva	Presežek iz prevr. aktuarskih prim. in presežkov	Skupaj
Stanje 1. 1. 2014	5.758	1	575	9.680	1	-21	15.994
Čisti poslovni izid obdobja				142			142
Drug vseobsegajoči poslovni izid obdobja						-108	-108
Celotni vseobsegajoči poslovni izid	0	0	0	142	0	-108	34
Transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0
Drugo					-1		-1
Stanje 31. 12. 2014	5.758	1	575	9.822	0	-129	16.027

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

1.5. Izkaz denarnih tokov družbe GVO, d.o.o. za obdobje, ki se je končalo 31.12.2015

v tisoč EUR	2015	2014
A. Denarni tokovi pri poslovanju		
a.) Čisti dobiček	941	142
b.) prilagoditve za:		
Amortizacija osnovnih sredstev	1.755	1.567
Slabitve in odpisi opredmetenih osn. sredstev in neopred.sredstev	0	0
Gibanje popravka terjatev	0	0
Dobiček/izguba pri prodaji opredmetenih osnovnih sredstev	50	17
Finančni prihodki	-16	-12
Finančni odhodki	88	208
Davek iz dobička in odloženi davki	252	231
Spremembo poslovnih in drugih terjatev	5.773	-794
Sprememba kratkoročnih aktivnih časovnih razmejitev	203	147
Sprememba zalog	230	77
Sprememba rezervacij	-442	-142
Sprememba vnaprej vračunanih stroškov in odhodkov	130	-295
Spremembo poslovnih in drugih obveznosti	-5.118	811
Plačani davek iz dobička	-311	449
c.) Čista denarna sredstva iz poslovanja	3.535	2.406
B. Denarni tokovi iz naložbenja		
a.) Prejemki pri naložbenju	9.309	197
Prejemki od prodaje osnovnih sredstev	148	147
Prejete obresti	5	0
Odtujitev dolgoročnih finančnih naložb	0	50
Odtujitev kratkoročnih finančnih naložb	9.156	-1
b.) Izdatki pri naložbenju	-11.615	-175
Nakup opredmetenih osnovnih sredstev	-384	-175
Nakup neopredmetenih dolgoročnih sredstev	-126	0
Pridobitev finančnih naložb	-11.106	0
c.) Čista denarna sredstva porabljena pri naložbenju	-2.306	22
C. Denarni tokovi iz financiranja		
a.) Prejemki pri financiranju	0	15.463
Prejeta dolgoročna posojila	0	0
Prejeta kratkoročna posojila	0	15.463
b.) Izdatki pri financiranju	-1.269	-17.879
Odplačila kratkoročnih posojil	0	-17.476
Odplačila dolgoročnih posojil	-1.200	-300
Plačane obresti	-69	-103
c.) Čista denarna sredstva porabljena pri financiranju	-1.269	-2.416
Čisto povečanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	-40	12
Č. Končno stanje denarnih sredstev	65	106
Začetno stanje denarnih sredstev	106	94

Pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov.

2. POJASNILA POSTAVK RAČUNOVODSKIH IZKAZOV IN POVZETEK POMEMBNIH RAČUNOVODSKIH USMERITEV GVO, d.o.o.

2.1. Splošno o družbi

a. Splošni podatki družbe GVO, d.o.o.

Družba: GVO, gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskih omrežij, d.o.o. (v nadaljevanju družba).
Sedež: Cigaletova 10, 1000 Ljubljana, Slovenija.

b. Ustanovitev, registracija in lastništvo

Družba je bila ustanovljena v letu 2000. Leto 2004 je bilo prvo leto njenega delovanja. Osnovni kapital družbe na dan 31.12.2015 je znašal 5.758 tisoč EUR.

c. Dejavnost družbe

Glavna dejavnost družbe je:

- Gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskega omrežja.

d. Skupinski računovodski izkazi

Edini družbenik družbe GVO, d.o.o. je družba Telekom Slovenije, d.d. Letno poročilo Skupine Telekom Slovenije je na voljo na sedežu družbe Telekom Slovenije, d.d., Cigaletova 15, 1000 Ljubljana.

Družba GVO, d.o.o. je v začetku leta 2013 ustanovila hčerinsko družbo GVO Telekommunikation GmbH s sedežem v Zvezni Republiki Nemčiji zaradi pridobitve novih poslov za gradnjo razvodnih naročniških (optičnih) omrežij v Zvezni Republiki Nemčiji.

V skladu z MRS 27 in presojo družbenika se pripravljajo skupinski računovodski izkazi na ravni celotne Skupine Telekom Slovenije.

e. Podatki o zaposlenih

V družbi je bilo na dan 31.12.2015 redno zaposlenih 373 delavcev.

f. Organi družbe

Organi družbe so:

- Nadzorni organ - je ustanovitelj - Uprava Telekom Slovenije, ki opravlja naloge nadzornega sveta
- Uprava družbe, vloge katere opravlja direktor družbe.

Direktor družbe: Borut Radi.

Direktor vodi posle družbe v dobro družbe, samostojno in na lastno odgovornost. Pristojen je za vse zadeve, ki niso v pristojnosti nadzornega organa, Uprave Telekom Slovenije. Za sklepanje pravnih poslov v znesku nad 500 tisoč EUR potrebuje soglasje nadzornega organa.

2.2. Podlaga za sestavo

a. Izjava o skladnosti

Priloženi posamični računovodski izkazi družbe GVO, d.o.o. so sestavljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejel Svet za mednarodne računovodske standarde (IASB), ter pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP), in kot jih je sprejela Evropska unija.

Na dan bilance stanja, glede na proces potrjevanja standardov v EU, ni razlik v računovodskih usmeritvah družbe GVO, d.o.o. med uporabljenimi Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP) ter Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejela EU in v skladu z zahtevami Zakona o gospodarskih družbah.

Računovodske izkaze je poslovodstvo odobrilo dne 22.2.2016.

b. Osnove za izdelavo računovodskih izkazov

Računovodski izkazi družbe so pripravljeni ob predpostavki delujočega podjetja. Pripravljeni so na podlagi izvirnih vrednosti.

Postavke v posamičnih računovodskih izkazih so izražene v evrih, zaokrožene na tisoč enot.

c. Funkcionalna valuta in poslovni dogodki v tuji valuti

Računovodski izkazi družbe GVO, d.o.o. so predstavljeni v evrih (EUR), ki je funkcionalna in predstavljena valuta matične družbe Telekom Slovenije, d.d. ter odvisnih družb v Sloveniji. Transakcije, izražene v tuji valuti, so preračunane v funkcionalno valuto z dnevnim tečajem menjave na dan transakcije.

Denarna sredstva in obveznosti so na dan bilance stanja preračunana v funkcionalno valuto z uporabo dnevnega tečaja menjave na dan bilance stanja. Vse tečajne razlike so pripoznane v izkazu poslovnega izida.

Nedenarna sredstva in obveznosti v tuji valuti, ki so merjena po izvorni vrednosti, so preračunana z uporabo tečaja, veljavnega na dan transakcije. Nedenarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti, merjena po pošteni vrednosti, so preračunana z uporabo tečaja na dan, ko je bila določena poštena vrednost.

d. Uporaba pomembnih ocen in presoj

Priprava računovodskih izkazov zahteva od poslovodstva določene ocene, presoje in predpostavke, ki vplivajo na neodpisano vrednost sredstev in obveznosti družbe ter na razkritje potencialnih obveznosti na dan bilance stanja ter zneskov prihodkov in odhodkov družbe v obdobju, ki se konča na dan bilance stanja.

Prihodnjih dogodkov in njihovega vpliva ni mogoče določiti z gotovostjo. Prav zaradi tega je potrebno pri računovodskih ocenah uporabiti presojo, saj se računovodske ocene spreminjajo glede na nove dogodke, izkušnje, dodatne informacije ter kot posledica sprememb poslovnega okolja, v katerem družba deluje. Dejanske vrednosti se lahko razlikujejo od ocenjenih. Oblikovanje ocen in s tem povezane predpostavke in negotovosti so opisane v usmeritvah k posameznim postavkam v poglavju 2.3. Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev.

Ocene in predpostavke se redno pregledujejo. Popravki računovodskih ocen se pripoznajo v obdobju, za katerega se ocene popravijo, ter za vsa prihodnja obdobja, na katera popravek vpliva.

Družba letno preverja dobo koristnosti pri pomembnejših postavkah opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev, amortizacijske stopnje pa glede na to preračuna za sedanja in bodoča obdobja,

če so pričakovanja bistveno drugačna od ocen. Učinek take spremembe družba opiše v pojasnilih v obračunskem obdobju, v katerem je do spremembe prišlo. Prav tako družba letno preverja preostalo vrednost.

Poslovodske ocene med drugim zajemajo odločitve glede slabitve naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev. Ocene morajo vključevati vzrok, časovni okvir in znesek slabitev. Ravno tako je potrebno oceniti pričakovane denarne tokove, dobo koristnosti in preostalo vrednost sredstev. Oceniti je potrebno vrednost vlaganja v instrumente, naprave in orodja ter opremo, ki je potrebna za ustvarjanje prihodnje rasti prihodkov.

Poslovodstvo ohranja vrednost terjatev tako, da oceni dvomljivost terjatev, ki izhaja iz nezmožnosti poplačila gradbenih in ostalih podjetij. Poslovodstvo oceni slabitev dvomljivih terjatev na podlagi starosti terjatev, preteklih odpisov, kreditne sposobnosti in spremembe plačilnih zmožnosti posameznih podjetij. Če se dejansko finančno stanje podjetij poslabša bi lahko bili dejanski odpisi višji od pričakovanih.

Poslovodska presoja je potrebna za preračun dejanskih in odloženih davkov. Za oceno te verjetnosti mora poslovodstvo upoštevati več dejavnikov vključno s preteklimi poslovnimi rezultati, poslovnimi načrti in z načrtovanjem davčne strategije. Če dejanski rezultati odstopajo od teh ocen ali če morajo biti ocene prilagojene v prihodnjih obdobjih imajo lahko negativen vpliv na poslovne rezultate, bilanco stanja in denarne tokove. V primeru, da se ocena prihodnje porabe odloženih davkov spremeni, morajo biti že pripoznani odloženi davki zmanjšani v izkazu poslovnega izida ali direktno v kapitalu odvisno načina prvotne pripoznave.

Pomembne presoje poslovodstva družbe GVO so potrebne pri merjenju in priznavanju izpostavljenosti družbe pogojnim obveznostim, povezanih z nerešenimi sodnimi spori in drugimi neporavnanimi terjatvami, ki so predmet pogajanj poravnave in drugih pogojnih obveznosti. Sodne spore poslovodstvo presoja na podlagi ocen in mnenj strokovnih služb o verjetnem izidu za vsak posamezni spor. Primernost oblikovanja rezervacije se oblikuje na podlagi višine tožbenega zahtevka, predmet tožbe, navedb tožeče stranke in glede na potek posameznega postopka. Zaradi negotovosti, značilne za ta proces ocenjevanja, so lahko dejanske izgube drugačne od prvotno ocenjenih. Poslovodske ocene se lahko spremenijo, v kolikor poslovodstvo pridobi nove informacije. Popravki teh ocen lahko bistveno vplivajo na rezultate poslovanja.

Poslovodstvo oceni prihodke po začasnih gradbenih situacijah glede na stroške pripoznane in knjižene v tem obdobju. Prihodki in odhodki, povezani s pogodbo o gradbenih delih, se pripoznajo v skladu s stopnjo dokončanosti del, v poslovnem izidu obračunskih obdobj, v katerih je delo opravljeno.

2.3. Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev

Pomembne računovodske usmeritve, uporabljene pri sestavi računovodskih izkazov družbe so predstavljene v nadaljevanju.

Uporabljene računovodske usmeritve in metode izračunavanja so enake kot pri zadnjem letnem poročanju, z izjemo novo sprejetih standardov ter pojasnil, navedenih v nadaljevanju in upoštevanih pri pripravi računovodskih izkazov, če je družba navedene dogodke za poročano obdobje imela.

a. Standardi, pojasnila in spremembe objavljenih standardov, ki še niso veljavni,

Seznam novih in še neveljavnih EU MSRP standardov, izjav in sprememb veljavnih standardov (na dan 14. januar 2016) v zvezi z razkritji v računovodskih izkazih, pripravljenih v skladu z MSRP, kot jih je za letno računovodsko poročanje in poslovno leto, ki se je končalo 31. decembra 2015 sprejela Evropska Unija (EU).

Standardi, pojasnila in spremembe objavljenih standardov, ki še niso veljavni

Novi standardi in pojasnila, navedeni v nadaljevanju, še niso veljavni in se med pripravo letnih računovodskih izkazov za poslovno leto, ki se je končalo na dan 31. december 2015, niso upoštevali: [MRS 8.30 (a)]:

Standard/Pojasnilo [MRS 8.31 (a), 8.31(c)]	Narava prihajajočih sprememb računovodske usmeritve [MRS 8.31 (b)]	Vpliv na računovodske izkaze [MRS 8.31 (e)]
Dopolnilo k MSRP 11: Obračunavanje nakupa deležev v skupaj obvladovanem podjetju (Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2016. Uporablja se za nazaj. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.)	Skladno z dopolnilom je potrebno nakupe poslovnih deležev v skupnem poslovanju, ki tvori družbo, obračunavati in obravnavati kot poslovne združitev. Obračunavanje v smislu poslovnih združitve se uporablja tudi v primeru nakupa dodatnih poslovnih deležev v skupnem poslovanju, kjer skupni lastnik obdrži skupno obvladovanje. Dodatno kupljeni poslovni deleži se izmerijo po pošteni vrednosti. Pred tem posedovanih poslovnih deležev v skupnem poslovanju ni potrebno ponovno izmeriti.	Družba predvideva, da dopolnilo na dan prve uporabe ne bo pomembno vplivalo na računovodske izkaze, saj je njena obstoječa računovodska usmeritev za obračunavanje nakupov v skupaj obvladovana podjetja skladna z zadevnim dopolnilom.
Dopolnilo k MRS 1 (Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2016. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.)	Dopolnilo k MRS 1 zajema pet ozko usmerjenih izboljšav v zvezi z razkritjem zahtev, ki jih navaja standard. Navodila glede pomembnosti v okviru MRS 1 so spremenjena in pojasnjujejo: • nepomembni podatki se lahko izločijo iz uporabnih informacij, • pomembnost se uporablja za celotne računovodske izkaze, • pomembnost se uporablja za vsako posamezno razkritje po MSRP-jih. Navodila glede vrstnega reda pojasnil (vključno računovodske usmeritve) so spremenjena: • iz MRS se izvzame del besedila, ki se je tolmačil kot določanje vrstnega reda pojasnil k računovodskim izkazom, • družbe po lastni presoji v računovodskih izkazih umestijo razkritja v zvezi z računovodskimi usmeritvami.	Družba predvideva, da dopolnilo na dan prve uporabe ne bo pomembno vplivalo na računovodske izkaze družbe.

Dopolnilo k MRS 16 in MRS 38: Pojasnilo v zvezi s sprejemljivimi metodami amortizacije (Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2016. Uporablja se za nazaj. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.)	Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme na osnovi prihodkov ni dovoljena Dopolnilo izrecno določa, da se za nepremičnine, naprave in opreme ne uporabljajo na prihodkih temelječe amortizacijske metode. Nov omejevalni test za neopredmetena sredstva Dopolnilo uvaja izpodbojno pravno domnevo, da je uporaba amortizacijskih metod, ki temeljijo na prihodkih, pri neopredmetenih sredstvih neustrezna. Domnevo lahko odpravimo zgolj takrat, ko so prihodki in uporaba gospodarskih koristi iz naslova neopredmetenih sredstev 'močno soodnosni' ali ko je neopredmeteno sredstvo izkazano kot merilo prihodkov.	Družba predvideva, da dopolnilo na dan prve uporabe ne bo pomembno vplivalo na njene računovodske izkaze, saj družba ne uporablja amortizacijske metode, ki bi temeljila na prihodkih.
Dopolnilo k MRS 16 Nepremičnine, naprave in oprema in MRS 41 Kmetijstvo (Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2016. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.)	Določilo obravnava rodne rastline v okviru MRS 16 <i>Nepremičnine, naprave in oprema</i>, in ne MRS 41 <i>Kmetijstvo</i> in tako izraža, da je z njimi povezana dejavnost podobna proizvodni dejavnosti.	Družba predvideva, da dopolnilo na dan prve uporabe ne bo pomembno vplivalo na njene računovodske izkaze, saj družba nima rodnih rastlin.

Dopolnilo k MRS 19 – Programi z določenimi zasluži (Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 2. 2016. Uporablja se za nazaj. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.)	Dopolnilo se nanaša zgolj na programe z določenimi zasluži¹, ki vključujejo prispevke zaposlenih ali tretjih oseb, ki izpolnjujejo nekatera merila oz. ki so: • določeni s formalnimi določbami programa; • povezani s storitvijo; • neodvisni od obdobja službovanja. Ko so izpolnjena omenjena merila, lahko družba (ni pa obvezana) prispevke pripozna kot zmanjšanje stroška storitve v obdobju, ko je storitev bila opravljena.	Družba predvideva, da dopolnilo na dan prve uporabe ne bo pomembno vplivalo na njene računovodske izkaze, saj družba nima programov z določenimi zasluži, ki bi vključevali prispevke zaposlenih ali tretjih oseb.
Dopolnilo k MRS 27 : Kapitalska metoda v ločenih računovodskih izkazih * (Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2016. Uporablja se za nazaj. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.) * Dopolnilo k MRS 27 velja zgolj za posamezne računovodske izkaze in se zato ne uporablja za skupinske računovodske izkaze.	Skladno z dopolnilom k MRS 27 lahko družbe v ločenih računovodskih izkazih pri obračunu naložb v odvisnih družbah, pridruženih podjetjih ter skupnih podvigih uporabijo kapitalsko metodo.	Družba predvideva, da dopolnilo na dan prve uporabe ne bo pomembno vplivalo na njene računovodske izkaze, saj bo družba svoje naložbe v odvisnih družbah, pridruženih podjetjih in skupnih podvigih še naprej izkazovala <i>[po nabavni vrednosti/skladno z MRS 39]</i>.

¹ Post-employment defined benefit plans or other long-term employee defined benefit plans

b. Neopredmetena sredstva

Družba pripozna neopredmetena sredstva, ko je verjetno, da bodo pritekale z njimi povezane gospodarske koristi in ko je njihovo nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Neopredmetena sredstva, s končno dobo koristnosti, se ob začetnem pripoznanju izkažejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrani amortizacijski popravek vrednosti in izgubo zaradi oslabitve.

Neopredmetena sredstva predstavljajo:

- neopredmetena sredstva iz naslova koncesij (GOŠO)
- neopredmetena sredstva v izgradnji in izdelavi,
- licence za programsko opremo,
- programska oprema, pridobljena ločeno od računalniške opreme, ki je v uporabi v obdobju, ki je daljše od enega leta in
- druga neopredmetena sredstva.

Amortizacija neopredmetenih sredstev se začne z dnem, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo in se obračunava na podlagi enakomernega časovnega amortiziranja skozi celotno ocenjeno dobo koristnosti sredstva.

Skupine neopredmetenih osnovnih sredstev	Dobe koristnosti v letih
Neopredmetena sredstva iz naslova koncesij	20
licence	2-5
računalniški programi - aplikacijska programska podpora	3

Neopredmetena sredstva iz projekta GOŠO se amortizirajo 20 let, ker velja koncesija za to obdobje. V primeru, da je posredovan aktivacijski zapisnik z zamudo, je doba amortizacije ustrezno skrajšana. Razlog je v tem, da se osnovno sredstvo zamortizira do zaključka veljavnosti te koncesije.

Stroški programske opreme se usredstviijo po nabavni vrednosti in enakomerno časovno amortizirajo v ocenjeni dobi koristnosti, ki je 3 leta, posamezne licence za uporabo programske opreme pa v dobi trajanja pogodbe, ki znaša običajno 2 do 5 let.

Druge premoženjske pravice pa v dobi trajanja pogodbe (programski paketi za računalniško podprto modeliranje - Autocad licence 5 let, Microsoft licence pa 2 leti).

Kasnejši izdatki, nastali v zvezi z neopredmetenimi sredstvi, povečujejo njihovo nabavno vrednost, če povečujejo bodoče gospodarske koristi posameznega sredstva. Vsi ostali izdatki so pripoznani kot odhodki ob nastanku.

Družba letno preverja dobo koristnosti pomembnejših neopredmetenih sredstev in preračuna amortizacijske stopnje za sedanja in bodoča obdobja, če so pričakovanja bistveno drugačna od prejšnjih ocen. Učinek spremembe se opiše v poročilu v obračunskem obdobju, ko do spremembe pride. Kot pomembnejše neopredmeteno sredstvo je tisto, katerega knjigovodska vrednost presega 5 % knjigovodske vrednosti vseh neopredmetenih dolgoročnih sredstev, če so ta vsaj 5 % vrednosti vseh sredstev. Doba koristnosti sredstva se preverja skladno z oceno obdobja, v katerem bo sredstvo v poslovnem procesu prispevalo k gospodarskim koristim oziroma prihodkom družbe in je povezano z oceno tehnološke oziroma ekonomske življenjske dobe sredstva.

Družba letno preverja ali obstajajo pokazatelji, ki bi nakazovali, da je morebiti potrebno kakšno neopredmeteno sredstvo oslabiti. Pri ocenjevanju ali ti pokazatelji obstajajo, družba preveri ali je prišlo do pomembnih tehnoloških sprememb (zastarelost programske opreme, licenc), spremembe trga (zaostritev konkurenčnih razmer, izguba trga) oz. bistvenega padca obrestnih mer. V tem primeru se ugotavlja nadomestljiva vrednost takih sredstev. Nadomestljiva vrednost je poštena vrednost zmanjšana za stroške prodaje ali vrednost pri uporabi in sicer tista, ki je večja. Vrednost pri uporabi se oceni kot sedanja vrednost pričakovanih bodočih denarnih tokov, pri čemer so pričakovani denarni tokovi diskontirani na sedanjo vrednost z uporabo diskontne stopnje pred davki. Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida.

Odpravo oslabitev neopredmetenih sredstev se pripozna le v primeru porasta njihove nadomestljive vrednosti, če je ta porast mogoče nepristransko povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznanju oslabitve. Izguba zaradi oslabitve se odpravi le do višine knjigovodske vrednosti, ki bi se ugotovila po odštetju amortizacijskega odpisa, če v prejšnjih obdobjih ne bi bila pripoznana nobena izguba zaradi oslabitve sredstva.

c. Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva v lasti družbe se ob pridobitvi izkažejo po nabavni vrednosti.

V nabavno vrednost se vključijo tudi vsi stroški, ki jih je mogoče neposredno pripisati usposobitvi opredmetenega sredstva za nameravano uporabo. Del nabavne vrednosti opredmetenega osnovnega sredstva predstavljajo tudi stroški izposojanja, ki jih je mogoče neposredno pripisati nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v izgradnji do trenutka, ko je osnovno sredstvo pripravljeno za uporabo. Kadar so posamezne postavke sredstev sestavljene iz delov, ki imajo različne dobe koristnosti, se ti deli obravnavajo kot posamezne postavke opredmetenih osnovnih sredstev.

Poslovni najem

Najemnina iz naslova poslovnega najema se pripozna kot strošek v izkazu poslovnega izida, v primeru plačila vnaprej pa se enakomerno časovno razmejuje.

Če je pogodba o poslovnem najemu prekinjena pred datumom izteka pogodbe, potem se vsak znesek plačila, ki ga najemodajalec obračuna kot pogodbeno kazen, pripozna kot strošek v obdobju, v katerem je bila pogodba prekinjena.

Državne podpore za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev se pripoznajo v bilanci stanja kot odloženi prihodek in so namenjene kritju stroškov amortizacije teh sredstev. Znesek državne podpore se pripozna kot prihodek v izkazu poslovnega izida skozi pričakovano dobo koristnosti sredstva v enakih letnih obrokih.

Kasnejši izdatki, nastali v zvezi z nadomestitvijo posameznega dela opredmetenega osnovnega sredstva, povečujejo njegovo nabavno vrednost. Drugi kasnejši izdatki v zvezi z opredmetenim osnovnim sredstvom povečajo njegovo nabavno vrednost, če je verjetno, da bodo njegove bodoče gospodarske koristi večje v primerjavi s prvotno ocenjenimi. Vsi ostali izdatki se pripoznajo kot odhodek ob nastanku. V primeru kasnejših izdatkov v zvezi z opredmetenim osnovnim sredstvom, ki povečujejo njegovo nabavno vrednost, se njegova preostala doba koristnosti ponovno oceni. V primeru kasnejših izdatkov v dokončno amortizirano opredmeteno osnovno sredstvo, se sredstvo pripozna kot novo sredstvo z novo dobo koristnosti.

Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev se obračunava na podlagi enakomernega časovnega amortiziranja skozi celotno ocenjeno dobo koristnosti sredstev. Znotraj poslovnega leta se letna amortizacija enakomerno razdeli po obdobjih.

Skupine opredmetenih osnovnih sredstev	Dobe koristnosti v letih
- medkrajevno kabelsko omrežje – zemeljsko - optično	20
- zabojniki	15
- elektro-energetske naprave	5-11
- instrumenti	5
-standardno in specialno orodje	6
-osebna in tovorna vozila	6
-priklopniki	7-10
-druga transportna sredstva	3-6
-gradbeni stroji in naprave	6-8
-računalniška oprema	3-5
-klimatske naprave in oprema	5-10
-druga oprema	5-6

Opredmetena osnovna sredstva v gradnji ali izdelavi se pripoznajo po nabavni vrednosti in se začnejo amortizirati prvi dan naslednjega meseca, ko so razpoložljiva za uporabo.

Družba letno preverja dobo koristnosti pri pomembnejših postavkah opredmetenih osnovnih sredstev, amortizacijske stopnje pa glede na to preračuna za sedanja in bodoča obdobja, če so pričakovanja bistveno drugačna od ocen. Učinek take spremembe družba opiše v pojasnilih v obračunskem obdobju, v katerem so spremembe nastale. Kot pomembnejše opredmeteno sredstvo je tisto, katerega knjigovodska vrednost presega 5% knjigovodske vrednosti vseh neopredmetenih dolgoročnih sredstev, če so ta vsaj 5% vrednosti vseh sredstev.

Družba letno preverjanja zunanje in notranje okoliščine poslovanja (pomembne tehnološke spremembe, spremembe trga, zastarelost ali fizična poškodba sredstva), ki bi lahko bile pomemben pokazatelj glede potrebe po **oslabitvi opredmetenih osnovnih sredstev**.

Opredmeteno osnovno sredstvo je oslabiljeno, če njegova knjigovodska vrednost presega nadomestljivo. Nadomestljiva vrednost je poštena vrednost zmanjšana za stroške prodaje ali vrednosti pri uporabi in sicer tista, ki je večja. Vrednost pri uporabi se oceni kot sedanja vrednost pričakovanih bodočih denarnih tokov, pri čemer so pričakovani denarni tokovi diskontirani na sedanjo vrednost z uporabo diskontne stopnje pred davki.

Slabitev se pripozna v izkazu poslovnega izida, razen v primeru, ko je bilo sedaj oslabiljeno sredstvo predhodno okrepljeno in učinek okrepitve izkazan kot prevrednotovalna rezerva za opredmetena osnovna sredstva v vseobsegajočem poslovnem donosu. V takem primeru se najprej zmanjša prevrednotovalna rezerva.

Odpravo oslabitev opredmetenih sredstev se pripozna le v primeru porasta njegove nadomestljive vrednosti, če je ta porast mogoče nepristransko povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznanju oslabitve. Izguba zaradi oslabitve se odpravi le do višine knjigovodske vrednosti, ki bi se ugotovila po odštetju amortizacijskega odpisa, če v prejšnjih obdobjih ne bi bila pripoznana nobena izguba zaradi oslabitve sredstva.

Poštena vrednost se s pomočjo neodvisnega cenilca vrednosti ugotavlja, če poslovodstvo na podlagi okoliščin poslovanja oceni, da je to potrebno.

d. Zaloge

Ob nabavi se zaloge ovrednotijo po nabavni ceni, ki jo sestavljajo nakupna cena, v kateri so upoštevani na računu pripoznani popusti, uvozne in druge nevračljive nakupne dajatve ter neposredni stroški nabave.

Zaloge se vrednotijo po metodi drsečih povprečnih cen. Poraba zalog se evidentira po povprečni ceni posameznega artikla.

Zaloge z malo gibanja se oslabijo na čisto iztržljivo vrednost. Čista iztržljiva vrednost je ocenjena prodajna cena, dosežena v okviru rednega poslovanja, zmanjšana za stroške dokončanja in stroške prodaje količinske enote.

Najmanj na koncu poslovnega leta se zaloge zaradi oslabitve prevrednotijo, če knjigovodska vrednost presega njihovo čisto iztržljivo vrednost.

Drobni inventar, in osebna varovalna oprema in službena obleka, dana v uporabo, se takoj prenese med stroške. Vodi se posebna količinska in vrednostna evidenca po posameznem zadolžencu v družbi.

e. Poslovne in druge terjatve

Terjatve iz poslovanja se ob začetnem pripoznanju izkažejo po izvorni vrednosti, zmanjšani za izgube zaradi oslabitve. Po začetnem pripoznanju družba izkazuje terjatve po odplačni vrednosti. Družba popravke vrednosti kratkoročnih terjatev do kupcev v državi in do tujine oblikuje po kriteriju starosti posamezne terjatve, višina popravka posamezne skupine pa je določena na podlagi ocene izterljivost.

Družba popravke vrednosti kratkoročnih terjatev do kupcev v državi in do tujine oblikuje po kriteriju starosti posamezne terjatve, višina popravka posamezne skupine pa je določena na podlagi ocene izterljivosti in sicer:

- za terjatve, zapadle od 90 do 180 dni, 50% popravek,
- za terjatve, zapadle od 181 do 365 dni, 75% popravek,
- za terjatve, zapadle več kot 365 dni, 100% popravek.

Za domače terjatve v insolventnih postopkih (prisilna poravnava, stečaj) se popravek vrednosti oblikuje v višini celotne terjatve (100% popravek).

V posamičnih primerih se popravek vrednosti terjatev lahko oblikuje tudi individualno. Individualna obravnava oblikovanja popravka terjatev je vezana na podpisane dogovore s podjetji dolžniki o poravnavi obveznosti oziroma podpisane dogovore o medsebojnem pobotanju obojestranskih poslov.

f. Denar in denarni ustrezniki

Denar in denarni ustrezniki vključujejo denarna sredstva v blagajni in prosto razpoložljiva sredstva na računih pri bankah ter kratkoročne depozite do treh mesecev zapadlosti, kjer je tveganje spremembe poštene vrednosti minimalno.

g. Rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, ko obstaja zaradi preteklega dogodka sedanja obveza (pravna ali posredna), in če je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo pritekanje gospodarskih koristi in je mogoče znesek obveze zanesljivo izmeriti. V primeru pomembnega učinka se rezervacije določijo na podlagi diskontiranih pričakovanih bodočih denarnih tokov.

Rezervacije se zmanjšujejo neposredno za stroške oziroma odhodke, za pokrivanje katerih so bile oblikovane.

Rezervacije za obveznosti za tožbe družba oblikuje na podlagi ocene o možnem izidu tožb. Družba primernost oblikovanja rezervacij preverja za vsak tožbeni postopek posebej glede na višino tožbenega zahtevka, predmet tožbe, navedbe tožeče stranke in glede na potek posameznega postopka.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade so oblikovane na podlagi zakonskih predpisov, kolektivnih pogodb in internih aktov, po katerih obstoji zaveza k plačilu odpravnin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad zaposlenim.

Oblikovane so v višini ocenjenih bodočih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan bilance stanja. Izračun se naredi za vsakega zaposlenega, upoštevajoč stroške odpravnine ob upokojitvi ter strošek vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve na osnovi metode projicirane enote (»Projected Unit Credit Metod) aktuarskega izračuna s strani pooblaščenega aktuarja. Ob zaključku vsakega poslovnega leta se preveri višino tako oblikovanih rezervacij in se le-te ustrezno povečajo ali zmanjšajo.

Rezervacije za dana jamstva za opravljene storitve se oblikujejo, če je le-te možno zanesljivo oceniti na podlagi pogodb o opravljenih storitvah. Oceno poda strokovna oseba družbe, potrdi pa direktor družbe. Ob koncu vsakega poslovnega leta se preveri upravičenost stanja tako oblikovanih rezervacij.

V letu 2015 so bile rezervacije za jamstva pri odpravi napak v garancijski dobi oblikovane v višini 3 % od zneska izvedenih del za vsako pogodbo s povezanimi podjetji, razen pri odpravi napak, kjer je 0,5 % od zneska izvedenih del. V sklenjenih pogodbah s povezanimi podjetji je sprejeta obveznost za odpravo napak v garancijski dobi, ki praviloma traja dve leti.

Na trgu ima družba sprejeto obveznost za odpravo napak v garancijski dobi, ki traja praviloma od dve do pet let. Odstotek oblikovanja rezervacij znaša 3 % od zneska izvedenih del za vsako pogodbo.

h. Prejeta posojila

Prejeta posojila se ob začetnem pripoznanju ovrednotijo z zneski iz ustreznih listin o njihovem nastanku, ki dokazujejo prejem denarnih sredstev ali poplačilo kakega poslovnega dolga, kar predstavlja njihovo pošteno vrednost. Po začetnem pripoznanju se prejeta posojila izkažejo po odplačni vrednosti z uporabo efektivne obrestne mere. Razlike med prvotno vrednostjo in vrednostjo odplačila se pripoznajo v izkazu poslovnega izida v času trajanja posojilne pogodbe. Če se dejanska oziroma dogovorjena obrestna mera ne razlikuje pomembno od efektivne obrestne mere, se prejeta posojila v bilanci stanja izkažejo po začetni pripoznani vrednosti, zmanjšani za odplačila.

i. Poslovne in druge obveznosti

Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti se ob začetnem pripoznanju izkažejo po nabavni vrednosti, po začetnem pripoznanju pa po odplačni vrednosti.

j. Kratkoročne razmejitve

Družba ima med vnaprej vračunani stroški evidentirane stroške za neizkoriščene letne dopuste, vnaprej vračunane plače in nagrade ter stroške storitev, za katere pa še niso bili prejeti računi.

k. Prihodki

Prihodki zajemajo prodajno vrednost prodanega blaga in storitev, opravljenih v obdobju.

Prihodki od opravljenih storitev se v izkazu poslovnega izida pripoznajo na podlagi začasnih situacij, ko družba izda mesečne obračune. Tekoči stroški so knjiženi v obdobju, v katerem nastanejo, prav tako se na podlagi teh računov oceni prihodke, ki so pripoznani v enakih obdobjih. Izjema so le projekti, v katerih je predvideno, da se dela v celoti obračunajo naročniku šele ob zaključku del. Za tovrstne primere družba spremlja stroške, ki so posledica izvajanja teh projektov ter pripadajoče stroške pripozna šele v obdobju, ko pripozna tudi prihodke iz tega naslova – ob zaključku tovrstnih projektov. Do takrat pa te stroške ustrezno odloži.

Prihodki iz prodaje proizvodov se pripoznajo po pošteni vrednosti prejetega poplačila ali terjatve iz tega naslova, in sicer zmanjšani za vračila in popuste, rabate za nadaljnjo prodajo in količinske popuste. Prihodki se izkažejo, ko je kupec prevzel vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezanih z lastništvom sredstva, ko obstaja gotovost glede poplačljivosti nadomestila in z njim povezanih stroškov. Prenos tveganj in koristi je odvisen od posameznih določil kupoprodajne pogodbe.

Prihodke sestavljajo v glavnem prihodki iz investicijskih gradenj, prihodki iz vzdrževanja in odprave napak, prihodki geodetskih storitev, ITD (izvršilno – tehnične dokumentacije) in projektiranja, prihodki elektro storitev, prihodki javno zasebnega partnerstva, prihodki OŠO (uporabnina, vključitev, nadzor), prihodki ostalih storitev ter prihodki od prodaje materiala.

Prihodki iz naslova investicijskih gradenj, vzdrževanja in odprave napak, geodetskih storitev, ITD in projektiranja, elektro storitev, javno zasebnega partnerstva, prihodki OŠO ter prihodki ostalih storitev se pripoznajo v obdobju, v katerem je bila storitev opravljena.

Prihodki od prodaje materiala se pripoznajo ob prodaji.

l. Finančni prihodki in odhodki

Prihodki in odhodki od obresti se pripoznajo v izkazu poslovnega izida glede na pretečeno obdobje, v obdobju, v katerem so nastali (na osnovi metode efektivne obrestne mere) na neodpisano vrednost finančnih sredstev.

m. Davek iz dobička

Davek iz dobička poslovnega leta vključuje tekoči davek in odloženi davek.

Davek iz dobička poslovnega leta vključuje tekoči davek in odloženi davek. Davek iz dobička se pripozna v izkazu poslovnega izida, razen če se nanaša na postavke, ki so neposredno pripoznane v kapitalu (odloženi davki). V tem primeru je pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu.

Tekoči davek je pričakovani znesek davka iz dobička, ki ga je potrebno poravnati glede na obdavčljivi dobiček v posameznem letu, ob uporabi davčnih stopenj, ki so veljavne na bilančni datum, ter vseh prilagoditev, pripoznanih v obdobju za davek za prejšnja obdobja.

Odloženi davki se izkažejo z uporabo metode obveznosti po bilanci stanja za vsečasne razlike, ki se pojavijo med knjigovodskimi in davčnimi vrednostmi sredstev in obveznosti. Znesek odloženega davka se ugotovi na osnovi pričakovanega načina plačila oziroma poravnave knjigovodske vrednosti sredstev in obveznosti z uporabo davčnih stopenj, veljavnih na datum poročanja.

Odložene terjatve za davek se pripoznajo, če je verjetno, da se bo pojavil zadosten obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti odbitnečasne razlike. Odložene terjatve oziroma obveznosti za davek se pripoznajo ne glede na čas, v katerem sočasne razlike poravnane.

n. Izkaz denarnih tokov

Izkaz denarnih tokov je sestavljen po posredni metodi, na osnovi postavk v bilanci stanja z dne 31.12.2015 in 31.12.2014 ter izkaza poslovnega izida za leto 2015 ter dodatnih podatkov, ki so potrebni za prilagoditev odtokov in pritokov. V izkazu za leto 2015 so bile upoštevane vse pomembne prilagoditve, ki so bile izvedene.

3. POJASNILA K IZKAZOM

3.1. Čisti prihodki od prodaje

v tisoč EUR	2015	2014
Prihodki od prodaje storitev	24.382	33.558
a.) Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij	21.940	30.864
<i>Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij neposredno</i>	<i>19.346</i>	<i>28.678</i>
<i>Investicije</i>	<i>8.906</i>	<i>14.160</i>
<i>Vzdrževanje</i>	<i>9.726</i>	<i>13.941</i>
<i>Geodetske storitve, ITD in projektiranje</i>	<i>666</i>	<i>200</i>
<i>Ostale storitve</i>	<i>48</i>	<i>377</i>
<i>Prihodki od prodaje v okviru povezanih podjetij preko trga</i>	<i>2.594</i>	<i>2.186</i>
<i>Uporabnina za OŠO</i>	<i>1.091</i>	<i>671</i>
<i>Elektro storitve</i>	<i>303</i>	<i>382</i>
<i>Investicije GVO gmbh</i>	<i>36</i>	<i>1.016</i>
<i>Ostale storitve GVO gmbh</i>	<i>0</i>	<i>117</i>
<i>Investicije za TS preko trga</i>	<i>1.158</i>	<i>0</i>
<i>Investicije - ostala povezana podjetja</i>	<i>6</i>	<i>0</i>
b.) Prihodki od prodaje na trgu	2.442	2.734
<i>Investicije (ni JZP, OŠO)</i>	<i>1.479</i>	<i>1.038</i>
<i>JZP</i>	<i>176</i>	<i>0</i>
<i>Uporabnina za OŠO</i>	<i>561</i>	<i>512</i>
<i>Tujina</i>	<i>37</i>	<i>0</i>
<i>Elektro storitve - investicije, vzdrževanje, ostalo</i>	<i>21</i>	<i>196</i>
<i>Geodetske storitve, ITD in projektiranje</i>	<i>59</i>	<i>38</i>
<i>Ostale storitve</i>	<i>109</i>	<i>950</i>
Čisti prihodki od prodaje	24.382	33.598

Družba je v svoje izkaze v letu 2015 vračunala 48 tisoč EUR čistih prihodkov iz naslova opravljenih del do Telekoma Slovenije in na trgu.

Prihodki iz naslova investicijskih gradbenih pogodb so v strukturi čistih prihodkov od prodaje znotraj prihodkov od prodaje v okviru povezanih podjetij prikazani v postavkah »Investicije«, »Investicije GVO GmbH«, »Investicije za TS preko trga« in »Investicije - ostala povezana podjetja«, znotraj prihodkov od prodaje na trgu pa v postavkah »JZP« in »Investicije (ni JZP, OŠO)«. Skupen obseg prihodkov iz naslova gradbenih pogodb v letu 2015 znaša 11.759 tisoč EUR.

3.2. Drugi prihodki od poslovanja

v tisoč EUR	2015	2014
Prihodki od odprave rezervacij	831	537
Prihodki od prejetih državnih pomoči	91	114
Dobiček pri prodaji opredmetenih osnovnih sredstev	50	60
Prevrednotovalni poslovni prihodki	27	0
Drugi prihodki	68	17
Skupaj drugi prihodki od poslovanja	1.067	728

Odprava rezervacij za dane garancije se nanaša na oblikovanje rezervacij iz prejšnjih let, ki jih družba, če ni črpanj rezervacij iz tega naslova, po preteku pogodbene dobe odpravi.

3.3. Stroški nabavne vrednosti prodanega materiala ter materiala in energije

v tisoč EUR	2015	2014
Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	0	0
Stroški materiala	3.997	6.686
Stroški energije	498	638
Skupaj nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški materiala in energije	4.495	7.324

Razlogi za znižanje stroškov materiala so predvsem v manjšem obsega dela v letu 2015.

3.4. Stroški storitev

v tisoč EUR	2015	2014
Stroški vzdrževanja opredmetenih osnovnih sredstev	408	491
Stroški najema opredmetenih osnovnih sredstev	593	497
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	877	895
Povračila stroškov v zvezi z delom	60	291
Stroški zavarovalnih premij	91	90
Stroški bančnih storitev	40	41
Stroški komunikacijskih in prevoznih storitev	145	165
Stroški sejmov, oglaševanja	8	6
Stroški reprezentance	6	4
Stroški drugih storitev	4.717	9.365
Skupaj stroški storitev	6.945	11.845

Stroški drugih storitev vsebujejo stroške storitev podizvajalcev v višini 4.504 tisoč EUR (8.974 tisoč EUR v letu 2014), stroške za delo študentov in dijakov v višini 90 tisoč EUR (265 tisoč EUR v letu 2014) in ostale stroške drugih storitev v višini 123 tisoč EUR (v letu 2014 v skupni vrednosti 126 tisoč EUR).

3.5. Stroški dela

v tisoč EUR	2015	2014
Plače in nadomestila plač	7.530	7.831
Prispevki za socialno varnost	1.601	1.708
- od tega prispevki za pokojninsko zavarovanje	1.033	1.139
Drugi stroški dela	1.337	1.762
Rezervacije za jub. nagrade in odpravnine ob upokojitvi	48	38
Usredstveni lastni proizvodi in storitve	-77	49
Skupaj stroški dela	10.439	11.388

Stroški dela so v letu 2015 nižji za 949 tisoč EUR. Drugi stroški dela vsebujejo stroške prevoza na delo v višini 406 tisoč EUR, prehrano zaposlencev med delovnim časom v višini 485 tisoč EUR, regres za letni dopust v višini 300 tisoč EUR, stroške odpravnin v višini 6 tisoč EUR, ter stroške nagrad, daril in drugih izplačil delavcem.

Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v letu 2015 je bilo 371,81.

3.6. Drugi odhodki poslovanja

v tisoč EUR	2015	2014
Stroški oblikovanja rezervacij (pojasnilo 3.18.)	486	396
Izguba pri prodaji opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev	15	76
Slabitev in odpisi zalog	0	1
Slabitev in odpis terjatev	0	1.098
Usredstvena lastna režija	-25	19
Ostali odhodki	74	43
Skupaj drugi odhodki poslovanja	550	1.633

3.7. Finančni prihodki in odhodki

v tisoč EUR	2015	2014
Prihodki od obresti	16	12
Skupaj finančni prihodki	16	12
Odhodki za obresti	69	111
Slabitev in odpisi danih posojil	0	22
Drugi finančni odhodki	19	75
Skupaj finančni odhodki	88	208
Finančni izid	-72	-196

3.8. Davek iz dobička in odloženi davki

Davčni odhodek izkazan v izkazu poslovnega izida

v tisoč EUR	2015	2014
Davek tekočega leta	-65	-188
Odložene terjatve / obveznosti za davek	-187	-43
Skupaj	-252	-231

Uskladitev med dejanskim in izračunanim odhodkom za davek z upoštevanjem efektivne davčne stopnje

v tisoč EUR	2015	2014
Dobiček/izguba pred obdavčitvijo po MSRP	1.193	373
Davek iz dobička upoštevajoč predpisano davčno stopnjo	-203	-63
Koriščenje davčne olajšave v tekočem obdobju	150	112
Odprava davčnih olajšav, koriščenih v prejšnjih letih	-1	-3
Sprememba davčne stopnje	0	0
Davčno nepriznani odhodki	-84	-277
Ostale postavke	-114	0
Skupaj odhodek za davek	-252	-231

Efektivna davčna stopnja v letu 2015 je znašala -21,1% v primerjavi z -61,9% v letu 2014.

Spremembe odloženih davkov, ki so pripoznane v izkazu poslovnega izida

v tisoč EUR	2015	2014
Rezervacije	-168	-23
Terjatve	-19	-20
Spremembe odloženih terjatev/obveznosti za davek	-187	-43

3.9. Neopredmetena sredstva

Na dan 31.12.2015 družba med dolgoročnimi premoženjskimi pravicami izkazuje programsko opremo vključno z lastno razvito programsko opremo) in licence.

Med neopredmetenimi sredstvi izkazuje družba investicije zasebnega dela projekta javno zasebnega partnerstva (projekti GOŠO Koroška, Ormož, Mokronog - Trebelno, Slovenske Konjice in Sevnica). Med neopredmetenimi sredstvi v izgradnji izkazuje investicije zasebnega dela projekta javno zasebnega partnerstva, ki še ni aktivirano v celoti (GOŠO Podravje).

Zasebni del omrežja GOŠO je zgrajen z lastnimi sredstvi po modelu BOT (Build - Operate - Transfer) – zgradi – upravljaj - prenesi v last. Pri tem modelu gre za pogodbeno javno – zasebno partnerstvo, v katerem zasebni partner zgradi infrastrukturo, jo nato upravlja in vzdržuje določeno pogodbeno obdobje (20 let). V tem času je zasebni partner upravičen uporabnikom zaračunavati nadomestilo za uporabo zgrajene infrastrukture. Po izteku pogodbenega obdobja zasebni partner prenese infrastrukturo na javnega partnerja.

V letu 2011 je družba zasebni del omrežja iz projekta GOŠO Koroška in Ormož aktivirala in kot izbrani koncesionar v letu 2011 začela upravljati in vzdrževati celotno omrežje. V letu 2014 je aktivirala preostali del projektov GOŠO Sevnica, GOŠO Mokronog - Trebelno in GOŠO Slovenske Konjice.

Neodpisana vrednost projektov GOŠO na dan 31.12.2015 je: GOŠO Koroška v višini 4.005 tisoč EUR, GOŠO Ormož v višini 2.482 tisoč EUR, GOŠO Mokronog – Trebelno v višini 6.115 tisoč EUR, GOŠO Slovenske Konjice v višini 944 tisoč EUR, GOŠO Sevnica v višini 4.523 tisoč EUR in GOŠO Podravje v višini 378 tisoč EUR. Neopredmetena sredstva niso zastavljena in zanje družba nima obvez.

Gibanje neopredmetenih sredstev na dan 31.12.2015

v tisoč EUR	Koncesije in licence	Računalniški programi	Druga neopr. sredstva - GOŠO	Neopr. dolg. sredstva v izgradnji	Skupaj
NABAVNA VREDNOST					
Stanje 1. 1. 2015	231	57	21.433	137	21.858
Povečanja	0	0	0	24	24
Povečanja z notranjim razvijanjem	0	0	0	102	102
Prenos v uporabo	0	52	0	-52	0
Odpisi	0	0	0	0	0
Stanje 31. 12. 2015	231	109	21.433	211	21.984
POPRAVEK VREDNOSTI					
Stanje 1. 1. 2015	141	56	1.881	0	2.078
Odpisi	0	0	0	0	0
Amortizacija	57	1	1.122	0	1.180
Stanje 31. 12. 2015	198	57	3.003	0	3.258
NEODPISANA VREDNOST					
Stanje 1. 1. 2015	90	1	19.552	137	19.780
Stanje 31. 12. 2015	33	52	18.430	211	18.726

Gibanje neopredmetenih sredstev na dan 31.12.2014

v tisoč EUR	Koncesije in licence	Računalniški programi	Druga neopr. sredstva - GOŠO	Neopr. dolg. sredstva v izgradnji	Skupaj
NABAVNA VREDNOST					
Stanje 1. 1. 2014	231	59	12.232	9.338	21.860
Prenos v uporabo	0	0	9.201	-9.201	0
Odpisi	0	-2	0	0	-2
Stanje 31. 12. 2014	231	57	21.433	137	21.858
POPRAVEK VREDNOSTI					
Stanje 1. 1. 2014	83	57	1.143	0	1.283
Odpisi	0	-2	0	0	-2
Amortizacija	58	1	738	0	797
Stanje 31. 12. 2014	141	56	1.881	0	2.078
NEODPISANA VREDNOST					
Stanje 1. 1. 2014	148	2	11.089	9.338	20.577
Stanje 31. 12. 2014	90	1	19.552	137	19.780

3.10. Opredmetena osnovna sredstva

Gibanje opredmetenih sredstev na dan 31.12.2015

v tisoč EUR	Zgradbe in zemljišča	Kabelsko omrežje	Druga oprema	Sredstva v izgradnji	Skupaj
NABAVNA VREDNOST					
Stanje 1. 1. 2015	23	131	10.441	0	10.595
Povečanja	0	0	0	383	383
Prenos iz sredstev v izgradnji	0	0	383	-383	0
Zmanjšanja	0	0	-351	0	-351
Odpisi	0	0	-240	0	-240
Stanje 31. 12. 2015	23	131	10.233	0	10.387
POPRAVEK VREDNOSTI					
Stanje 1. 1. 2015	5	8	8.806	0	8.819
Povečanja			10		10
Amortizacija	1	7	567	0	575
Zmanjšanja	0	0	-346	0	-346
Odpisi	0	0	-236	0	-236
Stanje 31. 12. 2015	6	15	8.801	0	8.822
NEODPISANA VREDNOST					
Stanje 1. 1. 2015	18	123	1.635	0	1.776
Stanje 31. 12. 2015	17	116	1.432	0	1.565

Gibanje opredmetenih sredstev na dan 31.12.2014

v tisoč EUR	Zgradbe in zemljišča	Kabelsko omrežje	Druga oprema	Sredstva v izgradnji	Skupaj
NABAVNA VREDNOST					
Stanje 1. 1. 2014	23	131	11.208	0	11.362
Povečanja	0	0	0	243	243
Povečanja z notranjim razvijanjem	0	0	0	-68	-68
Prenos iz sredstev v izgradnji	0	0	175	-175	0
Zmanjšanja	0	0	-790	0	-790
Odpisi	0	0	-152	0	-152
Stanje 31. 12. 2014	23	131	10.441	0	10.595
POPRAVEK VREDNOSTI					
Stanje 1. 1. 2014	4	1	8.774	0	8.779
Amortizacija	1	7	762	0	770
Zmanjšanja	0	0	-588	0	-588
Slabitev	0	0	9		9
Odpisi	0	0	-151	0	-151
Stanje 31. 12. 2014	5	8	8.806	0	8.819
NEODPISANA VREDNOST					
Stanje 1. 1. 2014	19	130	2.434	0	2.583
Stanje 31. 12. 2014	18	123	1.635	0	1.776

Družba spremlja opredmetena osnovna sredstva kot premičnine v vozni park, računalniško opremo, zabojnike za projekt GOŠO, medkrajevno kabelsko omrežje, drugo opremo in naprave ter opredmetena osnovna sredstva v pridobivanju. Druga oprema zajema gradbene stroje, standardno in specialno orodje, tovorna in osebna vozila, instrumente, elektroenergetske naprave in ostalo.

Opredmetena osnovna sredstva niso zastavljena. Družba ima zanje obveze v višini 148 tisoč EUR.

3.11. Finančne naložbe v odvisna podjetja

V letu 2013 je GVO d.o.o. ustanovil odvisno družbo GVO GmbH s sedežem v mestu Stadtlohn, ZR Nemčija, z osnovnim kapitalom 25 tisoč EUR. Družba GVO ima določene obveznosti iz naslova hčerinske družbe, saj v imenu te odvisne družbe garantira, da bodo vsi podizvajalci poplačani ter da bo odpravila vse morebitne napake, če jih odvisna družba ne bi. Ravno iz tega razloga je družba oblikovala tudi rezervacije v višini 5% vrednosti projektov v Nemčiji (več v razkritju 3.18).

Družba GVO, GmbH je imela v letu 2015 čisti poslovni izid v višini -2 tisoč EUR, in kapital v višini -55 tisoč EUR na dan 31.12.2015. Družba GVO Telekommunikation GmbH nima najetih nobenih kreditov in nima obveznosti do kogarkoli, razen obveznosti izpolnitve pogodbenih obveznosti, za kar pa garantira GVO, d.o.o. kot krovna družba (na podlagi t.i. Parent guarantee garancije).

Družba GVO, GmbH je imela na dan 31.12.2015 137 tisoč EUR dolgoročnimi obveznostmi in sicer iz naslova rezervacij in 64 tisoč EUR kratkoročnih obveznosti (od tega 57 tisoč EUR iz naslova zadržanih sredstev do naročnika).

3.12. Druge finančne naložbe

Družba izkazuje med finančnimi naložbami dana posojila matični družbi in dana posojila za stanovanjske kredite zaposlenim.

Dana posojila zaposlenim so dolgoročna. Del posojil, ki zapade v letu dni, se prenese med kratkoročne finančne naložbe. Posojila se obrestujejo z obrestnimi merami od 3,75% do 6,228%.

Finančne naložbe v dana posojila družba izkazuje po plačanem znesku, ki je glavnica posojila. Le ob utemeljenih razlogih na podlagi pogodb se v glavnico vštevajo tudi pripisane obresti. Posojila so zavarovana z upravno izplačilno prepovedjo na plačo.

v tisoč EUR	2015	2014
Posojila zaposlencem	37	57
Skupaj druge finančne naložbe	37	57
Druga kratkoročna posojila – posojila zaposlencem	23	26
Druga kratkoročna posojila – posojilo do TS	1.950	0
Skupaj kratkoročne finančne naložbe	1.973	26

Dana posojila in finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo

Naložbe v posojila so izmerjene po odplačni vrednosti po metodi efektivnih obresti. V okviru danih posojil so izkazane tudi terjatve iz naslova obresti.

Dana posojila po ročnosti

v tisoč EUR	2015	2014
Ročnost		
- manj kot 3 mesece	9	0
- od 3 do 12 mesecev	1.964	0
- od 1 do 5 let	37	0
- več kot 5 let	0	0
Skupaj	2.010	0

3.13. Odložene terjatve za davek

v tisoč EUR	2015	2014
Neopredmetena sredstva in opredm. osnovna sredstva	1	1
Terjatve iz poslovanja	150	169
Rezervacije	190	358
Odložene terjatve za davek	341	528

3.14. Zaloge

v tisoč EUR	2015	2014
Material	657	887
Skupaj zaloge	657	887

Med zalogami družbe prevladuje material za telekomunikacijsko dejavnost ter varstvena obleka in obutev. V letu 2015 ni bilo evidentirane oslabitve vrednosti zalog in odpisa zastarelih zalog. Viškov in manjkov ugotovljenih pri popisu zalog v letu 2015 ni bilo.

3.15. Poslovne in druge terjatve

	2015			2014
v tisoč EUR	Bruto vrednost	Popravek vrednosti	Neto vrednost	Neto vrednost
Poslovne terjatve	6.323	-888	5.435	10.565
Skupaj terjatve do kupcev	6.323	-888	5.435	10.565
Dani predujmi	14	0	14	17
Terjatve za DDV	123	0	123	0
Terjatve za druge davke	131	0	131	536
Druge terjatve	141	0	141	499
Skupaj druge terjatve	409	0	409	1.052
Odloženi stroški	18	0	18	25
Vnaprej vračunani prihodki za že opravljene storitve	49	0	49	243
Drugo	0	0	0	1
Skupaj aktivne časovne razmejitve	67	0	67	269
Skupaj poslovne in druge terjatve ter AČR	6.799	-888	5.911	11.886

Družba med poslovnimi terjatvami izkazuje 89,1 % poslovnih terjatev do podjetij v skupini. Druge terjatve (v višini 141 tisoč EUR) zajemajo predvsem druge kratkoročne terjatve do državnih in drugih institucij in sicer v višini 112 tisoč EUR.

Gibanje popravka vrednosti terjatev

v tisoč EUR	2015	2014
Stanje 1.1.	-997	-1.115
Popravki v letu	-86	-422
Odprava popravkov (plačila)	116	367
Poraba (odpisi)	79	173
Stanje 31.12.	-888	-997

Starostna struktura zapadlih, neoslabljenih terjatev na dan 31.12.2015

	2015		2014	
v tisoč EUR	Bruto vrednost	Popravek vrednosti	Bruto vrednost	Popravek vrednosti
Nezapadle	5.639	0	10.542	0
Zapadle	1.093	-888	2.072	-997
do vključno 30 dni	22	0	3	0
od vključno 31 do vključno 60 dni	17	0	22	-1
od vključno 61 do vključno 90 dni	8	0	15	-1
od vključno 91 do vključno 120 dni	7	-2	26	-4
od vključno 121 dni naprej	1.039	-886	2.006	-991
Skupaj terjatve	6.732	-888	12.614	-997

3.16. Denar in denarni ustrezniki

v tisoč EUR	2015	2014
Denarna sredstva na TRR računih na bankah	65	106

3.17. Kapital in rezerve

v tisoč EUR	2015	2014
Vpoklicani kapital	5.758	5.758
Kapitalske rezerve	1	1
Rezerve iz dobička	575	575
Zadržani čisti poslovni izid	10.763	9.822
Presežek iz prevrednotenja za opredm. osnovna sredstva	0	0
Presežek iz prevr. za aktuarske primanjkljaje in presežke	-115	-129
Skupaj kapital in rezerve	16.982	16.027

Kapital družbe sestavljajo vpoklicani kapital, zakonske rezerve, rezerve iz dobička ter preneseni čisti dobiček iz prejšnjih let ali prenesena čista izguba iz prejšnjih let in prehodno še nerazdeljeni čisti dobiček ali še neporavnana čista izguba poslovnega leta kot zadržani dobiček družbe.

Med kapitalskimi rezervami družba izkazuje znesek odpravljenega splošnega prevrednotovalnega popravka kapitala.

Rezerve iz dobička zajemajo zgolj zakonske rezerve v višini 575 tisoč EUR. Zakonske rezerve se oblikujejo, dokler njihova višina vključno s kapitalskimi rezervami ne doseže 10% osnovnega kapitala družbe. V posameznem letu se za njihovo oblikovanje nameni do 5% čistega dobička, zmanjšanega za morebitne zneske porabljene za kritje prenesene izgube skladno z 64. členom ZGD-1. Družba v letu 2015 ni oblikovala zakonskih rezerv, saj le te že dosegajo 10% osnovnega kapitala.

Družba med presežkom iz prevrednotenja aktuarskih presežkov in primanjkljajev izkazuje spremembo obveznosti za odpravnine ob upokojitvi v skladu z MRS19.

Stanje in gibanje kapitala je predstavljeno v izkazu gibanja kapitala.

Ugotovitev bilančnega dobička na dan 31.12.2015

v tisoč EUR	2015	2014
Čisti poslovni izid poslovnega leta	941	142
+ preneseni čisti dobiček	9.822	9.680
Bilančni dobiček, ki ga razporedi Skupščina	10.763	9.822

3.18. Rezervacije

v tisoč EUR	31.12.2014	Črpanje	Odprava	Oblikovanje	Sprem. diskontne stopnje	31.12.2015
Rezervacije za verjetne obveznosti po tožbah	66	-40	-7	162	0	181
Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi	1.141	-39	-14	48	19	1.155
Druge rezervacije (invalidi)	68	-66	0	47	0	49
Druge rezervacije za dana jamstva	2.231	-53	-824	325		1.679
Skupaj rezervacije	3.506	-198	-845	582	19	3.064

Družba oblikuje dolgoročne rezervacije za obveznosti, ki se bodo po predvidevanjih na podlagi obvezujočih preteklih dogodkov pojavile v obdobju, daljšem od leta dni in katerih velikost je mogoče zanesljivo oceniti.

Dolgoročne rezervacije za dana jamstva za opravljene storitve (garancije)

Rezervacije za dana jamstva za opravljene storitve se oblikujejo, če je le-te možno zanesljivo oceniti na podlagi pogodb o opravljenih storitvah. Oceno poda strokovna oseba družbe, potrdi pa direktor družbe. Ob koncu vsakega poslovnega leta se preveri upravičenost stanja tako oblikovanih rezervacij.

V letu 2015 so bile rezervacije za jamstva pri odpravi napak v garancijski dobi oblikovane v višini 3% od zneska izvedenih del za vsako pogodbo s povezanimi podjetji, razen pri odpravi napak, kjer je 0,5 % od zneska izvedenih del. V sklenjenih pogodbah s povezanimi podjetji je sprejeta obveznost za odpravo napak v garancijski dobi, ki praviloma traja dve leti.

Na domačem trgu ima družba sprejeto obveznost za odpravo napak v garancijski dobi, ki traja praviloma od dve do pet let. Odstotek oblikovanja rezervacij znaša 3 % od zneska izvedenih del za vsako pogodbo.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade so oblikovane na osnovi metode projicirane enote (»Projected Unit Credit Metod) aktuarskega izračuna s strani pooblaščenega aktuarja – družbe 3sigma d.o.o..

Pri izračunu je bila uporabljena diskontna stopnja 2,15 %, stopnja fluktuacije pa je upoštevana glede na starostne intervale in znaša od 0 % do 3,5 % (v letu 2014: diskontna stopnja 2,25 %, stopnja fluktuacije od 0 % do 3,5 %). Obveznosti družbe so enake sedanji vrednosti ocenjenih bodočih izplačil.

Rezervacije za verjetne obveznosti po tožbah

Rezervacije za obveznosti za tožbe so oblikovane na podlagi ocene verjetnega izida, ki je opravljena z visoko stopnjo previdnosti. Datuma zapadlosti obveznosti ni mogoče določiti.

Proti družbi je bilo na dan 31.12.2015 vloženih dvanajst tožb v skupni vrednosti 366 tisoč EUR (v letu 2014 262 tisoč EUR). Družba ima na dan 31.12.2015 za obveznosti za tožbe oblikovanih rezervacij za 181 tisoč EUR. Na podlagi ocene posloводства in na osnovi pridobljenih pravnih mnenj družba ocenjuje, da je v letu 2015 potrebno oblikovati dodatne rezervacije za verjetne obveznosti po tožbah v višini 162 tisoč EUR.

Dolgoročne rezervacije se ne prevrednotujejo, se pa na koncu obračunskega obdobja popravijo tako, da je njihova vrednost enaka sedanji vrednosti izdatkov, ki so po predvidevanjih potrebni za poravnavo obveze.

3.19. Kratkoročne in dolgoročne poslovne in druge obveznosti

v tisoč EUR	2015	2014
Nakup licenc - prenos obveznosti iz kratk. na dolg. del	0	60
Dolgoročne poslovne obveznosti	0	60
Obveznosti do dobaviteljev	3.935	8.471
Obveznosti za DDV in druge davčne obveznosti	105	112
Obveznosti do zaposlenih	700	765
Obveznosti za predujme	15	49
Druge obveznosti	274	523
Skupaj poslovne in druge obveznosti	5.029	9.920

Druge obveznosti predstavljajo v največji meri obveznosti iz naslova cesij in asignacij v višini 223 tisoč EUR, druge obveznosti iz poslovanja na osnovi odredb in odločb.

Družba ima med poslovnimi in drugimi obveznostmi 11 tisoč EUR zapadlih poslovnih obveznosti. V letu 2015 je imela družba manjši obseg dela kot v letu 2014, zato so se obveznosti do dobaviteljev znižale.

3.20. Prejeta posojila

v tisoč EUR	2015	2014
Prejeta dolgoročna posojila	1.500	4.700
Posojila družb v skupini	1.500	4.700
Skupaj dolgoročni del	1.500	4.700
Prejeta kratkoročna posojila	2.005	7
Posojila družb v skupini	2.000	0
Obresti od posojil	5	7
Skupaj kratkoročni del	2.005	7

Pogodbena določila prejetega posojila

v tisoč EUR	Dolgoročni del	Kratkoročni del	Rok zapadlosti daljši od 5 let	Pogodbena obrestna mera	Zapadlost zadnjega obroka	Način zavarovanja
Finančne obveznosti do družb v skupini	1.500	2.000	0	1,574%	31.12.2021	bianco menice

Med dolgoročnimi obveznostmi iz financiranja družba izkazuje finančne obveznosti do družb v skupini v višini 1.500 tisoč EUR (dolgoročno posojilo pri Telekomu Slovenije, d.d.). Med kratkoročnimi obveznostmi iz financiranja družba izkazuje finančne obveznosti do družb v skupini v višini 2.000 tisoč EUR (kratkoročni del dolgoročnega posojila prejetega od Telekom Slovenije, d.d.). Za zavarovanje vračila vseh obveznosti po dolgoročni posojilni pogodbi je družba GVO, d.o.o. izročila matični družbi dve bianko podpisani menici z menično izjavo in nalogom za plačilo menice.

3.21. Vnaprej vračunani stroški in odhodki

v tisoč EUR	2015	2014
Vnaprej vračunani stroški in odhodki za že opravljene storitve	238	276
Vnaprej vračunani stroški za neizkoriščene letne dopuste	379	440
Vnaprej vračunane plače in nagrade	228	0
Vnaprej vračunani stroški in odhodki	845	716

Kratkoročno vračunani stroški v višini 845 tisoč EUR zajemajo vnaprej vračunane stroške za neizkoriščene letne dopuste v višini 379 tisoč EUR, vnaprej vračunane plače in nagrade v višini 228 tisoč EUR ter vnaprej vračunane ostale poslovne stroške v višini 238 tisoč EUR, ki zajemajo ocenjene stroške materiala, podizvajalcev in gradbenih del.

3.22. Potencialne in prevzete obveznosti**Obveznosti in terjatve za poslovni najem****Družba kot najemodajalec**

Družba v letu 2015 izkazuje obveznosti iz naslova poslovnega najema opredmetenih osnovnih sredstev.

V poslovnem letu 2015 je družba v izkazu poslovnega izida pripoznala stroške poslovnega najema v vrednosti 593 tisoč EUR (2014: 497 tisoč EUR). Med stroški poslovnega najema družba pripoznava najemnine za prostore, avtomobile in opredmetena osnovna sredstva (najem fotokopirnih strojev, tiskalnikov, kontejnerja in ostalo). Pogodba je sklenjena za nedoločen čas.

v tisoč EUR	2015	2014
- do 1 leta	577	497
- od 1 do 5 let	2.142	1.988
- nad 5 let	2.510	2.485
Skupaj	5.229	4.970

Družba kot najemodajalec

Družba v letu 2015 ne izkazuje terjatev iz naslova poslovnega najema opredmetenih osnovnih sredstev.

Pogojne obveznosti

v tisoč EUR	2015	2014
Garancije za dobro opravljeno delo in za odpravo napak	1.129	726
Garancije za zavarovanje pogodbenih obveznosti	0	167
Druga jamstva:	35	352
• Resnost ponudbe	35	348
• Zavarovanje zapadlih in neporavnanih obveznosti	0	4
Dane garancije	1.164	1.245

Družba evidentira v izvenbilančni evidenci dana zavarovanja z bančnimi garancijami za dobro opravljeno delo in za odpravo napak v garancijski dobi in druga jamstva kot so resnost ponudbe v višini 1.164 tisoč EUR. Na dan 31.12.2014 jih je bilo 1.245 tisoč EUR.

4. DRUGA RAZKRITJA

4.1. Posli s povezanimi strankami

Prejemki posloводства in zaposlenih po individualni pogodbi

v EUR	2015	2014
Direktor I-II 2014	0	79.245
Direktor III-XII 2014 in I-XII 2015	117.351	95.339
Delavci družbe, zaposleni na podlagi pogodbe za katero ne velja tarifni del KP	210.163	246.626
Skupaj	327.514	421.210

Med skupnimi zneski prejemkov v letu 2015 so upoštevani stroški plač in nadomestil v breme podjetja, ostali stroški dela (regres, drugi osebni prejemki, neto povračila, bonitete z upoštevanjem bonitete za uporabo službenih vozil za privatne namene, povračila stroškov v zvezi z delom in premije prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja). Člani NS niso prejeli nobenih prejemkov iz naslova sejin.

Pri razkrivanju podatkov o skupinah oseb družba upošteva določila ZGD-1 v 69. členu, da so kot pomembna zadeva opredeljena zahtevana razkritja za naslednje skupine oseb: člane posloводства in druge delavce družbe, zaposlene na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe.

v EUR	Skupni znesek vseh prejemkov	Posojila	
		Neodplačani del 2015	Odplačila v 2015
Direktor I-II 2014	0	0	0
Direktor III-XII 2014 in I-XII 2015	117.351	0	0
Delavci družbe, zaposleni na podlagi pogodbe za katero ne velja tarifni del KP	210.163	27	5
Skupaj	327.514	27	5

Posli s povezanimi podjetji

v tisoč EUR	2015	2014
Terjatve do podjetij v skupini	6.819	10.157
Telekom Slovenije, d.d.	6.819	10.112
GVO, GmbH	0	45
Obveznosti do podjetij v skupini	5.654	9.086
Telekom Slovenije, d.d.	5.477	8.882
GVO, GmbH	171	191
Avtenta, d.o.o.	6	12
Soline, d.o.o.	0	1

Prihodki od prodaje v skupini	21.940	30.864
Telekom Slovenije, d.d.	21.898	29.731
GVO, GmbH	36	1.133
TSmedia, d.o.o.	6	0
Nakup blaga in storitev v skupini	4.681	6.918
Telekom Slovenije, d.d.	4.626	6.733
GVO, GmbH	14	138
Avtenta, d.o.o.	37	46
Soline, d.o.o.	3	1
TSmedia, d.o.o.	1	0

Družba GVO, d.o.o. je imela v letu 2015 skupaj terjatev do matične družbe v višini 6.819 tisoč EUR, od tega poslovnih in drugih terjatev v višini 4.843 tisoč EUR, kratkoročna posojila v višini 1.951 tisoč EUR in kratkoročno nezaračunanih prihodkov v višini 25 tisoč EUR.

Obveznosti do povezanih podjetij je imela družba GVO, d.o.o. v višini 5.654 tisoč EUR; od tega do matične družbe prejetih dolgoročnih posojil v višini 1.500 tisoč EUR in 2.005 tisoč EUR prejetih kratkoročnih posojil, poslovnih in drugih obveznosti v višini 1.373 tisoč EUR, rezervacij v višini 599 tisoč EUR. Družba je imela do družbe GVO, GmbH rezervacij v višini 171 tisoč EUR, ter do družbe Avtenta, d.o.o. poslovnih in drugih obveznosti v višini 6 tisoč EUR.

Družba ima na dan 31.12.2015 stanje prejetih poroštev s strani matične družbe v višini 513 tisoč EUR za zavarovanje obveznosti v zvezi z izdano garancijo za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti.

4.2. Stroški revizorja

v tisoč EUR	2015	2014
Revidiranje letnih poročil	7	7
Skupaj stroški revizorja	7	7

4.3. Upravljanje finančnih tveganj

V skupini finančnih tveganj družbe sta najpomembnejši tveganji kreditno tveganje in tveganje kratkoročne in dolgoročne plačilne sposobnosti. Izpostavljenosti obrestnemu tveganju ni, saj se družba izključno financira preko dolgoročnih in kratkoročnih posojil matične družbe z nespremenljivo obrestno mero.

Izpostavljenost posameznim vrstam finančnih tveganj ter ukrepe za njihovo obvladovanje se izvaja in presoja na podlagi učinkov na denarne tokove in odhodke financiranja. V nadaljevanju so podrobneje prikazana pomembna finančna tveganja, ki se jih skladno s sprejeto politiko redno ocenjuje in preverja ustreznost ukrepov za njihovo obvladovanje.

Kreditno tveganje

Najpomembnejši vir kreditnega tveganja (tveganja neizpolnitve obveznosti nasprotne stranke) predstavlja neplačevanje obveznosti s strani pogodbenih strank. Poslovne in druge terjatve predstavljajo 66,9% kratkoročnih sredstev v družbi GVO, d.o.o.. Pretežni del poslovnih terjatev izvira iz terjatev do družb v skupini in sicer 83%.

Kreditno tveganje se obvladuje predvsem s sprotnim ugotavljanjem bonitete poslovnih partnerjev in

aktivno izterjavo terjatev. Skladno s Pravilnikom o upravljanju s terjatvami matične družbe se zahteva od bolj tveganih poslovnih partnerjev zavarovanje potencialnih terjatev.

Postopke predhodne in sodne izterjave se izvaja v skladu s sprejeto politiko. Družba terjatve slabi skladno z računovodskimi usmeritvami, pri čemer upošteva kriterij starosti posamezne terjatve. Družba oblikuje popravke vrednosti terjatev do kupcev glede na kreditno sposobnost posameznega kupca, izkušnje iz preteklih let in pričakovanja v obračunskem obdobju. Zaradi uvedenih postopkov upravljanja terjatev je kreditno tveganje obvladljivo.

Izpostavljenost kreditnemu tveganju

v tisoč EUR	2015	2014
Dana dolgoročna posojila (posojila zaposlencem)	37	57
Druga kratkoročna posojila	1.973	26
Poslovne in druge terjatve	5.844	11.617
<i>od tega terjatve do kupcev na trgu</i>	592	579
Denar in denarni ustrezniki	65	106
Skupaj	7.919	11.806

Tveganje kratkoročne in dolgoročne plačilne sposobnosti

Plačilno-sposobnostno tveganje je povezano s primanjkljajem razpoložljivih finančnih virov oziroma s sposobnostjo zagotavljanja virov likvidnosti in posledično s sposobnostjo za poravnavanje obveznosti ob njihovi zapadlosti.

V letu 2015 se je denarni tok družbe izboljševal in ob koncu leta je bilo tveganje plačilne sposobnosti ocenjeno kot nizko.

Družba tveganje kratkoročne plačilne sposobnosti obvladuje na podlagi rednega uravnavanja in načrtovanja denarnih tokov. Likvidnost se spremlja dnevno in načrtuje na mesečni, dvomesečni in letni osnovi (dnevno spremljanje z 2-mesečno dnevno napovedjo ter 12-mesečno napovedjo po mesecih), s čemer pravočasno zaznava morebitne primanjkljaje likvidnih sredstev, kar je osnova za odločanje o ukrepih. Za kritje primanjkljajev ima družba na voljo likvidnostno rezervo v obliki kratkoročnega revolving posojila pri matični družbi.

Kot nizko je ocenjeno tudi tveganje dolgoročne plačilne sposobnosti, kar je rezultat dokaj predvidljivega denarnega toka, ustrezne kapitalske strukture in aktivnega upravljanja z obratnim kapitalom.

Dolgoročne finančnih obveznosti se nanaša na posojilo družb v skupini, ki zapade v plačilo 31.12.2021.

Zapadlost obveznosti družbe na dan 31.12.2015 in 31.12.2014 na osnovi pogodbenih, nediskontiranih plačil

v tisoč EUR	Zapadle	Na vpoklic	Do 3 mesece	Od 3 do 12 mesecev	Od 1 do 5 let	Nad 5 let	Skupaj
31.12.2015							
Posojila in krediti	0	0	5	2.000	1.500	0	3.505
Predvidene obresti od posojil	0	0	14	42	26	0	82
Obveznosti do dobaviteljev in druge kratkoročne poslovne obveznosti	11	1.441	2.984	593	0	0	5.029
31.12.2014							
Posojila in krediti	0	0	7	0	2.200	2.500	4.707
Predvidene obresti od posojil	0	0	25	57	271	64	417
Obveznosti do dobaviteljev in druge kratkoročne poslovne obveznosti	958	800	5.853	2.309	60	0	9.980

Upravljanje s kapitalom

Glavni namen upravljanja s kapitalom družbe je zagotoviti čim boljše kreditno boniteto in kapitalsko ustreznost.

Družba spremlja gibanje kapitala z uporabo kazalnika finančnega vzvoda, izračunanega z delitvijo (neto) finančnih obveznosti s kapitalom in kazalnika deleža kapitala v bilančni vsoti.. V okviru neto obveznosti družba vključuje prejeta posojila in druge finančne obveznosti, znižane za znesek kratkoročnih finančnih naložb in denarnih sredstev s kratkoročnimi depoziti.

Družba izkazuje relativno nizko zadolženost, kar predstavlja dobro izhodišče za doseganje ustrezne kreditne bonitete.

v tisoč EUR	2015	2014
Prejeta posojila in druge finančne obveznosti	3.505	4.707
Manj kratkoročne finančne naložbe in denarna sredstva s kratkoročnimi depoziti	-2.038	-132
Neto obveznosti	1.467	4.575
Kapital	16.982	16.027
Kapital in neto obveznosti	18.449	20.602
Kazalnik finančnega vzvoda	7,9%	22,2%

Ostala tveganja

Družba se pri svojem poslovanju srečuje tudi z drugimi tveganji, kot so: tveganje izgube projektov na domačem trgu zaradi pasivnosti države, operativnimi tveganji (škoda in nedostopnost do fizičnih sredstev, izpad elektrike, tehnične napake), kar družba uspešno obvladuje z rednimi pridobivanji novih poslov in minimiziranjem verjetnosti neželenih dogodkov.

5. DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA

Po datumu bilance stanja se niso pojavili dogodki, ki bi zahtevali popravek računovodskih izkazov na dan 31.12.2015.

6. POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

KPMG Slovenija, podjetje za revidiranje, d.o.o.
Železna cesta 8a
SI-1000 Ljubljana
Slovenija

Telefon: +386 (0) 1 420 11 10
+386 (0) 1 420 11 60
Telefaks: +386 (0) 1 420 11 58
Internet: <http://www.kpmg.si>

Poročilo neodvisnega revizorja

Družbeniku družbe GVO d.o.o.

Poročilo o računovodskih izkazih

Revidirali smo priložene računovodske izkaze družbe GVO d.o.o., ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2015, izkaz poslovnega izida, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz gibanja kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanim in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju so računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev bilance stanja družbe GVO d.o.o. na dan 31. decembra 2015 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Poročilo o zahtevah druge zakonodaje

V skladu z zahtevo Zakona o gospodarskih družbah potrjujemo, da so informacije v poslovnem poročilu skladne s priloženimi računovodskimi izkazi.

V imenu revizijske družbe

KPMG SLOVENIJA,
podjetje za revidiranje, d.o.o.

Matjaž Prešeren
pooblaščen revizor

Katarina Sitar Šuštar
partner

Ljubljana, 22. februar 2016

KPMG Slovenija, d.o.o.
1